

Urząd Statystyczny w Łodzi Statistical Office in Łódź

**RAPORT O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ
WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO
W 2013 R.**

**REPORT ON THE SOCIO-ECONOMIC
SITUATION
OF ŁÓDZKIE VOIVODSHIP IN 2013**

Maj 2014 May

ZESPÓŁ REDAKCYJNY
URZĘDU STATYSTYCZNEGO
W ŁODZI

*EDITORIAL BOARD
OF STATISTICAL OFFICE
IN ŁÓDŹ*

PRZEWODNICZĄCY

PRESIDENT

Piotr Ryszard Cmela

CZŁONKOWIE

MEMBERS

Mariola Chrobot
Edward Bedlechowicz
Ewelina Herman
Anna Jaeschke
Stanisław Kaniewicz
Sławomir Konczak
Włodzimierz Obraniak
Elżbieta Ossowska
Tomasz Piasecki
Jolanta Włodarczyk
Lilianna Wójcik

Redakcja, skład i grafika —

Edited, setting and graphics —

Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych

Łódzkie Centre for Regional Surveys

pod kierunkiem

supervised by

Anny Jaeschke

Projekt okładki

Covern design

Lidia Motrenko-Makuch

**Przy publikowaniu danych US
prosimy o podanie źródła**

***When publishing data
please indicate source***

Publikacja dostępna w Internecie

Publication available on the Internet

www.lodz.stat.gov.pl

ISSN 2084-7041

Druk: Zakład Wydawnictw Statystycznych, al. Niepodległości 208, 00-925 Warszawa

Nakład 95 egz.

Cena 15,00 zł

Przedmowa

Urząd Statystyczny w Łodzi przekazuje Państwu trzecią edycję opracowania *Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego*. Publikacja ta, należąca do regionalnych opracowań analitycznych, zawiera najnowsze dane statystyczne dotyczące województwa łódzkiego w 2013 r.

Analiza danych, prezentowanych w ujęciu dynamicznym od 2010 r. oraz w relacji do przeciętnych wielkości dla kraju, charakteryzuje gospodarcze i społeczne procesy zachodzące w województwie łódzkim w układzie przestrzennym – w podziale na powiaty oraz na tle innych województw.

Informacje z zakresu demografii, rynku pracy, świadczeń społecznych, budownictwa mieszkaniowego, rolnictwa, przemysłu i budownictwa, rynku wewnętrznego, wyników finansowych oraz nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw, wzbogacone zostały prezentacją graficzną w postaci zestawu map i wykresów.

Część tabelaryczna, która stanowi uzupełnienie publikacji, zawiera wybrane dane o województwie łódzkim na przestrzeni lat 2005-2013 oraz informacje o charakterze bieżącym – prezentowane według miesięcy w dwóch ostatnich latach.

Sposób prezentacji danych, przyjęty przez wszystkie urzędy statystyczne w kraju, pozwala na analizę podstawowych wskaźników krajowych oraz zróżnicowania regionalnego.

Dyrektor

Urzędu Statystycznego w Łodzi

dr Piotr Ryszard Cmela

Preface

Statistical Office in Łódź presents the third edition of statistical publication “The report on socio-economic situation of the Łódzkie Voivodship”. This issue, included in the analytical system of regional studies, presents the latest statistical data on Łódzkie Voivodship in 2013.

Data analysis, presented in terms of dynamics since 2010 and in relation to national aggregates, characterizes economic and social processes which have occurred in the Łódzkie Voivodship in a division by powiats and on the background of other voivodships.

Data on demographic, labour market, wages and salaries, social benefits, residential construction, agriculture, industry and construction, internal market, financial results and investment outlays of enterprises, has been enriched by colourful maps and graphs.

A set of tables, supplemented the publication, contains selected data on the Łódzkie Voivodship for years 2005-2013 and current information – presented by months in last two years.

The form of presenting data, adopted by all statistical offices, enables making analyses of basic indicators and regional diversity.

*Director
of the Statistical Office in Łódź*

Piotr Ryszard Cmela, Ph.D.

SPIS TREŚCI

CONTENTS

		Str. Page
Przedmowa	<i>Preface</i>	3
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	10
PODSTAWOWE TENDENCJE	<i>BASIC TRENDS</i>	14
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE NA TLE KRAJU	<i>ŁÓDZKIE VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY</i>	20
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW	<i>BACKGROUND OF OTHER VOIVODSHIPS</i>	21
PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO	<i>DIVISION AND AREA OF ŁÓDZKIE VOIVODSHIP</i>	24
LUDNOŚĆ	<i>POPULATION</i>	25
RYNEK PRACY	<i>LABOUR MARKET</i>	30
WYNAGRODZENIA	<i>WAGES AND SALARIES</i>	45
ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE	<i>SOCIAL BENEFITS</i>	48
CENY	<i>PRICES</i>	52
ROLNICTWO	<i>AGRICULTURE</i>	57
PRZEMYSŁ	<i>INDUSTRY</i>	66
BUDOWNICTWO	<i>CONSTRUCTION</i>	70
BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE	<i>RESIDENTIAL CONSTRUCTION</i>	73
RYNEK WEWNĘTRZNY	<i>INTERNAL MARKET</i>	78
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW NIEFINANSOWYCH	<i>FINANCIAL RESULTS OF NON-FINANCIAL ENTERPRISES</i>	81
NAKLADY INWESTYCYJNE	<i>INVESTMENT OUTLAYS</i>	84
ANEKS	<i>APPENDIX</i>	87

SPIS TABLIC

LIST OF TABLES

		Nr No.	Str. Page
Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2013 r.	<i>Selected data for voivodship and Poland in 2013</i>	1	20
Ludność na podstawie bilansów	<i>Population based on balances</i>	2	25
Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności	<i>Vital statistics and net migration per 1000 population</i>	3	27
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	<i>Average paid employment in the enterprise sector</i>	4	30
Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sek- torze przedsiębiorstw w województwie łódzkim	<i>Average monthly paid employment in the enterprise sector in łódzkie voivodship</i>	5	31
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia.....	<i>Registered unemployed and unemployment rate</i>	6	32
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie łódzkim	<i>Registered unemployed and unemployment rate in łódzkie voivodship</i>	7	36
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale	<i>Economic activity of population aged 15 and more in the 4th quarter</i>	8	39

		Nr No.	Str. Page
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector</i>	9	45
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie łódzkim	<i>Average monthly gross wages and salaries in łódzkie voivodship</i>	10	46
Świadczenia społeczne	<i>Social benefits</i>	11	48
Świadczenia społeczne w województwie łódzkim	<i>Social benefits in łódzkie voivodship</i>	12	49
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services</i>	13	52
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie łódzkim	<i>Price indices of consumer goods and services in łódzkie voivodship</i>	14	54
Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu	<i>Average retail prices of selected consumer goods and services in December</i>	15	55
Wybrane dane dotyczące rolnictwa	<i>Selected data on agriculture</i>	16	58
Przemysł	<i>Industry</i>	17	66
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie łódzkim	<i>Indices of sold production of industry in łódzkie voivodship</i>	18	68
Budownictwo	<i>Construction</i>	19	70
Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie łódzkim	<i>Indices of construction and assembly production in łódzkie voivodship</i>	20	71
Budownictwo mieszkaniowe	<i>Residential construction</i>	21	73
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie łódzkim	<i>Dwellings completed in łódzkie voivodship ...</i>	22	75
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie łódzkim	<i>Dwellings for which permits have been issued in łódzkie voivodship</i>	23	77
Dynamika sprzedaży detalicznej	<i>Indices of retail sale</i>	24	78
Dynamika sprzedaży detalicznej w województwie łódzkim	<i>Indices of retail sale in łódzkie voivodship</i>	25	79
Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych	<i>Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises ..</i>	26	83
Nakłady inwestycyjne	<i>Investment outlays</i>	27	84

SPIS WYKRESÓW

Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2013 r.	<i>Natural increase per 1000 population in 2013.....</i>	1	21
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2013 r.	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in 2013</i>	2	21
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL w 2013 r.	<i>Employment rate by LFS in 2013</i>	3	21
Stopa bezrobocia według BAEL w 2013 r. ...	<i>Unemployment rate by LFS in 2013</i>	4	22
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2013 r.	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2013</i>	5	22
Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2013 r.	<i>Increase of prices of consumer goods and services in 2013</i>	6	22

LIST OF GRAPHS

<i>Natural increase per 1000 population in 2013.....</i>	1	21
<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in 2013</i>	2	21
<i>Employment rate by LFS in 2013</i>	3	21
<i>Unemployment rate by LFS in 2013</i>	4	22
<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2013</i>	5	22
<i>Increase of prices of consumer goods and services in 2013</i>	6	22

		Nr No.	Str. Page
Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2013 r.	<i>Value of agricultural products procurement per 1 ha agricultural land in 2013</i>	7	22
Mieszkania oddane do użytkowania w 2013 r.	<i>Dwellings completed in 2013</i>	8	23
Wskaźnik rentowności obrotu netto w przed- siębiorstwach w 2013 r.	<i>Net turnover profitability rate in enterprises in 2013</i>	9	23
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2013 r.	<i>Entities of the national economy in the REGON register in 2013</i>	10	23
Przyrost naturalny na 1000 ludności	<i>Vital statistics per 1000 population</i>	11	26
Przyrost naturalny na 1000 ludności w woje- wództwie łódzkim według podregionów i powiatów w 2013 r.	<i>Vital statistics per 1000 population in łódzkie voivodship by subregions and powiats in 2013</i>	12	27
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population</i>	13	28
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w woje- wództwie łódzkim według podregionów i powiatów w 2013 r.	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in łódzkie voivodship by subregions and powiats in 2013</i>	14	28
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw	<i>Indices of average paid employment in the enterprise sector</i>	15	30
Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007	<i>Structure of average paid employment by PKD 2007 sections</i>	16	31
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku	<i>Structure of registered unemployed persons by age</i>	17	34
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia	<i>Structure of registered unemployed persons by educational level</i>	18	34
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy	<i>Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment</i>	19	35
Stopa bezrobocia rejestrowanego	<i>Unemployment rate</i>	20	37
Stopa bezrobocia rejestrowanego w wojewódz- twie łódzkim według podregionów i powiatów w 2013 r.	<i>Unemployment rate in łódzkie voivodship by subregions and powiats in 2013</i>	21	37
Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale	<i>Structure of population aged 15 and more by employment status in the 4th quarter</i>	22	40
Współczynnik aktywności zawodowej	<i>Activity rate</i>	23	40
Struktura pracujących według wieku w wo- jewództwie łódzkim w IV kwartale	<i>Structure of employed persons by age in łódzkie voivodship in the 4th quarter</i>	24	41
Wskaźnik zatrudnienia	<i>Employment rate</i>	25	42
Struktura bezrobotnych według wieku w województwie łódzkim w IV kwartale...	<i>Structure of unemployed persons by age in łódzkie voivodship in the 4th quarter</i>	26	42
Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w województwie łódzkim w IV kwartale	<i>Structure of unemployed persons by duration of unemployment in łódzkie voivodship in the 4th quarter</i>	27	43
Stopa bezrobocia	<i>Unemployment rate</i>	28	43
Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących w IV kwartale	<i>Number of unemployed persons per 1000 employed persons in the 4th quarter</i>	29	44
Dynamika przeciętnego miesięcznego wyna- grodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw	<i>Indices of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector</i>	30	45
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w wybranych sekcjach w 2013 r.	<i>Average monthly gross wages and salaries in select sections in 2013</i>	31	46

		Nr No.	Str. Page
Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów	<i>Indices of average monthly number of retirees and pensioners</i>	32	50
Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto	<i>Indices of average monthly gross retirement pay and pension</i>	33	51
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services</i>	34	53
Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie łódzkim w 2013 r.	<i>Annual changes in prices of selected consumer goods and services in łódzkie voivodship in 2013</i>	35	55
Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha	<i>Basic cereals and mixed cereals yields per 1 ha</i>	36	59
Plony ziemniaków z 1 ha	<i>Potatoes yields per 1 ha</i>	37	60
Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych	<i>Cattle density per 100 ha agricultural land ...</i>	38	60
Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych	<i>Pigs density per 100 ha agricultural land</i>	39	61
Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)	<i>Indices of procurement of basic consumer and fodder cereals (including mixed cereals, excluding sowing seed)</i>	40	62
Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami)	<i>Indices of procurement of total animals for slaughter (in terms of meat, including fats)</i>	41	62
Dynamika skupu mleka krowiego	<i>Indices of procurement of cows' milk</i>	42	62
Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach	<i>Procurement and market place prices of agricultural products</i>	43	64
Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia	<i>Procurement price of pigs for slaughter to marketplace price of rye and barley</i>	44	65
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu ...	<i>Indices of sold production of industry</i>	45	67
Struktura produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego według działów PKD 2007 w 2013 r.	<i>Structure of sold production of manufacturing by PKD 2007 divisions in 2013</i>	46	67
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle	<i>Indices of average paid employment in industry</i>	47	68
Struktura przeciętnego zatrudnienia w przetwórstwie przemysłowym według działów PKD 2007 w 2013 r.	<i>Structure of average paid employment in manufacturing by PKD 2007 divisions in 2013</i>	48	69
Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa	<i>Indices of sold production of construction</i>	49	71
Dynamika produkcji budowlano-montażowej	<i>Indices of construction and assembly production</i>	50	71
Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD 2007	<i>Structure of construction and assembly production by divisions PKD 2007</i>	51	72
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie	<i>Indices of average paid employment in construction</i>	52	72
Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania	<i>Indices of dwellings completed</i>	53	74
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	<i>Dwellings completed per 1000 population</i>	54	74
Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa ..	<i>Structure of number of dwellings completed by forms of construction</i>	55	74
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania	<i>Average usable floor space per dwelling completed</i>	56	75

		Nr <i>No.</i>	Str. <i>Page</i>
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie łódzkim według podregionów i powiatów w 2013 r.	<i>Dwellings completed in łódzkie voivodship by subregions and powiats in 2013</i>	57	76
Dynamika liczby wydanych pozwoleń na realizację mieszkań	<i>Indices of number of permits issued for dwellings</i>	58	76
Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto	<i>Indices of number of dwellings started</i>	59	77
Dynamika sprzedaży detalicznej	<i>Indices of retail sale</i>	60	79
Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów	<i>Share of companies showing net profit in the total number of surveyed entities</i>	61	81
Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności	<i>Share of revenues of companies showing net profit in the revenues from total activity</i>	62	81
Wskaźnik poziomu kosztów	<i>Cost level indicator</i>	63	82
Wskaźnik rentowności obrotu netto	<i>Net turnover profitability rate</i>	64	82
Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem	<i>Indices of total investment outlays</i>	65	84
Struktura nakładów inwestycyjnych na środki trwałe	<i>Structure of investments outlays for fixed assets</i>	66	86
ANEKS	APPENDIX		
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM	<i>SELECTED DATA ON ŁÓDZKIE VOIVODSHIP</i>	I	88
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM WEDŁUG MIESIĘCY	<i>SELECTED DATA ON ŁÓDZKIE VOIVODSHIP IN MONTHS</i>	II	92

UWAGI OGÓLNE

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**. W opisach województw informacje o liczbie podregionów, powiatów, miast na prawach powiatu, miastach ogółem oraz gminach podano według stanu w dniu 31 XII 2013 r.

2. Od 2009 r. dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) z późniejszymi zmianami), w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

W niniejszym opracowaniu publikuje się bieżące dane według PKD 2007 oraz dane przeliczone według tej klasyfikacji za okresy poprzednie.

3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

4. Dane w podziale według sekcji PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

5. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

7. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową), na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

8. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.

9. W publikacji dane w zakresie:

- 1) **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
- 2) **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
- 3) **wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007

GENERAL NOTES

1. *Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**. In descriptions of voivodships information regarding number of subregions, powiats, cities with powiat status, towns and gminas is given as the date of 31 December 2013.*

2. *Since 2009 onwards the data have been presented in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 January 2008 by the decree of Council of Ministers dated 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) with later amendments) to replace the formerly applied PKD 2004/ NACE Rev. 1.1.*

In the publication the current data are published according to the NACE Rev. 2. Data for previous periods are also converted according to this classification.

3. *The item “**Industry**” was introduced, as an additional grouping including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.*

4. *Data according to NACE Rev. 2 sections as well as to territorial division are compiled using the **enterprise method**.*

5. *Data are compiled according to the **respective organizational status of units of the national economy**.*

6. *The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.*

7. *The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service), on their own-account in order to earn a profit.*

8. *Data presented in publication cover entities of the national economy regardless of ownership.*

9. *In the publication data in regard to:*

- 1) **average paid employment and average monthly gross wages and salaries** cover the economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
- 2) **sold production of industry and construction** concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
- 3) **financial results of non-financial enterprises** as well as **investment outlays and newly started investments** refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of entities in which the principal activity is classi-

do sekcji „Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

10. Informacje odnoszące się do sektora przedsiębiorstw prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) Nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego; działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

11. Prezentowane dane o powierzchni użytków rolnych od 2012 r. nie obejmują posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. **Dane za lata 2010-2012 zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach.**

Dane dotyczące produkcji roślinnej i zwierzęcej w 2013 r. nie są ostateczne i mogą ulec zmianie.

12. Jako ceny stałe przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2012 r. – z lat 2011 i 2012;

defined as “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities” according to the NACE Rev. 2), in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

10. Information relating to the enterprise sector is presented based on the definition of “enterprise” – introduced by the regulation of the Council (EEC) No 696/93 of 15 March 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the above-mentioned Regulation the enterprise is the smallest combination of legal units that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations and it may be a sole legal unit or a group of legal units. Enterprise sector includes those entities which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

11. The presented data since 2012 on the area of agricultural land have not include owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities, and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale. **Data for the years 2010-2012 was changed in comparison with the ones published in the previous editions.**

Data on plant and animal production in 2013 are not final and may be change.

12. Constant prices were adopted as follows:

- 1) agricultural output – current prices for the year preceding the surveyed year (for market sales – prices received by farmers at market places, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year, e.g. for 2012 – the prices from 2011 and 2012, are assumed;

- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
- ceny stałe 2000 r. (średnie ceny bieżące 2000 r.) w 2005 r.,
 - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) w latach 2006-2010,
 - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) od 2011 r.

13. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

14. Do przeliczeń na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności faktycznie zamieszkałej według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.

15. Niektóre dane mają charakter tymczasowy i mogą ulec zmianie w następnych wydaniach publikacji.

16. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

17. W publikacji zastosowano skróty niektórych nazw poziomów klasyfikacyjnych PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach i wykresach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót <i>abbreviation</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
sekcje <i>sections</i>	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
X	
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
X	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>	
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>
<i>Accommodation and catering</i>	
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>
X	
działy <i>divisions</i>	
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	

- 2) *sold production of industry:*
- *2000 constant prices (2000 average current prices) in 2005,*
 - *2005 constant prices (2005 average current prices) in 2006-2010,*
 - *2010 constant prices (2010 average current prices) since 2011.*

13. *Relative numbers (indices, percentages)* are calculated, as a rule, on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

14. *When computing per capita data (1000 population, etc.)* as of the end of the year, the actually living population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 VI.

15. *Some data are provisional and may be change in subsequent editions of the publication.*

16. *Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item “total”.*

17. *The names of some classification levels of NACE Rev. 2 used in publication have been abbreviated, abbreviations are marked in the tables and graphs with the sign “Δ”. The list of abbreviations used and their full names are given below:*

działy (dok.)
divisions (cont.)

Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	X	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	X	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Budowa budynków	X	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków <i>Construction of buildings</i>
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	X	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej <i>Civil engineering</i>

17. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych GUS.

17. Broader information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of Central Statistical Office.

ZNAKI UMOWNE
SYMBOLS

Kreska (-)	- zjawisko nie występuje <i>magnitude zero</i>
Zero (0)	- zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of unit</i>
(0,0)	- zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of unit</i>
Kropka (.)	- zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych <i>data not available or not reliable</i>
Znak (x)	- wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe <i>not applicable</i>
Znak (*)	- oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych <i>data revised</i>
"w tym" "of which"	- oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy <i>indicates that not all elements of sum are given</i>

WAŻNIEJSZE SKRÓTY
ABBREVIATIONS

zł – złoty <i>zloty</i>	m ² – metr kwadratowy <i>square metre</i>
tys. – tysiąc <i>thousand</i>	m ³ – metr sześcienny <i>cubic metre</i>
mln – million <i>million</i>	kpl – komplet <i>komplet, set</i>
t – tona <i>tonne</i>	dt – decytona <i>deciton</i>
l – litr <i>litre</i>	szt. – sztuka <i>piece, unit</i>
m – metr <i>metre</i>	p.proc. – punkt procentowy <i>point</i>
ha – hektar <i>hectare</i>	PKD – Polska Klasyfikacja Działalności <i>NACE classification</i>

PODSTAWOWE TENDENCJE

- Na przestrzeni ostatnich lat w województwie łódzkim obserwujemy spadek liczby mieszkańców. W 2013 r. **liczba ludności** w województwie zmniejszyła się o 0,5%. Wynika to zarówno z ujemnego przyrostu naturalnego, jak również z ujemnego salda migracji. Podobnie jak w trzech poprzednich latach, zanotowano spadek liczby urodzeń, było ich o 6,0% mniej niż w 2012 r. Spadła również liczba zgonów o 0,3%. Znaczna przewaga liczby zgonów nad liczbą urodzeń spowodowała w 2013 r. pogłębienie się ujemnego przyrostu naturalnego. Wskaźnik przyrostu naturalnego – najniższy wśród województw – obniżył się w 2013 r. do poziomu minus 3,51‰.
- **Przeciętne zatrudnienie** w sektorze przedsiębiorstw, w województwie łódzkim w 2013 r., ukształtowało się na poziomie niższym niż przed rokiem o 2,2% i wyniosło 314,0 tys. osób. Był to drugi rok z rzędu, w którym obserwowano spadek zatrudnienia. Na pogorszenie sytuacji w ostatnim okresie zasadniczy wpływ miał spadek przeciętnego zatrudnienia w sekcji przetwórstwo przemysłowe.

Rok 2013 był czwartym z kolei, w którym odnotowano wzrost **liczby bezrobotnych**. Podobna sytuacja miała miejsce w skali całego kraju, jednak w przypadku Polski dynamika była większa niż w województwie łódzkim.

Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec 2013 r. wyniosła w województwie łódzkim 14,1% i była o 0,1 p.proc. wyższa niż przed rokiem. Spadek stopy bezrobocia odnotowano aż w trzynastu powiatach.

Wyniki **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności**, przeprowadzonego w IV kwartale w latach 2010-2013 pokazują korzystną sytuację na rynku pracy. Zmalała liczba bezrobotnych oraz wskaźnik obciążenia osób pracujących. W konsekwencji odnotowano spadek stopy bezrobocia w IV kwartale 2013 r. do poziomu 9,9% (wobec 10,8% przed rokiem).

- **Wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia** brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2013 r., które wyniosło 3454,92 zł, były niższe niż przed rokiem i wyniosł 3,5% (wobec wzrostu o 4,6% w 2012 r.). Znaczący wzrost wynagrodzeń wystąpił w sektorze prywatnym (o 13,9%), podczas gdy w sektorze publicznym odnotowano spadek przeciętnego wynagrodzenia. W stosunku do 2012 r. wzrost wynagrodzeń wystąpił niemal we wszystkich, poza budownictwem, sekcjach sektora przedsiębiorstw.

Średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez jednego zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw, w porównaniu z 2012 r., zwiększył się o 0,7%, a przeciętne wynagrodzenie za godzinę pracy wzrosło w tym czasie o 2,7%.

- Nieco niższa niż przed rokiem była dynamika **przeciętnych miesięcznych świadczeń emerytalno-rentowych**. Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS wyniosła

1730,12 zł i była o 5,3% wyższa niż przed rokiem, a pobierana przez rolników indywidualnych ukształtowała się na poziomie 1109,24 zł i zwiększyła się o 6,3% w ciągu roku.

W 2013 r. średnia liczba emerytów i rencistów pobierających świadczenia ukształtowała się na poziomie niższym niż rok wcześniej (spadek o 1,4%). Na zmniejszenie się zbiorowości emerytów i rencistów wpływ miała malejąca liczba rolników indywidualnych (spadek o 3,2%), a także w mniejszym stopniu spadek liczby świadczeniobiorców ZUS (spadek o 1,0%).

- Średnioroczny **wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych** w 2013 r. wyniósł 0,8% i był znacząco niższy niż w roku poprzednim. Najwyższy wzrost cen dotyczył grup napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (o 3,6%) oraz towarów i usług w zakresie rekreacji i kultury (o 2,9%). Spadek cen w kolejnym już roku odnotowano w grupie odzież i obuwie (spadek o 6,7%), a także (po ubiegłorocznym znaczącym wzroście) w transporcie (o 2,2%).
- Mniejsza niż przed rokiem **produkcja roślinna** w województwie łódzkim była wynikiem zarówno zmniejszenia się powierzchni zasiewów, ale także spadku plonowania większości gatunków. Wyjątek stanowiły uprawy rzepaku i rzepiku, które były znacząco wyższe, bo bardzo niskich ubiegłorocznych.

W 2013 r. był kolejnym rokiem, w którym odnotowano zmniejszenie się liczebności stad utrzymywanych zwierząt gospodarskich. Na sytuację w **chowie zwierząt** miała wpływ przede wszystkim niska opłacalność produkcji zwierzęcej, a na hodowlę świń dodatkowo embargo nałożone na producentów związane z wykryciem w Polsce przypadków zachorowań dzików na choroby zakaźne.

Na rynku rolnym województwa łódzkiego, w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano spadek **cen** większości **produktów rolnych**, zarówno w skupie (z wyjątkiem ziemniaków jadalnych i mleka), jak i na targowiskach. Poprawiła się także relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen, zarówno żyta jak i jęczmienia.

Wielkość skupu ziarna zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi) zmniejszyła się trzeci rok z rzędu. Utrzymał się notowany od 2010 r. wzrost poziomu skupu żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (więcej skupiono m.in. żywca wołowego oraz wołowego, mniejszy natomiast był skup drobiu). Wielkość skupu mleka krowiego była mniejsza niż przed rokiem.

- **Produkcja sprzedana przemysłu** w 2013 r. osiągnęła wartość 67473,8 mln zł (w cenach bieżących) i była o 4,0% (w cenach stałych) wyższa niż w 2012 r. Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w województwie było niższe niż w roku poprzednim (po spadku również w roku 2012 r.) i ukształtowało się na poziomie 165,1 tys. osób. Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, wyniosła 408,6 tys. zł (w cenach bieżących) i była o 6,8% wyższa (w cenach stałych) niż przed rokiem.
- **Produkcja budowlana** w 2013 r., była niższa niż przed rokiem o 9,0% i osiągnęła poziom 7032,2 mln zł. Niższa niż przed rokiem była również produkcja budowlano-montażowa realizowana przez przedsiębiorstwa budowlane z województwa łódzkiego oraz jej udział w produkcji sprze-

danej budownictwa ogółem. Odnotowany wzrost wydajności pracy w budownictwie (337,4 tys. zł na jednego zatrudnionego, w cenach bieżących) był wynikiem spadku przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji przewyższającym tempo spadku wartości produkcji.

- Budownictwo mieszkaniowe w 2013 r., pod względem liczby zakończonych inwestycji mieszkaniowych, odnotowało znacznie słabsze wyniki niż w latach poprzednich. **Oddano do użytkowania 6009 mieszkań**, a ich liczba była o 25,1% niższa niż w roku poprzednim i jednocześnie najniższa w całym okresie 2010-2013. Odnotowano także spadek zarówno liczby rozpoczętych inwestycji mieszkaniowych, jak i mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia.
- Wartość **sprzedaży detalicznej** w województwie łódzkim była o 3,5% wyższa niż w roku 2012 r. Największy wzrost odnotowały przedsiębiorstwa prowadzące sprzedaż pojazdów samochodowych, motocykli, części (o 13,4%) oraz żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (o 5,2%). Wzrosła również wartość sprzedaży hurtowej towarów w jednostkach handlowych - o 4,1%.
- **Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych** były korzystniejsze niż uzyskane rok wcześniej. Zwiększył się udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto, a wyższa dynamika przychodów z całokształtu działalności przy niższych kosztach ich uzyskania wpłynęła na obniżenie wskaźnika poziomu kosztów.
- Spadek odnotowano natomiast w wartości **nakładów inwestycyjnych** poniesionych przez przedsiębiorstwa w województwie w 2013 r. – były niższe od poziomu w roku poprzednim o 9,5 % i wyniosły 5149,7 mln zł. Wzrosła natomiast liczba rozpoczętych nowych inwestycji oraz ich wartość kosztorysowa.

BASIC TRENDS

- Over the last years a decline in Łódzkie Voivodship population number was observed. In 2013, **the population of voivodship** decreased by 0.5%. It results from negative natural increase as well as negative net migration. Similar to situation observed in three previous years, in 2013 reduction in number of births was noted and it fell by 6.0% in relation to 2012. At the same time, the number of deaths decreased by 0.3%. As a result of the large predominance of the deaths over the births, the negative natural increase deepened. The natural increase indicator – with the lowest value among all voivodships – decreased in 2013 and amounted to 3.51%.
- In 2013, **the average paid employment** in the enterprise sector in Łódzkie Voivodship amounted to the level of 314.0 thous. persons, i.e. by 2.2% lower than in 2012. It was the second time running that the decrease in number of persons employed was observed. The decline in the enterprise sector was influenced mainly by the reduction of average paid employment in manufacturing.

2013 was the fourth year in a row, in which the number of unemployment persons registered in labour office was higher than a year before. The similar situation was observed in whole country, but its dynamics was greater in Poland than in Łódzkie Voivodship.

The registered unemployment rate at the end of December 2013 amounted to 14.1%, i.e. by 0.1pp more than in 2012. In comparison with December 2012, decline in unemployment occurred in thirteen powiats.

Results of **Labour Force Survey (LFS)** conducted in 4th quarter of 2010-2013 indicate favourable labour market trends. In 2013 the number of unemployment persons and the number of unemployed persons per 1000 employed persons were below the previous year's level. In consequence, in the 4th quarter 2013 unemployment rate decreased to 9.9% (against 10.8% in 2012).

- **The average monthly gross wages and salaries** in the enterprise sector in 2013 amounted to 3454.92 zł and was by 3.5 % higher than a year before (against the growth of 4.6% in 2012). In private sector the high growth of average wages and salaries growth was observed (by 13.9%) while in public sector the decrease was noted. Compared to 2012, the growth in average wages and salaries was observed in all, except from construction, researched sections of the enterprise sector.

Average time worked in enterprise sector per one employee, in relation to 2012, increased by 0.7%, while the average wages and salaries per hour increased by 2.7%.

- The slower dynamics of an **average monthly gross retirement pay and pension** was recorded. The average monthly nominal gross retirement pay and pension from non-agricultural social security system (Social Insurance Institution) in 2013 amounted to 1730.12 zł and was by 5.3% higher

than in 2012. The average monthly nominal gross retirement pay and pension of individual farmers reached the level of 1109.24 zł and increased in comparison to the previous year by 6.3%.

In 2013, the average number of retirees and pensioners was at the slower level than a year before (decrease by 1.4%). Declining population of farmers (drop by 3.2%) and the number of persons receiving benefits from Social Insurance Institution (drop by 1.0%) influenced the direction of changes observed in whole population of retirees and pensioners.

- The annual average **growth in the prices of consumer goods and services** amounted to 0.8% and was much slower than a year before. The highest price growth was recorded in alcoholic beverages and tobacco (by 3.6%), and in recreation and culture (by 2.9%). A drop in prices concerned the prices of clothing and footwear (by 6.7%) as well as (against a considerable growth in 2012) in transport (by 2.2%).
- The **crop output in Łódzkie Voivodship**, lower than in 2012, was influenced by decrease in total sown area of crop production and decline in the area of most main crops. A considerable growth was reported only in the **rape and turnip rape crops**, against very low value in 2012.

2013 was another year when the downward livestock was reported. Low profitability of animal production resulted in a decrease in **animal breeding**. A decrease in the production of pigs was also influenced by embargo put on Polish meat products due to the fact that a number of isolated cases of wild boar infected with African swine fever have been recorded.

In comparison to the previous year, the drop in the average **prices of most agricultural products** (excluding edible potatoes and milk), was recorded both in procurement and in marketplace turnover. Moreover, procurement price of pigs for slaughter to marketplace price of rice and barley, has been higher.

For the third year in a row, the value of procurement of basis cereals (including cereal mixed) decreased. Whereas, the growth of supply of animals for slaughter in terms of meat was maintained (increased procurement of beef and poultry for slaughter but decreased procurement of poultry). The value of procurement of cows' milk was lower than in the previous year.

- It is estimated that **sold production of industry** reached the level of 67473.8 mln zł (in current prices) and was by 4.0% (in constant prices) higher than in previous year. In 2013 average paid employment in Łódzkie Voivodship industry amounted to 165.1 thousand persons and was lower than in 2012. Labour productivity in industry, measured by sold production per one paid employee amounted to 408.6 thousand zł (in current prices) and was by 6.8% higher (in constant process) than in the previous year.
- In 2013 **sold production in the construction** reached the level of 7032,2 mln zł and was by 9.0% lower than a year before. Construction and assembly production carried out by construction enter-

prises within Łódzkie Voivodship as well as its share in total sold production of construction were lower than in 2012. A growth in labour productivity in construction (sold production of construction per one employee amounted to 337.4 thous. zł., in current prices) was influenced by drop of average paid employment in this section exceeded a drop pace in the total construction output value.

- Residential construction in 2013, in terms of number of completed dwellings, recorded much worse results than in previous years. According to data, **6009 dwellings were completed**, i.e. by 25.1% less than a year before. This number of dwellings constituted the smallest value observed in the period 2010-2013. A decline was also observed in the number of dwellings which construction has begun and in number of dwellings for which permits have been issued.
- The value of **retail sales** in Łódzkie Voivodship was by 3.5% higher than in 2012. The highest sales growth was recorded in enterprises conducting the sale of motor vehicles, motorcycles, parts (of 13,4%) and the sale of food, beverages and tobacco products (of 5.2%). Wholesale in trade enterprises in 2013 was by 4.1% higher than a year before.
- In 2013 **financial results of non-financial enterprises** were more favourable than those obtained the year before. Share of enterprises showing net profit in the total number of the surveyed enterprises was higher than in 2012. An increase in revenues from total activity was higher than the costs of obtaining them, which caused lowering of the cost level indicator.
- In 2013 total **investment outlays** of the surveyed enterprises in Łódzkie Voivodship amounted to 5149,7 mln zł were lower by 9.5% than a year before. Whereas, the value of the investments newly started and the total estimated value were lower than a year before.

WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE NA TLE KRAJU

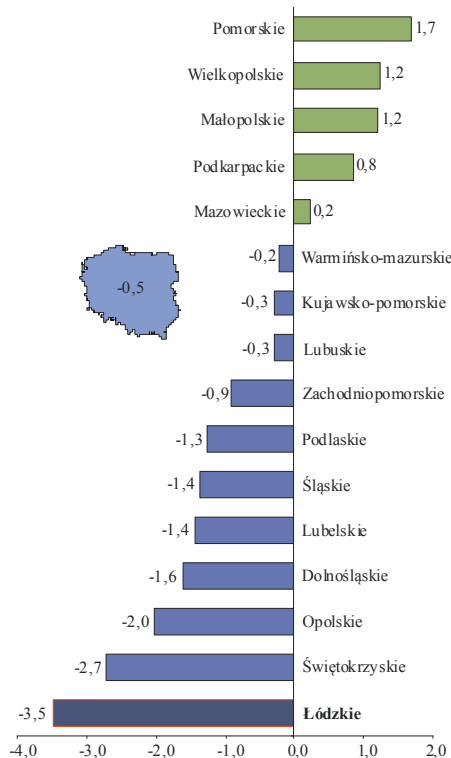
Tabl. 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2013 r.

Wyszczególnienie	Polska	Łódzkie
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	123	138
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,46	-3,51
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,52	-1,06
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^a w %	55,9	57,6
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^a w %	50,2	51,2
Stopa bezrobocia według BAEL ^a w %	10,3	11,1
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł	3837,20	3454,92
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w zł	1855,52	1730,12
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	1121,52	1109,24
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100)	100,9	100,8
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie rolnym ^b w ha	10,1	7,6
Obsada bydła ^c na 100 ha użytków rolnych w szt.	38,8	43,8
Obsada trzody chlewnej ^d na 100 ha gruntów ornych w szt.	76,3	94,6
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) na 1 zatrudnionego w przemyśle w zł	469716	408583
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) na 1 zatrudnionego w budownictwie w zł	377676	337405
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,8	2,4
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	1057	947
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	21	12
Udział liczby przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów w %	79,8	80,8
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych w %	95,5	93,5
Dynamika nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach (rok poprzedni =100, ceny bieżące)	104,4	90,5
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w 2011 r. w zł	39665	36750

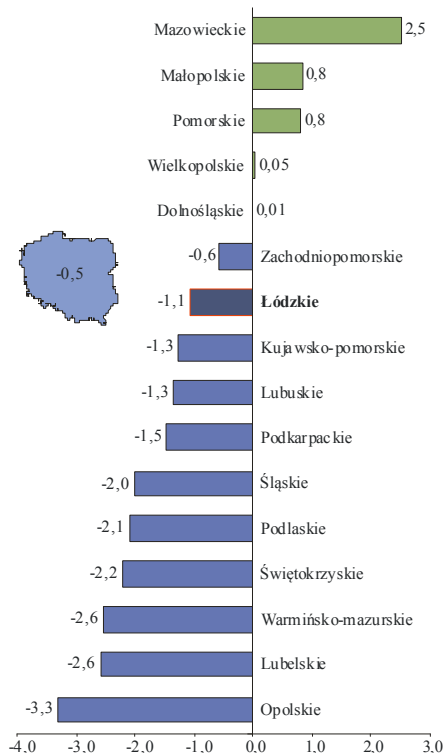
a Przeciętne w roku. b Dane wstępne. c Stan w grudniu. d Stan w końcu listopada.

WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW

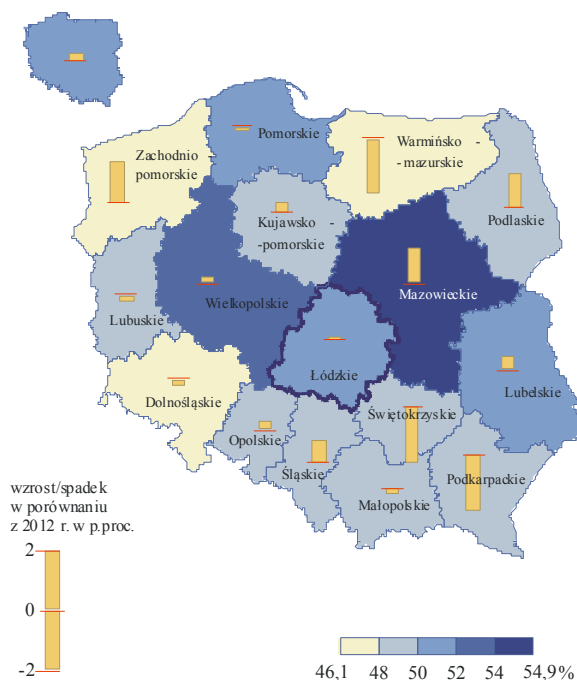
Wyk. 1. Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2013 r.

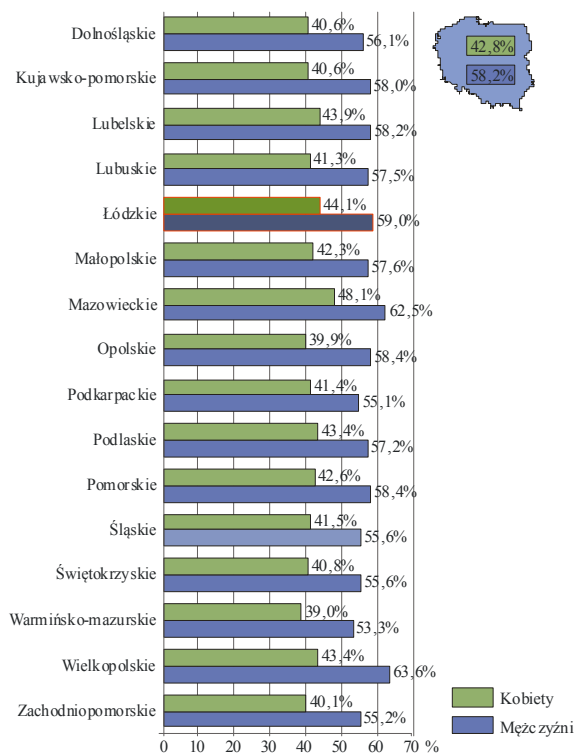
Wyk. 2. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2013 r.

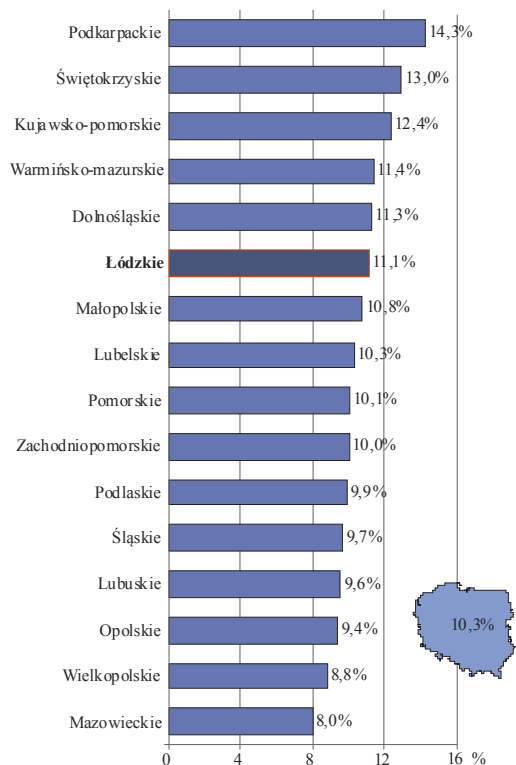
Wyk. 3. Wskaźnik zatrudnienia według BAEL^a w 2013 r.

^a Przeciętny w roku.

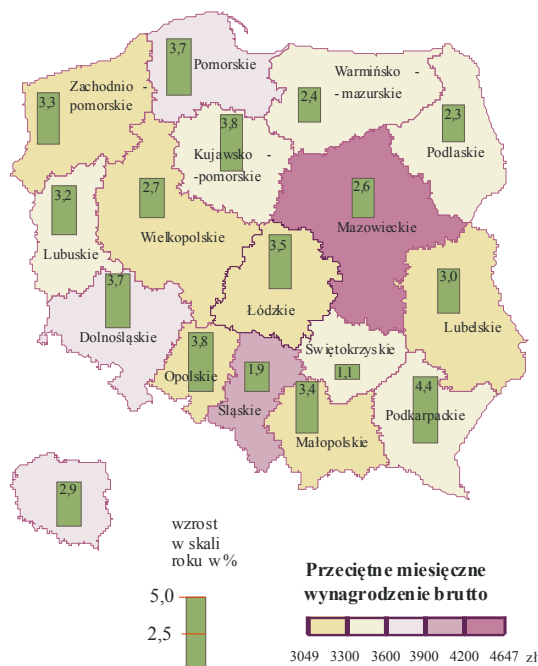

Wyk. 4. Stopa bezrobocia według BAEL^a w 2013 r.

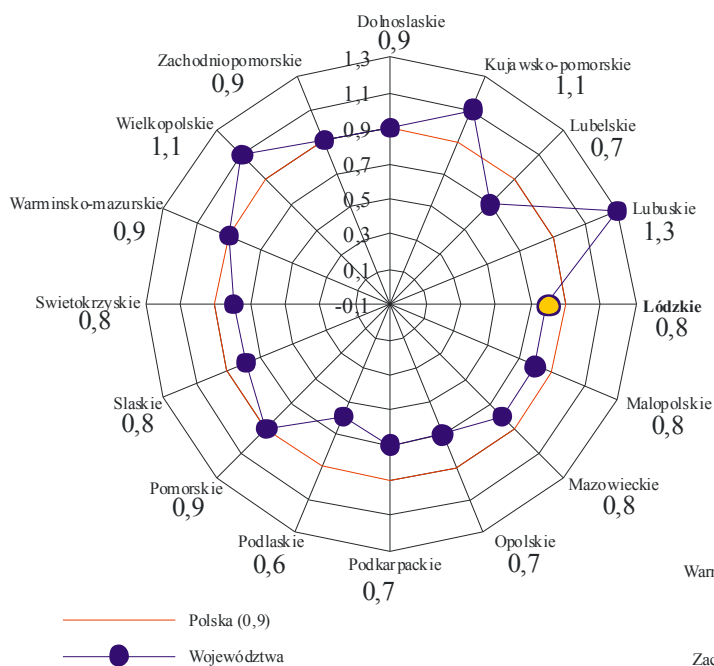

a Przeciętna w roku.

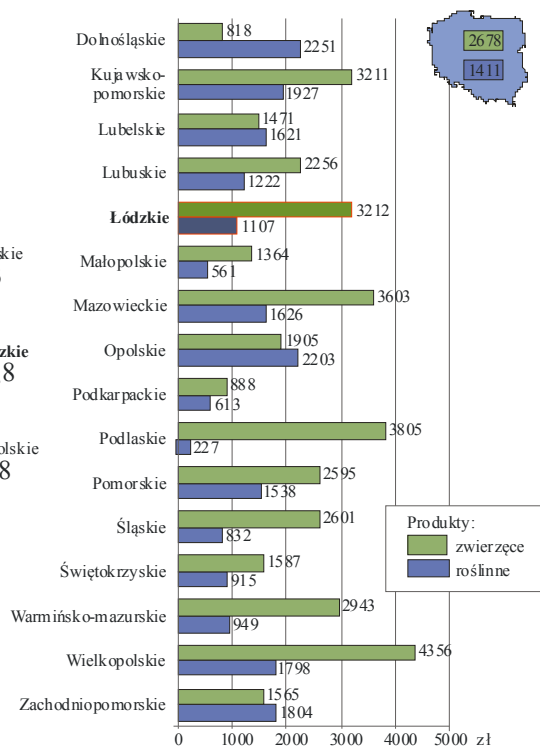
Wyk. 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2013 r.

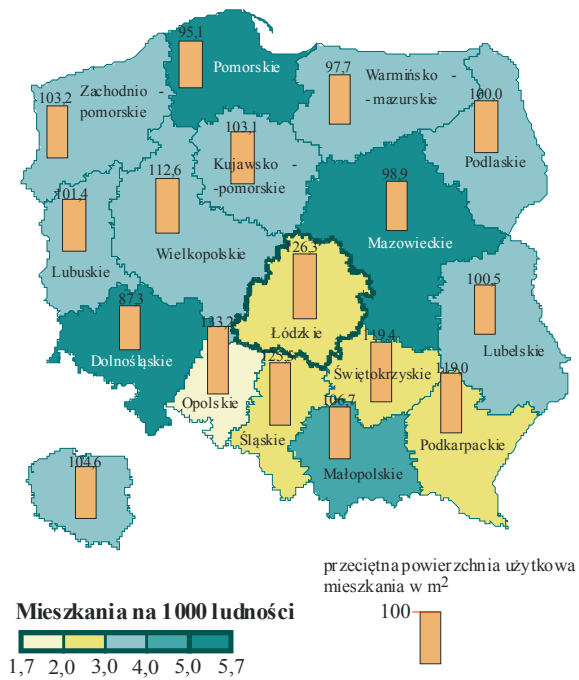
Wyk. 6. Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2013 r.

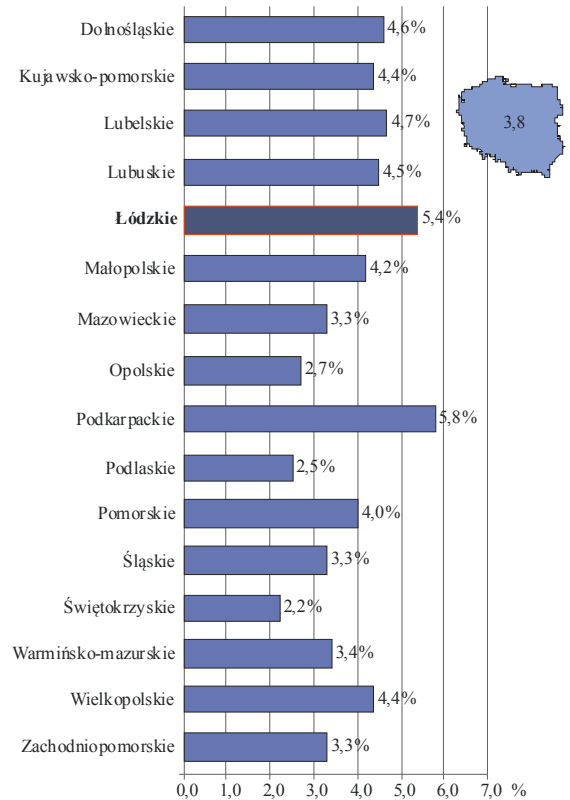
Wyk. 7. Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2013 r.

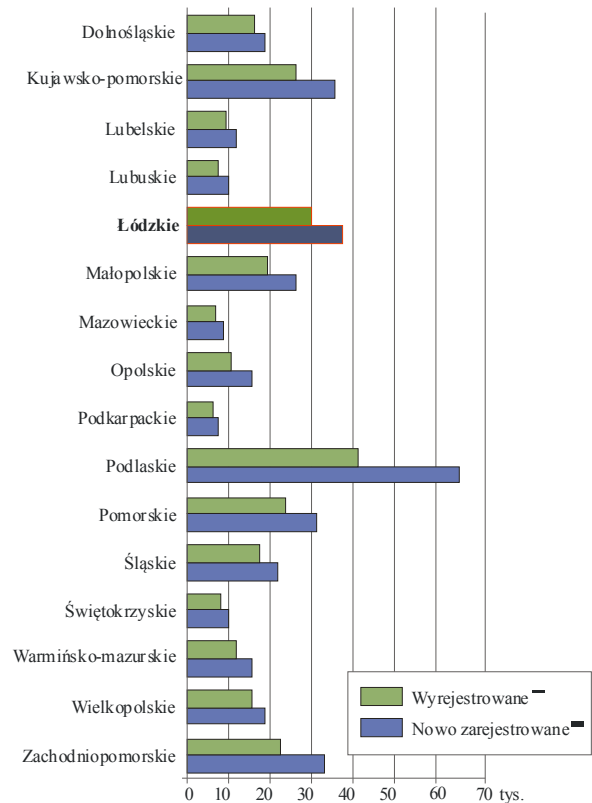
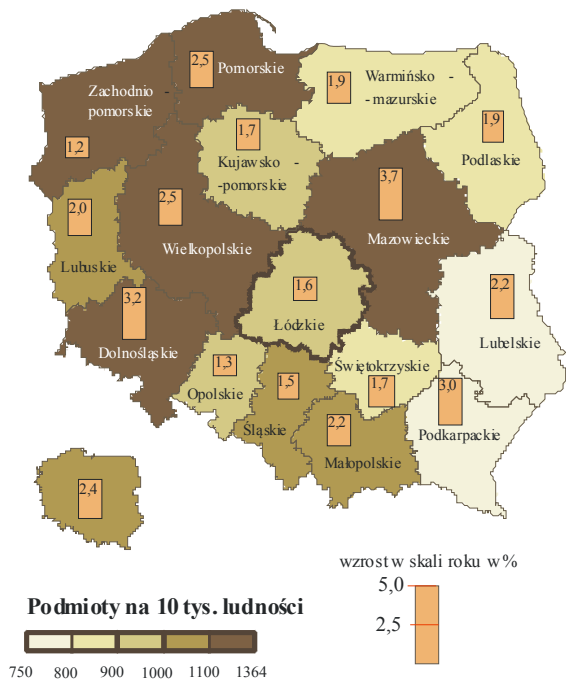
Wyk. 8. Mieszkania oddane do użytkowania w 2013 r.

Wyk. 9. Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach w 2013 r.

Wyk. 10. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON^a w 2013 r. Stan w dniu 31 XII

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^b W ciągu roku.

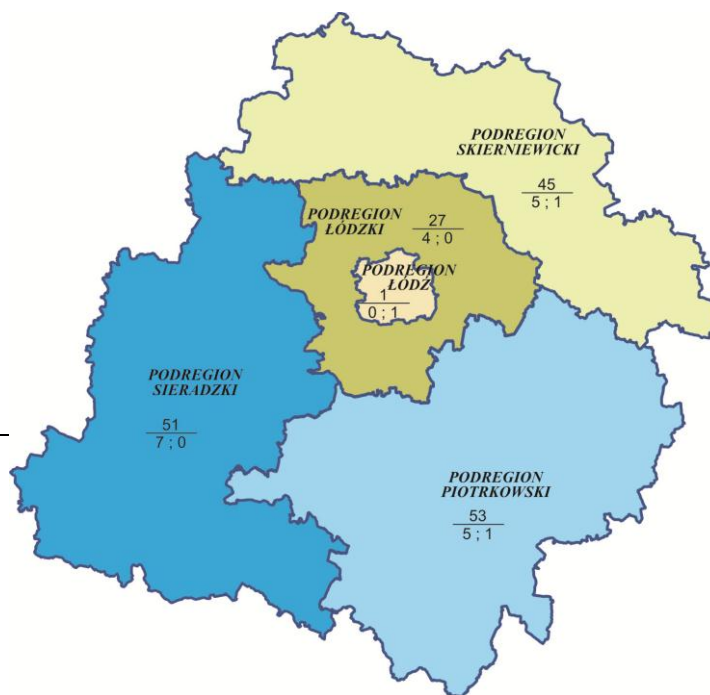
PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO WEDŁUG NOMENKLATURY JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CEŁÓW STATYSTYCZNYCH (NTS)¹ W 2013 R.

Stan w dniu 31 XII

liczba gmin
177
liczba powiatów 21 ; 3 liczba miast
na prawach powiatu

	Powierzchnia w ha	Ludność (stan w dniu 31 XII)
ŁÓDZKIE	1821895	2513093
podregiony:		
Łódzki	220568	385035
M. Łódź	29325	711332
Piotrkowski	597113	594758
Sieradzki	566693	453056
Skierniewicki	408196	368912

Podregion łódzki		Podregion miasto Łódź		Podregion sieradzki		Podregion piotrkowski		Podregion skierniewicki	
Powiaty:		Miasto na prawach powiatu:		Powiaty:		Powiaty:		Miasto na prawach powiatu:	
brzeziński łódzki wschodni pabianicki zgierski		miasto Łódź		łaski pajęczański poddębicki sieradzki wieluński wieruszowski zduńskowolski		kutnowski łęczycki łowicki rawski skierniewicki		Skierniewice	
Powiaty:		Miasto na prawach powiatu:		Powiaty:		Powiaty:		Miasto na prawach powiatu:	
bełchatowski opoczyński piotrkowski radomszczański tomaszowski		Piotrków Trybunalski							

Według stanu w dniu 31 XII 2013 r. województwo łódzkie zajmowało powierzchnię 18219 km² (1821895 ha), co stanowi 5,8% powierzchni kraju. Na jego obszarze mieszkało 2513 tys. ludności, tj. 6,5% ogółu ludności Polski. Gęstość zaludnienia na 1 km² wynosiła 138 osób (piąta lokata w kraju). W miastach mieszkało 63,4% ludności województwa.

¹ NTS obejmuje 5 poziomów: 3 poziomy zasadniczego podziału terytorialnego kraju oraz dodatkowo 2 poziomy nieadministracyjne — regiony (NTS 1) grupujące jednostki szczebla wojewódzkiego oraz podregiony (NTS 3) grupujące w ramach województwa kilka do kilkunastu powiatów.

LUDNOŚĆ

W województwie łódzkim utrzymuje się spadek liczby ludności, spowodowany głównie ujemnym przyrostem naturalnym. W 2013 roku, czwarty rok z rzędu, obserwowano spadek liczby urodzeń. Ponadto, od roku 2010 ogólne saldo migracji ludności na pobyt stały, jak również saldo migracji zagranicznych przyjmuje wartości ujemne i pogłębia się.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2013 r. ludność województwa łódzkiego stanowiła 6,5% ogółu ludności Polski (wobec 6,6% w 2012 r.). W ciągu roku liczba ludności spadła o 0,5% (w stosunku do 2010 r. spadek był na poziomie 1,2%).

*Szacunki liczby i struktury ludności dla lat międzypisowych sporządza się **metodą bilansową**, przyjmując wyniki ostatniego spisu powszechnego jako bazę wyjściową do obliczenia danych dla danej gminy z uwzględnieniem liczby urodzeń, zgonów, salda migracji wewnętrznych i zagranicznych oraz zmian administracyjnych, jakie miały miejsce w bilansowanym okresie.*

*Prezentowane dane dotyczą ludności **faktycznie zamieszkałej** w danej gminie, tj. liczby ludności zameldowanej na pobyt stały skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące.*

Jako bazę wyjściową bilansów przyjęto wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. - według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

Tabl. 2. **Ludność na podstawie bilansów**

Wyszczególnienie	2010 ^a	2012	2013
POLSKA			
Ludność ogółem (stan w dniu 31 XII):			
w tysiącach	38529,9	38533,3	38495,7
na 1 km ²	123	123	123
w tym kobiety:			
w tysiącach	19876,7	19884,0	19866,1
na 100 mężczyzn	107	107	107
Miasta: w tysiącach.....	23429,1	23336,4	23257,9
w %	60,8	60,6	60,4
Wieś: w tysiącach	15100,8	15196,9	15237,8
w %	39,2	39,4	39,6
ŁÓDZKIE			
Ludność ogółem (stan w dniu 31 XII):			
w tysiącach	2542,4	2524,7	2513,1
na 1 km ²	140	139	138
w tym kobiety:			
w tysiącach	1330,3	1321,3	1315,4
na 100 mężczyzn	110	110	110
Miasta: w tysiącach.....	1625,2	1606,1	1593,0
w %	63,9	63,6	63,4
Wieś: w tysiącach	917,3	918,6	920,1
w %	36,1	36,4	26,6

^a Patrz nota wyjaśniająca.

Średnia gęstość zaludnienia (liczba osób przypadająca na 1 km²) w województwie łódzkim systematycznie zmniejsza się i w końcu grudnia 2013 r. wyniosła 138. Natomiast w Polsce od roku 2010 średnia gęstość zaludnienia kształtuje się na poziomie 123 osób na 1 km². Podobnie jak w poprzednich latach, w 2013 r. wskaźnik ten wykazywał znaczne zróżnicowanie przestrzenne na terenie województwa łódzkiego. Najwyższą wartość zanotowano w mieście na prawach powiatu Łódź (2428), natomiast najniższą w powiatach skierniewickim (51) i poddębickim (48).

Dane o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

Według danych bilansowych w województwie łódzkim w 2013 r. zarejestrowano 22420 urodzeń żywych, tj. o 1431 mniej niż przed rokiem i o 3106 mniej niż w 2010 r. **Współczynnik urodzeń żywych** wyniósł 8,90‰ i był niższy w stosunku do notowanego rok wcześniej (9,43‰), jak również w 2010 r. (10,02‰).

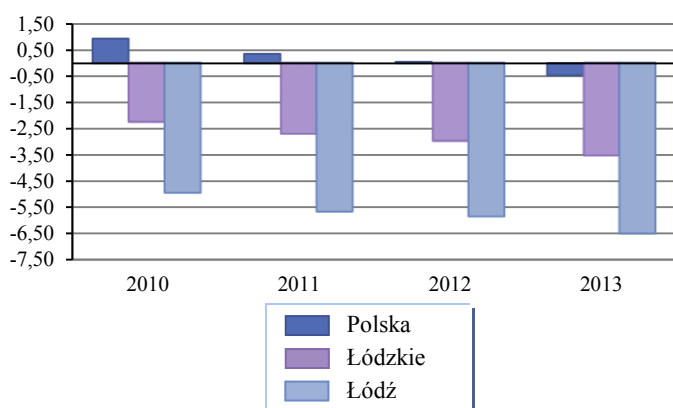
W 2013 r. w województwie łódzkim zmarło 31251 osób, tj. o 101 osób mniej niż przed rokiem, ale o 30 więcej niż w 2010 r. Ogólny **współczynnik zgonów** wyniósł 12,41‰, podczas gdy rok wcześniej – 12,40‰, a w 2010 r. – 12,26‰. W roku 2013, w stosunku do roku poprzedniego wzrosła umieralność niemowląt. **Współczynnik zgonów niemowląt** (liczony na 1000 urodzeń żywych) przyjął wartość 4,68‰ wobec 4,23‰ w 2012 r. i 3,96‰ w 2010 r.

W 2013 r. w województwie łódzkim zmarło 31251 osób, tj. o 101 osób mniej niż przed rokiem, ale o 30 więcej niż w 2010 r. Ogólny **współczynnik zgonów** wyniósł 12,41‰, podczas gdy rok wcześniej – 12,40‰, a w 2010 r. – 12,26‰. W roku 2013, w stosunku do roku poprzedniego wzrosła umieralność niemowląt. **Współczynnik zgonów niemowląt** (liczony na 1000 urodzeń żywych) przyjął wartość 4,68‰ wobec 4,23‰ w 2012 r. i 3,96‰ w 2010 r.

Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności faktycznie zamieszkałej (według stanu w dniu 30 VI).

Dane od roku 2010 zostały obliczone na podstawie ludności zbilansowanej w oparciu o NSP 2011.

Wyk. 11. **Przyrost naturalny na 1000 ludności**

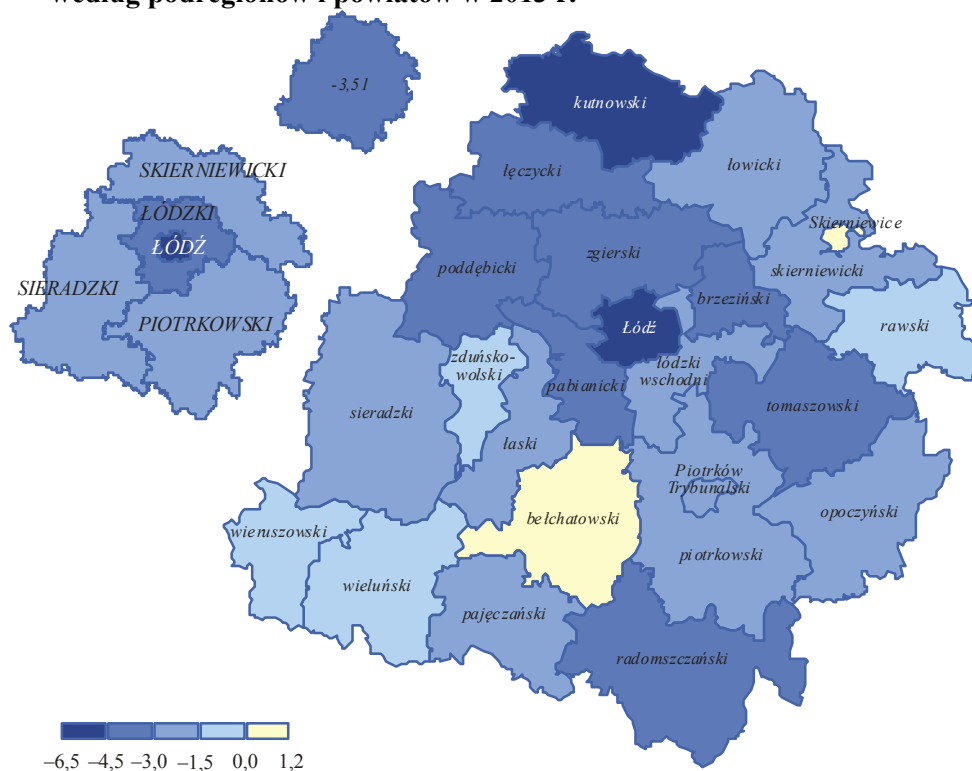

W województwie łódzkim w 2013 r., w wyniku przewagi liczby zgonów nad liczbą urodzeń, zanotowano ujemny **przyrost naturalny**. Różnica między liczbą urodzeń żywych i zgonów ukształtowała się na poziomie minus 8831, podczas gdy rok wcześniej wyniosła minus 7501, a w roku 2010 – minus 5695.

Od 2011 r. w województwie łódzkim obserwowane jest pogłębianie się ubytku naturalnego. W 2013 r., w przeliczeniu na 1000 mieszkańców przyrost naturalny osiągnął wartość minus 3,51‰ i w porównaniu z rokiem poprzednim był niższy o 0,54 punktu promilowego. Dla Polski, pierwszy raz od 2010 r., omawiany wskaźnik osiągnął ujemną wartość i wyniósł minus 0,46‰.

W 2013 r. województwie łódzkim współczynnik przyrostu naturalnego, podobnie jak w 2012 r., przyjmował dodatnie wartości jedynie w dwóch powiatach: bełchatowskim oraz Skierniewicach. W pozostałych powiatach notowano wartości ujemne, najniższą - w mieście na prawach powiatu Łódź.

Wyk. 12. **Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie łódzkim według podregionów i powiatów w 2013 r.**

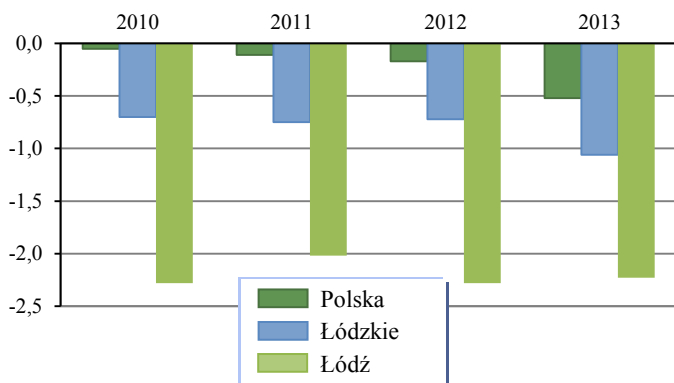
Tabl. 3. **Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności**

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
POLSKA			
Małżeństwa	5,93	5,29	4,69
Urodzenia żywe	10,73	10,02	9,60
Zgony	9,83	9,99	10,06
w tym niemowląt ^a	4,98	4,64	4,56
Przyrost naturalny ^b	0,90	0,04	-0,46
Saldo migracji zagranicznych na pobyt stały	-0,05	-0,17	-0,52
ŁÓDZKIE			
Małżeństwa	5,70	4,99	4,34
Urodzenia żywe	10,02	9,43	8,90
Zgony	12,26	12,40	12,41
w tym niemowląt ^a	3,96	4,23	4,68
Przyrost naturalny ^b	-2,24	-2,97	-3,51
Saldo migracji zagranicznych na pobyt stały	-0,01	-0,07	-0,23
ŁÓDŹ			
Małżeństwa	5,11	4,52	3,85
Urodzenia żywe	8,93	8,37	7,95
Zgony	13,87	14,20	14,43
w tym niemowląt ^a	3,21	3,31	5,10
Przyrost naturalny ^b	-4,94	-5,84	-6,48
Saldo migracji zagranicznych na pobyt stały	-0,14	-0,19	-0,41

^a Dzieci w wieku poniżej 1 roku. Na 1000 urodzeń żywych. ^b Różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.

W łódzkich urzędach stanu cywilnego od stycznia do grudnia 2013 roku zarejestrowano 10916 nowo zawartych małżeństw, tj. o 1700 mniej niż przed rokiem oraz o 3597 mniej niż w analogicznym okresie 2010 r. **Współczynnik małżeństw**, w omawianym okresie, wyniósł 4,34‰ (wobec 4,99‰ w 2012 r. i 5,70‰ w 2010 r.). Liczba nowo zawartych małżeństw w województwie w przeliczeniu na 1000 ludności była niższa niż średnio w Polsce (4,69‰).

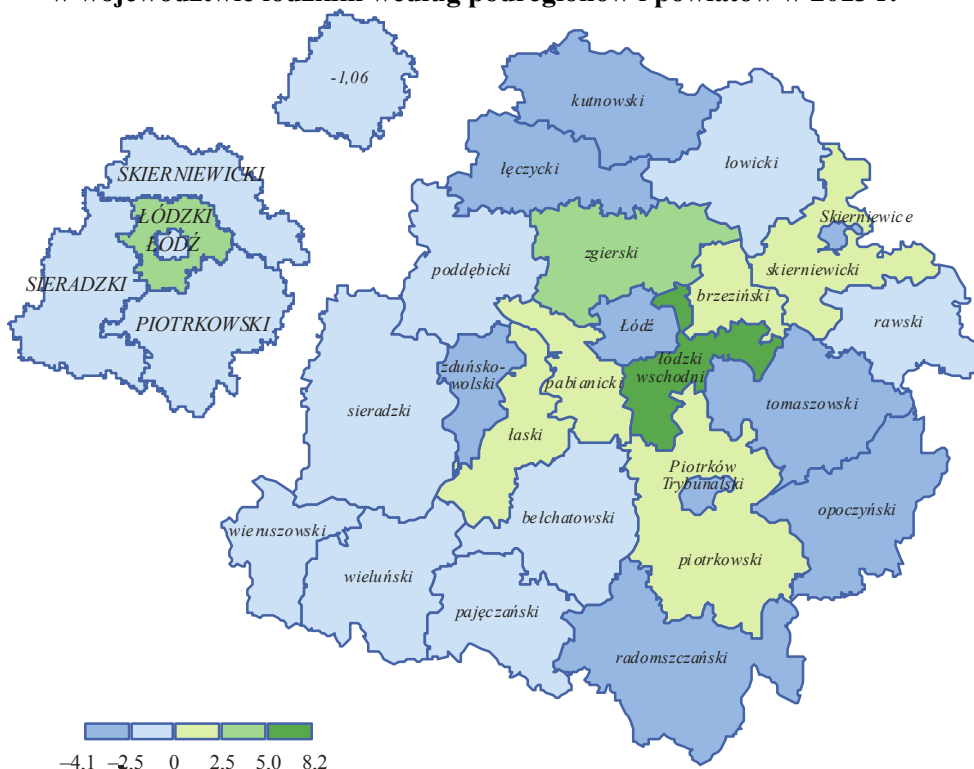
Wyk. 13. **Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności**

W 2013 r., podobnie jak w latach poprzednich, w województwie łódzkim **saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych** ludności na pobyt stały było ujemne. Oznacza to, że liczba osób wymeldowanych z pobytu stałego w ciągu roku przekroczyła liczbę osób zameldowanych na pobyt stały w tym czasie (w 2013 r. – o 2678, w 2012 r. – o 1828, a w 2010 r. – o 1780).

Od roku 2010, zarówno w Polsce, jak i w województwie, obserwujemy zwiększanie skali wyjazdów Polaków za granicę na pobyt stały, a saldo migracji zagranicznych systematycznie spada. W 2013 r. liczba emigrantów w łódzkim przekroczyła liczbę imigrantów o 574 osoby (w Polsce ubytek migracyjny wyniósł minus 19904).

Wyk. 14. **Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie łódzkim według podregionów i powiatów w 2013 r.**

Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały w województwie łódzkim według powiatów w roku 2013 przyjęło wartości dodatnie w siedmiu powiatach, tj.: łódzkim wschodnim (8,24‰), zgierskim (3,87‰), brzezińskim (2,42‰), pabianickim (2,31‰), piotrkowskim (2,22‰), łaskim (2,18‰) oraz skierniewickim (1,07‰).

Dane prezentujące ludność w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu:

- „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał,*
 - „Stan i ruch naturalny ludności w województwie łódzkim” – opracowanie sygnalne dostępne co roku, jak również w Banku danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).*
-
-

RYNEK PRACY

■ PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE

W 2013 r., drugi rok z rzędu, przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się poniżej poziomu zanotowanego przed rokiem, przy czym w przedsiębiorstwach sektora prywatnego odnotowano wzrost zatrudnienia. Zmniejszenie zatrudnienia zaobserwowano w większości sekcji, a najgłębszy spadek wystąpił w budownictwie.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie łódzkim w 2013 r. ukształtowało się na poziomie 314 tys. osób, tj. o 2,2% niższym w stosunku do poprzedniego roku (wobec spadku o 1,5% w 2012 roku). W skali kraju również odnotowano spadek zatrudnienia w porównaniu z rokiem poprzednim o 1,0% (wobec wzrostu o 0,1% w 2012 r.).

Dane o przeciętnym zatrudnieniu obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz niepełnym, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych. Dane dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

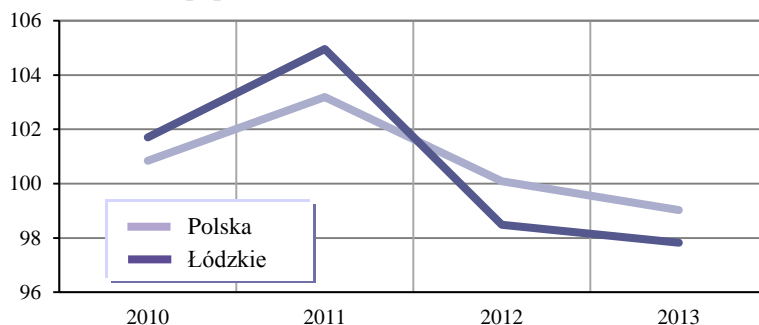
Tabl. 4. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw^a**

Wyszczególnienie	2010	2012	2013		
	w tysiącach			2010 = 100	2012 = 100
Polska	5372,6	5548,7	5494,5	102,3	99,0
Łódzkie	310,5	321,0	314,0	101,1	97,8
Łódź	116,1	116,3	113,9	98,2	98,0

^a Dane dla województwa i dla Łodzi do 2011 r. nie obejmują poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej.

Wyk. 15. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw**

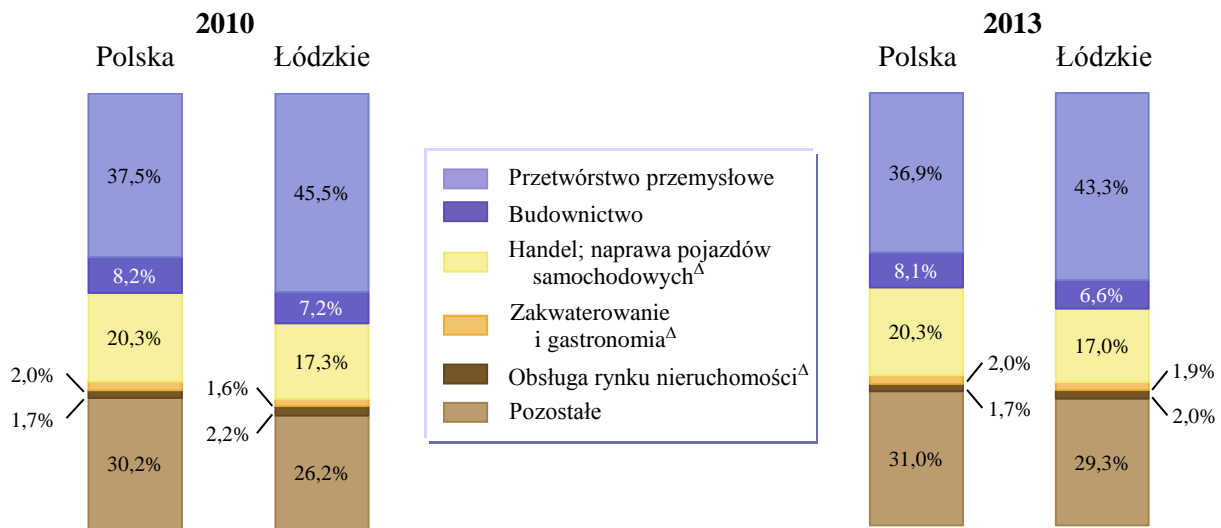
Rok poprzedni = 100

W 2013 r. udział sektora prywatnego ukształtował się na poziomie 92,9% i zwiększył się w porównaniu z rokiem poprzednim o 6,5 p.proc. W odniesieniu do roku 2010 udział sektora prywatnego wzrósł o 5,3 p.proc. W jednostkach sektora prywatnego

przeciętne zatrudnienie wyniosło 291,7 tys. osób, co oznacza wzrost o 5,1% w stosunku do zanotowanego rok wcześniej oraz wzrost 7,2% w odniesieniu do stanu z roku 2010.

Wyk. 16. Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007

W roku 2013, podobnie jak w roku poprzednim, najwyższy poziom przeciętnego zatrudnienia w województwie łódzkim odnotowano w przypadku przetwórstwa przemysłowego – 135,9 tys. osób. Najniższe wartości przeciętnego zatrudnienia wystąpiły, m.in., wśród podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, należących do sekcji rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo – 1,0 tys. osób.

Tabl. 5. Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie łódzkim

Wyszczególnienie	2012				2013				w tys.
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100								
O g ó ł e m	99,4	98,9	99,0	98,5	97,4	97,4	97,3	97,8	314,0
w tym:									
Przemysł	98,4	97,3	97,4	97,1	96,4	96,6	96,6	97,3	165,1
w tym:									
przetwórstwo przemysłowe	97,8	97,4	97,3	97,0	97,1	97,5	98,3	98,3	135,9
Budownictwo	105,8	103,7	103,6	103,4	88,8	88,6	87,5	86,5	20,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	98,2	97,9	97,8	96,5	97,0	97,0	96,4	98,0	53,3
Transport i gospodarka magazynowa	107,3	107,4	107,0	105,4	106,4	108,0	109,9	111,6	17,3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	115,2	105,4	101,7	103,8	103,4	95,6	94,1	93,4	5,7
Informacja i komunikacja	108,8	107,9	106,5	106,7	111,2	110,9	111,7	110,4	5,3
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ...	97,9	95,9	96,4	96,7	98,3	99,8	99,2	98,3	6,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	94,5	99,2	100,1	99,7	96,2	95,8	97,2	95,9	26,7

W porównaniu z rokiem poprzednim, w roku 2013 największy wzrost zanotowano w przedsiębiorstwach, których głównym rodzajem działalności była działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 17,3%). Korzystne zmiany zaobserwowano również w sekcjach: transport i gospodarka magazynowa (wzrost o 11,6%) oraz informacja i komunikacja (wzrost o 10,3%). Największy spadek przeciętnego zatrudnienia wystąpił w budownictwie (spadek o 13,5%), a także w sekcji wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę (spadek o 9,7%).

■ BEZROBOCIE REJESTROWANE

W końcu 2013 r. w województwie łódzkim nadal utrzymywała się niekorzystna sytuacja na rynku pracy. W ujęciu rocznym zanotowano wzrost ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych, przy czym najwyższy wśród osób pozostających bez pracy dłużej niż 2 lata. Stopa bezrobocia w województwie łódzkim, która rosła systematycznie od kilku lat, również w 2013 r. wzrosła.

W końcu grudnia 2013 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa łódzkiego wyniosła 151,6 tys. osób i była wyższa zarówno od zanotowanej przed rokiem (wzrost o 0,4%, tj. o 0,6 tys. osób), jak również w 2010 r. (wzrost o 15,2%, tj. 20,0 tys. osób). Jednak wzrost w ostatnim roku był znacznie niższy niż rok wcześniej, gdy liczba bezrobotnych zwiększyła się o 8,9%.

Dane o bezrobociu rejestrowanym dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (jednolity tekst Dz. U. 2008 Nr 69, poz. 415, z późniejszymi zmianami).

Podobne zmiany obserwowano w skali kraju – na koniec 2013 r. liczba bezrobotnych była o 1,0% wyższa niż rok wcześniej (wobec wzrostu o 7,8% w 2011 r.). W stosunku do 2010 r. zbiorowość bezrobotnych osób zarejestrowanych w urzędach pracy w całym kraju zwiększyła się o 10,4%.

Tabl. 6. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
POLSKA			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	1954,7	2136,8	2157,9
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	3042,0	2655,0	2709,4
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	2979,8	2500,8	2688,2
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ..	83	92	70
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	12,4	13,4	13,4

^a W ciągu roku.

Tabl. 6. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia** (dok.)
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
ŁÓDZKIE			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	131,6	151,0	151,6
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	197,5	174,5	173,2
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	194,0	162,1	172,6
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ..	98	146	82
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	12,2	14,0	14,1
ŁÓDZ			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	33,7	41,0	42,2
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	50,7	44,1	43,2
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	49,0	40,1	12,0
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ..	61	123	39
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	10,0	12,0*	12,3

^a W ciągu roku.

W województwie łódzkim w końcu 2013 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano w dziesięciu powiatach, przy czym najwyższy – o 7,7% – zanotowano w powiecie łęczyckim. Najwyższy spadek liczby bezrobotnych – o 5,8% – wystąpił w powiecie pabianickim (w którym w 2012 r. liczba bezrobotnych wzrosła o 5,7%), a także w powiecie pajęczańskim (o 5,2%) oraz Skierniewicach (o 5,0%).

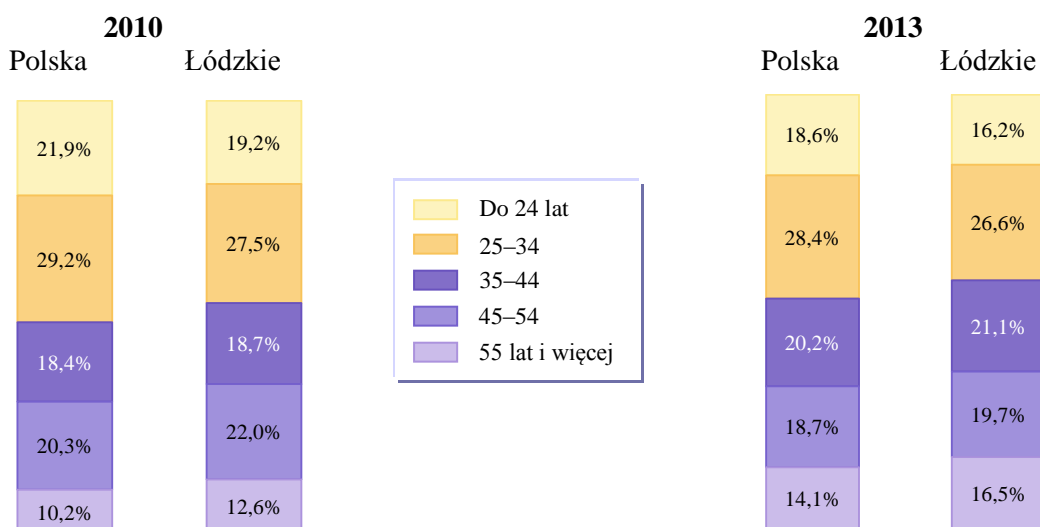
Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które utraciły bądź nie nabyły prawa do zasiłku.

W omawianym okresie 86,9% ogółu bezrobotnych w województwie nie posiadało prawa do zasiłku (w 2012 r. – 83,8%), 85,7% ogółu stanowiły osoby wcześniej pracujące (w 2012 r. – 85,6%), a 33,7% to mieszkańcy wsi (przed rokiem – 33,6%).

Struktura bezrobotnych według płci w województwie łódzkim w końcu grudnia 2013 r. nie zmieniła się w stosunku do 2012 r. Odmiennie niż w kraju, przeważali mężczyźni, którzy stanowili 51,2% ogółu zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, a ich liczba była o 2,0% wyższa niż rok wcześniej. Liczebność populacji bezrobotnych kobiet zmniejszyła się w skali roku o 1,2%, a ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych spadł się w ciągu roku o 0,8 p.proc. do poziomu 48,8%.

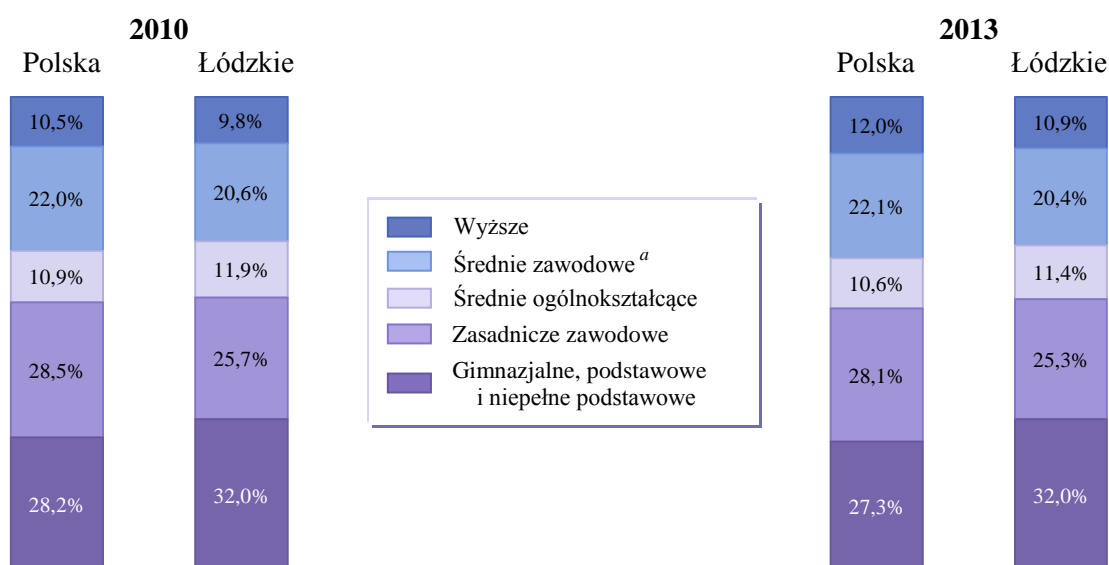
Bezrobocie, podobnie jak w kraju, dotyczyło przede wszystkim ludzi młodych. W końcu grudnia 2013 r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (40,3 tys.), a ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się w porównaniu z poprzednim rokiem o 0,9 p.proc. do 26,6%. Udział bezrobotnych osób w wieku 45-54 lata zmniejszył się o 0,4 pkt. proc. do 19,7%.

Wyk. 17. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku**
Stan w dniu 31 XII

Wśród bezrobotnych rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy dominują osoby o niskim poziomie kwalifikacji. W 2013 r. dwie najliczniejsze grupy wśród zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe oraz zasadnicze zawodowe (odpowiednio 32,0% oraz 25,3% ogółu bezrobotnych). W porównaniu z 2012 r. udział obu wyżej wymienionych pozostał na zbliżonym poziomie. Kolejny rok z rzędu zanotowano zwiększenie się liczby bezrobotnych z wyższym wykształceniem, jednak wzrost ten w ostatnim roku – o 2,0% – był znacznie niższy niż w roku poprzednim, kiedy wyniósł 11,4%. Odsetek tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych wzrósł w ciągu roku o 0,2 p.proc. do poziomu 10,9%.

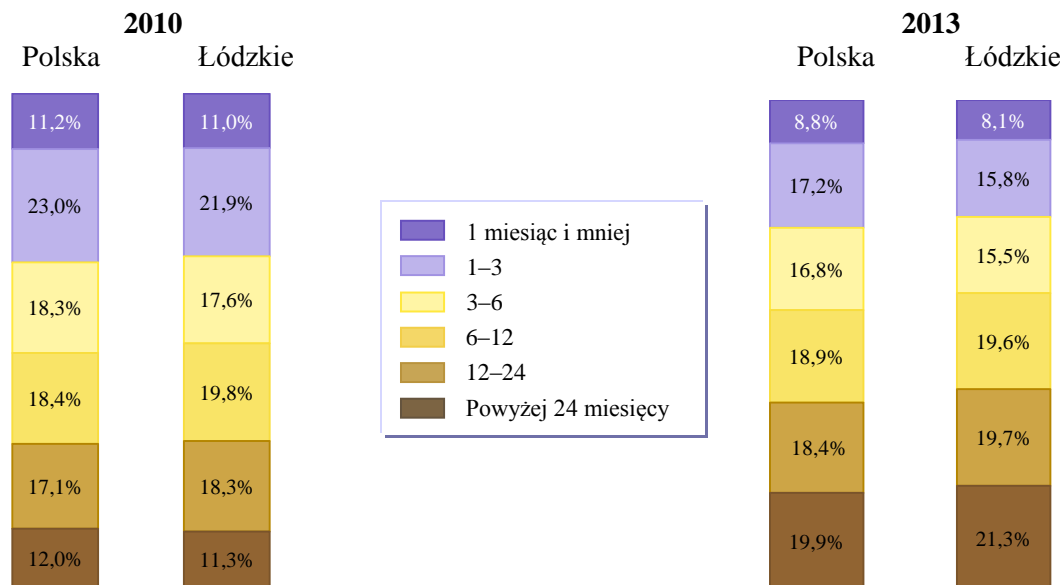
Wyk. 18. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia**
Stan w dniu 31 XII

^a Łącznie z wykształceniem policealnym.

Spośród wszystkich grup bezrobotnych, wyodrębnionych ze względu na czas pozostawania bez pracy, w 2013 r. największy wzrost (o 17,3%) w ujęciu rocznym nastąpił w przypadku osób pozostających bez pracy dłużej niż 2 lata, mających niewielkie szanse na ponowną aktywizację zawodową. Udział tej grupy wśród zarejestrowanych bezrobotnych wzrósł o 3,1 p.proc. do 21,3%. W 2013 r. najbardziej zmniejszyła się (o 13,1%) liczba osób pozostających bez pracy poniżej 1 miesiąca, a ich odsetek spadł o 1,3 p.proc. do 8,1%.

Wyk. 19. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy^a**
Stan w dniu 31 XII

^a Przedziały zostały domknięte prawostronnie.

Największe trudności ze znalezieniem pracy, podobnie jak w 3 ostatnich latach, miały osoby z krótkim stażem pracy 1-5 lat. W stosunku do roku 2012 zaobserwowano jednak korzystne zmiany w wymienionej zbiorowości (spadek o 2,3%), zaś jej udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się o 0,6 p.proc. do poziomu 21,4%. Pogorszeniu uległa natomiast sytuacja osób ze stażem pracy 5-10 lat (wzrost o 2,8%). Odsetek tej kategorii bezrobotnych wzrósł o 0,4 p.proc. do 16,3%.

W województwie łódzkim, w końcu grudnia 2013 r., osoby bezrobotne posiadające status bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowiły 92,2% ogółu bezrobotnych (przed rokiem 91,1%). Analiza zmian, które zaszły w ciągu roku w poszczególnych kategoriach osób pokazuje, iż spadek nastąpił jedynie w przypadku bezrobotnych do 25 roku życia (o 6,4%). Obserwowane w pozostałych grupach wzrosty liczby bezrobotnych były jednak niższe od zanotowanych w 2012 r.

Najliczniejszą grupę osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowiły osoby bez wykształcenia średniego - jej udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych, w porównaniu z analogicznym okresem 2012 r., pozostał na tym samym poziomie 57,3%.

Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych wzrósł o 4,7 p.proc. do 55,7%. Spośród pozostałych kategorii znacząco zwiększyły się również udziały osób powyżej 50 roku życia (wzrost o 1,0 p.proc. do 27,4%), samotnie wychowujących przynajmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia (wzrost o 0,9 p.proc. do 9,2%), a także bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych (wzrost o 0,5p.proc. do 32,5%). Zmniejszył się natomiast udział osób bezrobotnych do 25 roku życia (spadek o 1,2 p.proc. do 16,2%).

Tabl. 7. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie łódzkim**

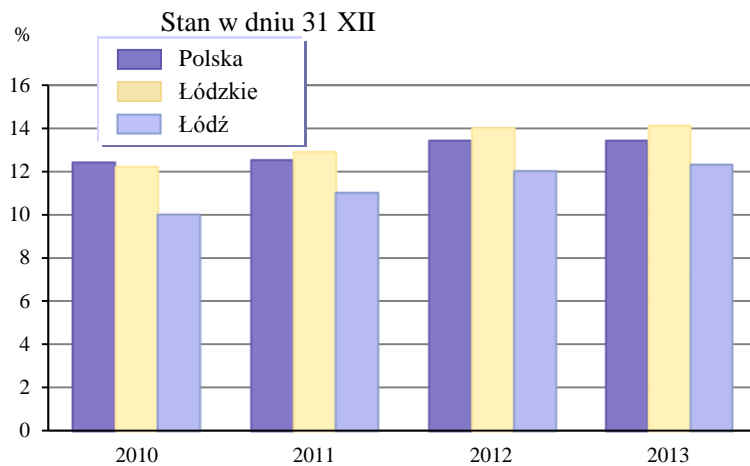
Wyszczególnienie	2012				2013			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu):								
w tysiącach osób	152,8	143,2	141,9	151,0	164,0	152,4	147,4	151,6
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	104,8	107,9	108,1	108,9	107,3	106,4	103,8	100,4
Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ):								
w tysiącach osób	47,3	35,5	42,9	48,8	49,8	36,4	42,6	44,5
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	97,4	102,5	102,9	109,8	105,4	102,3	99,3	91,1
Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ):								
w tysiącach osób	33,1	45,1	44,2	39,7	36,9	48,0	47,6	40,2
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	96,3	94,6	102,6	107,0	111,2	106,5	107,6	101,4
Płynność bezrobocia (napływ - odpływ) w tysiącach osób	14,1	-9,6	-1,3	9,1	13,0	-11,7	-5,0	4,3
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %	14,0	13,3	13,2	14,0	15,0	14,1	13,7	14,1

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Stopa bezrobocia rejestrowanego, zarówno w skali kraju, jak i województwa, w kolejnych miesiącach 2013 r. była wyższa niż rok wcześniej, ale różnica ta sukcesywnie malała. W końcu grudnia wskaźnik ogólnokrajowy wyniósł 13,4% i ukształtował się na poziomie zanotowanym przed rokiem, ale był niższy o 1,0 p.proc. w porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. (wyniósł wtedy 12,4%).

W województwie łódzkim, w końcu 2013 r., stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 14,1% i była o 0,1 p.proc. wyższa niż rok wcześniej oraz o 1,9 p.proc. wyższa w stosunku do zanotowanej w roku 2010.

Wyk. 20. Stopa bezrobocia rejestrowanego

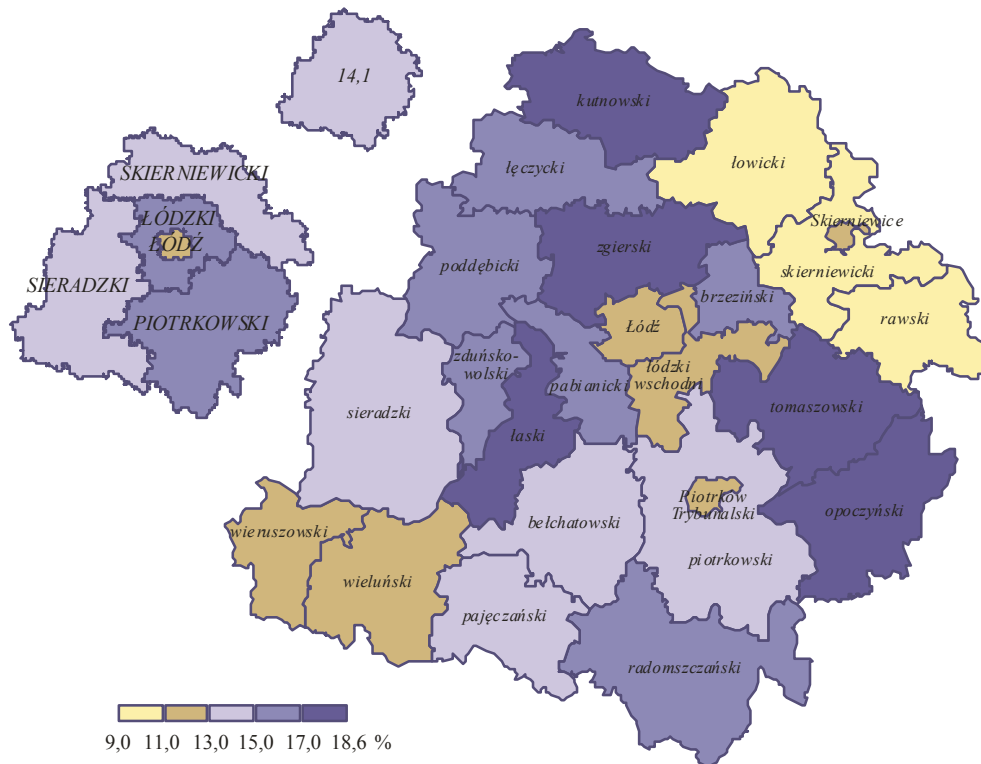

Wzrost omawianego wskaźnika w skali roku odnotowano aż w 10 powiatach i wyniósł on od 0,1 p.proc. w powiecie piotrkowskim do 0,9 p.proc. w powiecie łęczyckim. Najgłębszy spadek stopy bezrobocia zanotowano w powiecie pabianickim (o 0,9 p.proc.), natomiast w powiecie łaskim wskaźnik utrzymał się na poziomie sprzed roku (18,6%).

Terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia w województwie łódzkim od kilku lat utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Różnica pomiędzy najniższą i najwyższą wartością wskaźnika odnotowana w województwie łódzkim w końcu grudnia 2013 r. stanowiła najmniejsze zróżnicowanie wewnątrzwojewódzkie w Polsce (9,6 p.proc.). Rozpiętość ta została wyznaczona przez stopę bezrobocia w powiecie łaskim (18,6%) oraz skierniewickim (9,0%). Podobnie jak w poprzednim roku, do powiatów o wysokiej stopie bezrobocia należały również powiaty: zgierski (18,5%), tomaszowski (17,9%) oraz kutnowski (17,8%)

Wyk. 21. Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie łódzkim według podregionów i powiatów w 2013 r.

Stan w dniu 31 XII

W 2013 r. w województwie łódzkim liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 173,2 tys. osób i była o 0,7% niższa niż przed rokiem (tj. o 1,3 tys.) oraz o 10,7% niższa w porównaniu z nowo zarejestrowanymi w roku 2010 (tj. o 20,8 tys.). Najliczniejszą grupę wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny (136,3 tys. osób), a ich odsetek w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych zwiększył się w stosunku do 2012 r. o 1,5 p.proc. i wyniósł 78,7%.

W skali roku, w ogólnej liczbie nowo rejestrujących się w urzędach pracy, wzrósł udział osób zamieszkałych na wsi (o 0,8 p.proc. do 33,9%). Obniżyły się natomiast udziały osób dotychczas pracujących (o 0,2 p.proc. do 83,5%) oraz odsetek bezrobotnych absolwentów (o 0,3 p.proc. do 10,3%).

Z ewidencji bezrobotnych w województwie łódzkim w ciągu 2013 r. skreślono 172,6 tys. osób, tj. o 6,5% więcej niż przed rokiem oraz o 11,0% mniej niż w analogicznym okresie 2010 r. Główną przyczynę wyrejestrowania nadal stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 86,6 tys. osób (wobec 76,6 tys. przed rokiem). Udział tej kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się w ujęciu rocznym o 2,9 p.proc. do 50,2%.

W strukturze osób wykreślonych z ewidencji niewielki wzrost udziałów zanotowano również w przypadku osób, które nabyły prawa do świadczenia przedemerytalnego (wzrost o 0,3 p.proc. do 2,4%), a także osób, które nabyły prawa emerytalne lub rentowe (wzrost o 0,1 p.proc. do 0,9%).

Największy spadek udziału w ogólnej liczbie osób wyłączonych z ewidencji bezrobotnych odnotowano w przypadku osób, które nie potwierdziły gotowości do pracy (spadek o 1,5 p.proc. do 23,0%). Zmalał również odsetek osób, które odmówiły bez uzasadnionej przyczyny propozycji pracy lub innej formy pomocy (spadek o 1,5 p.proc. do 23,0%) oraz osób, które rozpoczęły szkolenie (spadek o 0,4 p.proc. do 3,2%).

W 2013 r. w województwie łódzkim bilans bezrobotnych, podobnie jak w poprzednich latach, kształtował się niekorzystnie, tzn. w ciągu roku zarejestrowano o 0,6 tys. osób więcej niż wyłączono z ewidencji. Relacja napływu do odpływu z bezrobocia ukształtowała się na poziomie 100,3%, podczas gdy w Polsce wskaźnik ten wyniósł 100,8%.

Powiatowe urzędy pracy w województwie łódzkim w ciągu całego 2013 r. miały do dyspozycji 52,1 tys. ofert pracy, tj. o 20,0% więcej niż rok wcześniej. W końcu grudnia na 1 ofertę pracy przypadało 82 bezrobotnych (wobec 146 osób przed rokiem) i wskaźnik ten był wyższy niż średnio w skali kraju. Najmniejszą liczbę bezrobotnych na 1 ofertę pracy odnotowano w Skierniewicach (17 osób na 1 ofertę), oraz w powiecie łęczyckim (36 osób). W Łodzi na 1 ofertę przypadało 39 osób bezrobotnych (wobec 123 osób w 2012 r.). Najmniej korzystna sytuacja miała miejsce w powiecie wieluńskim, w którym na 1 ofertę pracy przypadało aż 1431 osób bezrobotnych.

▪ BADANIE AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) ¹ przeprowadzonego w IV kwartale 2013 r. w województwie łódzkim wskazują, że w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku:

- zmniejszeniu uległa liczba bezrobotnych, wzrosła natomiast stopa bezrobocia,
- wydłużył się przeciętny czas poszukiwania pracy,
- zwiększył się udział pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej,
- zmniejszyło się obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi,
- zwiększyła się liczba biernych zawodowo.

W IV kwartale 2013 roku zbiorowość aktywnych zawodowo w województwie łódzkim liczyła 1418 tys. osób, a biernych zawodowo – 1029 tys. Wśród ludności aktywnej zawodowo zanotowano 1277 tys. osób pracujących i 141 tys. osób bezrobotnych.

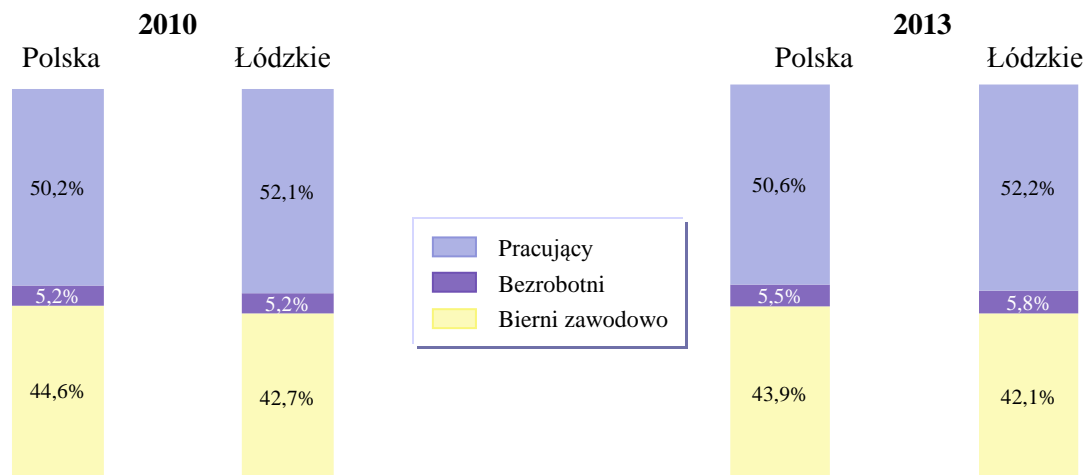
Dane o aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach.

Tabl. 8. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
POLSKA			
Aktywni zawodowo w tys.	17153	17394	17414
pracujący	15557	15636	15713
bezrobotni	1597	1757	1700
Bierni zawodowo w tys.	13826	13656	13621
Współczynnik aktywności zawodowej w %	55,4	56,0	56,1
Wskaźnik zatrudnienia w %	50,2	50,4	50,6
Stopa bezrobocia w %	9,3	10,1	9,8
ŁÓDZKIE			
Aktywni zawodowo w tys.	1366	1354	1418
pracujący	1242	1208	1277
bezrobotni	123	146	141
Bierni zawodowo w tys.	1017	1018	1029
Współczynnik aktywności zawodowej w %	57,3	57,1	57,9
Wskaźnik zatrudnienia w %	52,1	50,9	52,2
Stopa bezrobocia w %	9,0	10,8	9,9

Struktura ludności według statusu na rynku pracy uległa zmianie w stosunku do notowanej w IV kwartale roku poprzedniego. W odniesieniu do analogicznego okresu 2012 r. zwiększył się o 1,3 p.proc. udział pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej, a zmalał o 0,4 p.proc. odsetek osób bezrobotnych. W porównaniu z IV kwartałem 2010 r. obserwowano wzrost udziału pracujących (o 0,1 p.proc.) oraz wzrost odsetka bezrobotnych (o 0,6 p.proc.).

Wyk. 22. Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej wg statusu na rynku pracy w IV kwartale

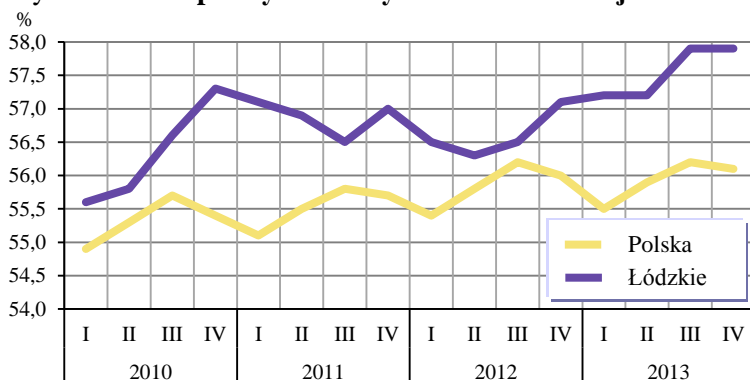

Liczba aktywnych zawodowo w IV kwartale 2013 r. zwiększyła się w stosunku do zanotowanej w analogicznym okresie poprzedniego roku o 4,7%. Tendencja wzrostowa była wynikiem zwiększenia się zarówno liczby aktywnych zawodowo kobiet (o 4,8%), jak również aktywnych zawodowo mężczyzn (o 4,7%). W odniesieniu do 2010 roku liczba aktywnych zawodowo zwiększyła się o 3,8%.

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

W ostatnim kwartale 2013 r. w województwie współczynnik aktywności zawodowej należał do najwyższych w kraju (3 lokata) i wyniósł 57,9% (przy średniej dla kraju 56,1%).

Wyk. 23. Współczynnik aktywności zawodowej

W województwie łódzkim w ujęciu rocznym zaobserwowano wzrost aktywności zawodowej, a opisujący ją współczynnik zwiększył się o 0,8 p.proc., natomiast w odniesieniu do analogicznego kwartału 2010 r. – zwiększył się o 0,6 p.proc. (w skali kraju zaobserwowano wzrost odpowiednio o 0,1 p.proc. i 0,7 p.proc.).

W IV kwartale 2013 r., podobnie jak w poprzednich okresach, w województwie łódzkim wyższą wartość omawianego wskaźnika zanotowano wśród mężczyzn niż wśród kobiet (66,6% wobec 50,3%).

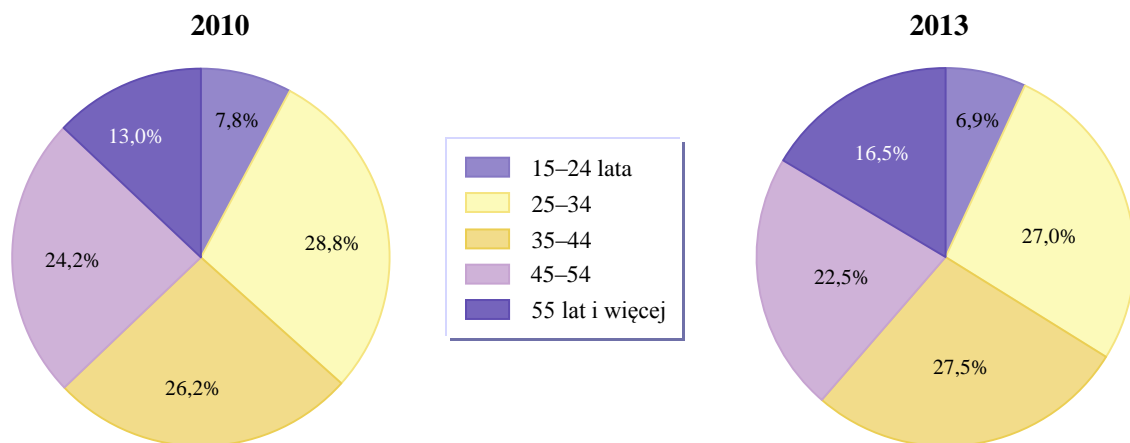
Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych), jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące, dodatkowym kryterium w BAEL w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące pracę nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Zbiorowość pracujących w IV kwartale 2013 r. liczyła 1277 tys. i w porównaniu z IV kwartałem 2012 r. zwiększyła się o 5,7%. Wzrosła zarówno liczba pracujących mężczyzn (o 6,0% – największy wzrost w kraju), jak i pracujących kobiet (o 5,4%). W porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. omawiana populacja zwiększyła się o 2,8% (tj. o 35 tys. osób), a obserwowany wzrost dotyczył zarówno kobiet (o 6,2%), jak i mężczyzn (o 0,1%). W analizowanym okresie, podobnie jak w latach poprzednich, w populacji pracujących mniejszy udział (45,7%) miały kobiety.

Biorąc pod uwagę wiek pracujących, w IV kwartale 2013 r., najmniejszy udział w omawianej zbiorowości stanowiły osoby ze skrajnych grup wiekowych, tzn. 15-24 lata (6,9%) oraz 55 lat i więcej (16,5%). W stosunku do analogicznego okresu 2012 r. największe zmiany w strukturze pracujących zanotowano w grupie osób 25-34 lata (spadek o 1,7%) oraz w grupie 55 lat i więcej (wzrost o 1,7 p.proc.).

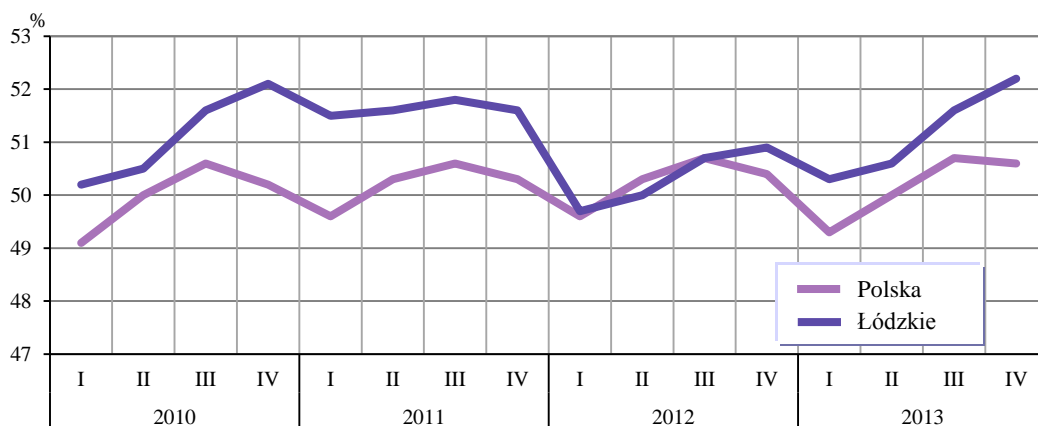
Wyk. 24. **Struktura pracujących według wieku w województwie łódzkim w IV kwartale**

Wskaźnik zatrudnienia w województwie łódzkim w IV kwartale 2013 r. wyniósł 52,2% i był o 1,6 p.proc. wyższy od średniego w kraju. W stosunku do analogicznego kwartału 2012 r. zwiększył się on o 1,3 p.proc. (w skali kraju wzrósł o 0,2 p.proc.), przy czym obserwowany w tym czasie wzrost dotyczył, zarówno mężczyzn (o 1,3 p.proc.), jak i kobiet (o 1,2 p.proc.).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

Wyk. 25. Wskaźnik zatrudnienia

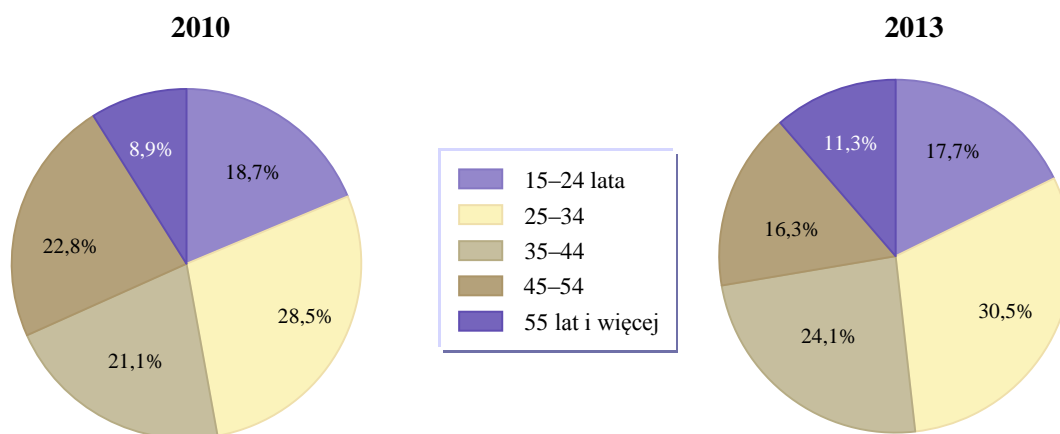
W IV kwartale 2012 r. liczba bezrobotnych w województwie łódzkim wyniosła 141 tys. osób i w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego zmalała o 3,4% (tj. o 5 tys. osób). Tendencja spadkowa dotyczyła jedynie populacji mężczyzn (spadek o 6,7%), natomiast liczba bezrobotnych kobiet pozostała na tym samym poziomie.

W porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. liczba osób bezrobotnych była wyższa o 1,4% (tj. o 18 tys.). W IV kwartale 2013 r. wśród ogółu osób bezrobotnych w województwie łódzkim, w odróżnieniu od roku poprzedniego, przeważały kobiety (50,4 %).

Analiza bezrobotnych pod względem wieku w województwie łódzkim w IV kwartale 2013 r. wykazała, że najliczniejszą grupę tworzyły osoby w wieku 25-34 lata (30,5% ogółu bezrobotnych). Najmniejsza zbiorowość obejmowała osoby 55-letnie i starsze (11,3%). W porównaniu z IV kwartałem 2012 r. największe zmiany w strukturze bezrobotnych wystąpiły w grupie osób w wieku 35-44 lata (wzrost o 5,5p.proc.).

Bezrobotni to osoby w wieku 15-74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki: w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy oraz były gotowe podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

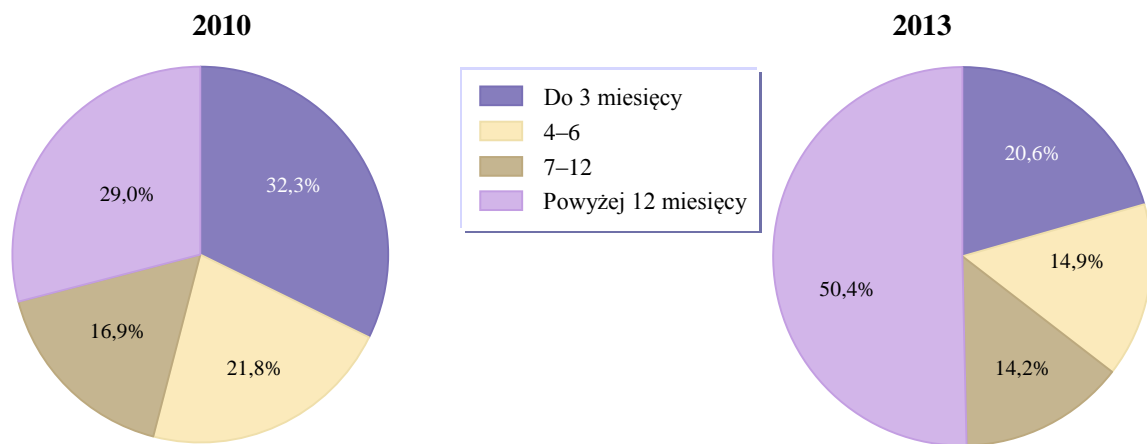
Wyk. 26. Struktura bezrobotnych według wieku w województwie łódzkim w IV kwartale

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w IV kwartale 2013 r. w województwie łódzkim wyniósł 14,6 miesiąca (w kraju – 12,2 miesiąca). Na przestrzeni roku okres ten uległ wydłużeniu o 2 miesiące (w Polsce wydłużył się o 0,5 miesiąca).

W analizowanym okresie w województwie łódzkim liczba osób poszukujących pracy dłużej niż rok wyniosła 71 tys. i stanowiła 50,4% ogółu bezrobotnych (wobec 43,2% rok wcześniej oraz 29,0% w 2010 r.). W kraju w IV kwartale 2013 r. odsetek osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 38,6% i w porównaniu z zanotowanym przed rokiem zwiększył się o 2,9 p.proc. oraz o 9,2 p.proc. w porównaniu z 2010 r.

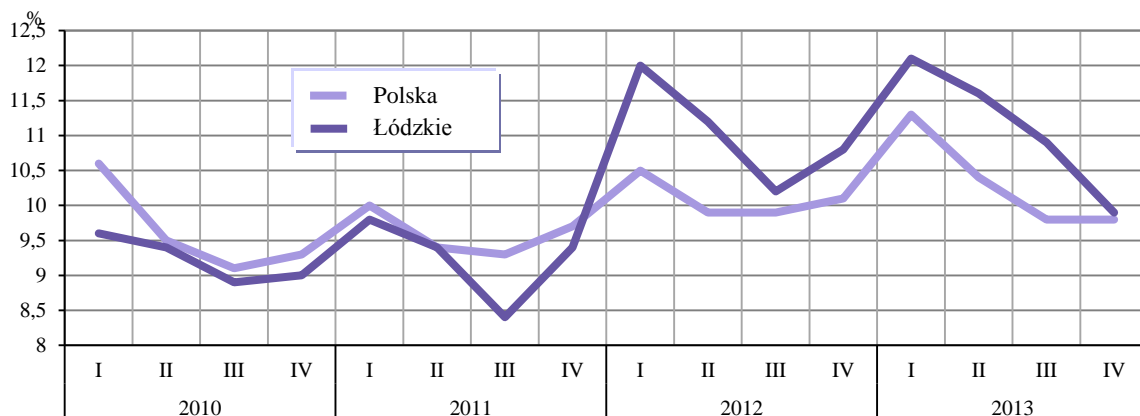
Wyk. 27. **Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w województwie łódzkim w IV kwartale**

Stopa bezrobocia w IV kwartale 2013 r. w województwie łódzkim ukształtowała się na poziomie 9,9% i była o 0,7 p.proc. wyższa od wskaźnika ogólnokrajowego. Na przestrzeni roku w województwie obniżyła się o 0,9 p.proc. (w Polsce – również o 0,3 p.proc.), natomiast w stosunku do analogicznego okresu 2010 r. odnotowano wzrost stopy bezrobocia o 0,9 p.proc. (w kraju – o 0,5 p.proc.). W IV kwartale 2013 r. w województwie łódzkim analizowany wskaźnik w przypadku mężczyzn wyniósł 9,2%, a wśród kobiet – 10,9%.

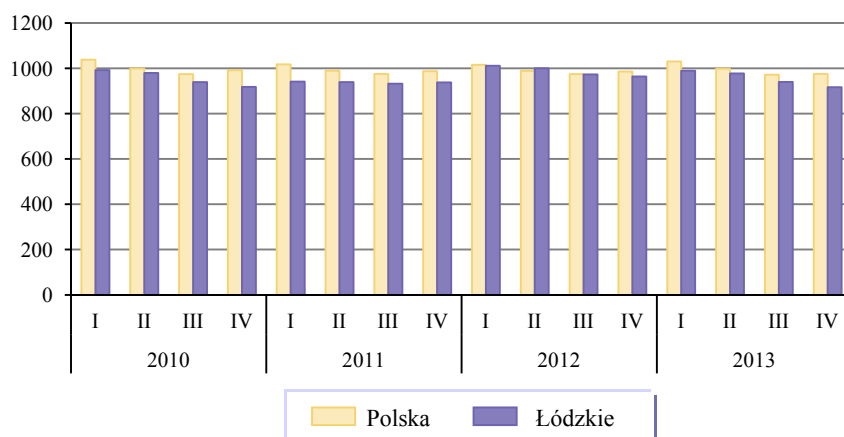
Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wyk. 28. **Stopa bezrobocia**

W IV kwartale 2013 r. zbiorowość biernych zawodowo liczyła 1029 tys. osób i stanowiła 42,1% ogółu mieszkańców województwa w wieku 15 lat i więcej. Udział biernych zawodowo w ogólnej liczbie ludności kraju w tym wieku ukształtował się na poziomie 43,9%. Na przestrzeni roku liczba osób pozostających w bierności zawodowej w województwie łódzkim zwiększyła się o 1,1% (tj. o 11 tys. osób), natomiast w stosunku do analogicznego okresu 2010 r. była wyższa o 1,2% (tj. o 12 tys. osób). W skali kraju w tym samym okresie liczebność analizowanej populacji zmniejszyła się odpowiednio o 0,3% i 1,5 %. Większość populacji osób biernych zawodowo w regionie tworzyły kobiety, których udział w IV kwartale 2012 r. wyniósł 62,8 %.

Wyk. 29. **Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących w IV kwartale**

W IV kwartale 2013 r. w województwie łódzkim na 1000 pracujących przypadało 916 osób bezrobotnych i biernych zawodowo. Rok wcześniej obciążenie to wynosiło 964 osoby, natomiast w analogicznym okresie 2010 r. – 918 osób.

W IV kwartale 2013 r., podobnie jak w trzech poprzednich latach, w województwie na 1000 pracujących przypadało mniej osób pozostających bez pracy niż średnio w kraju.

Dane prezentujące rynek pracy w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach, udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał,
 - „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie łódzkim” – opracowanie sygnałne dostępne co kwartał,
 - „Popyt na pracę w województwie łódzkim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku,
- jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).*
-

WYNAGRODZENIA

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie łódzkim w 2013 r. ukształtowało się na poziomie wyższym niż rok wcześniej. Poza budownictwem, przeciętny poziom wynagrodzenia wzrósł we wszystkich obserwowanych sekcjach. Wzrosło także przeciętne wynagrodzenie godzinowe brutto.

W 2013 r. w województwie łódzkim przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło poziom 3454,92 zł i było wyższe niż w roku poprzednim o 3,5%. W kraju przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło 3837,20 zł, co oznacza wzrost o 2,9% w odniesieniu do wartości zanotowanej przed rokiem.

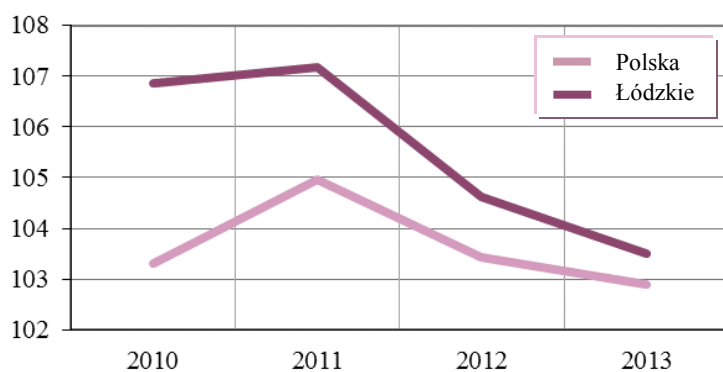
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie; po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą. Dane dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Tabl. 9. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw^a**

Wyszczególnienie	2010	2012	2013		
	w złotych			2010=100	2012=100
Polska.....	3434,62	3728,36	3837,20	111,7	102,9
Łódzkie	2978,57	3339,41	3454,92	116,0	103,5
Łódź	3109,47	3379,55	3563,78	114,6	105,5

^a Dane dla województwa i dla Łodzi do 2011 r. nie obejmują poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej.

Wyk. 30. **Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw**
Rok poprzedni = 100

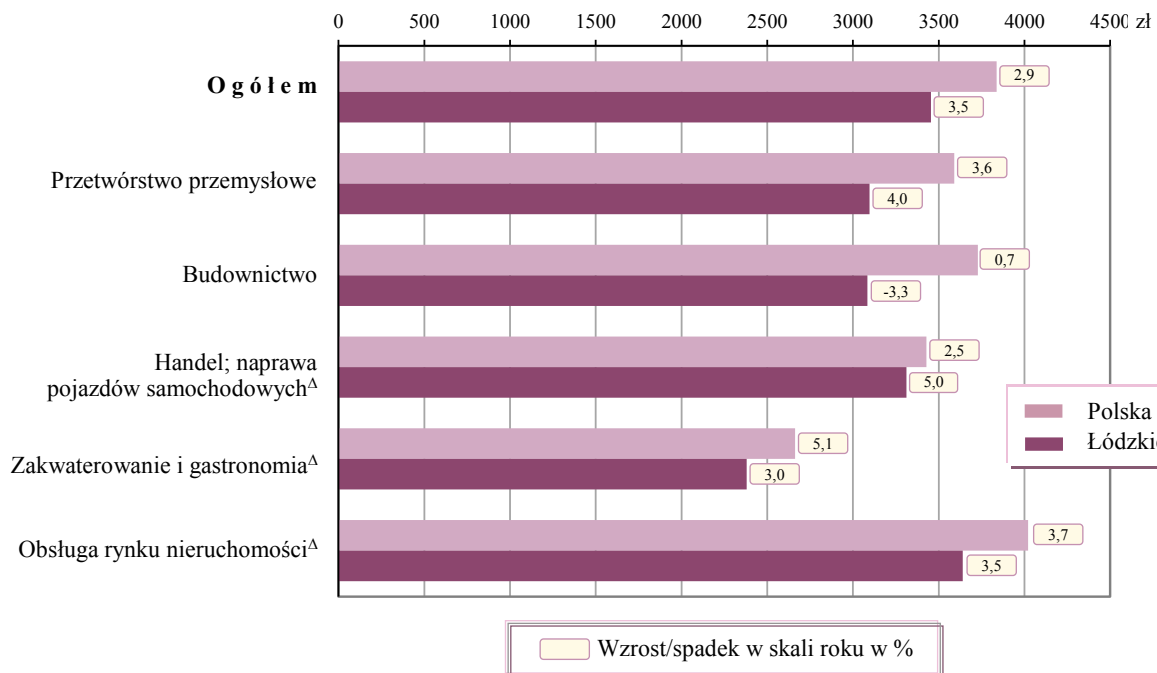

W sektorze prywatnym przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ukształtowało się na poziomie 3431,34 zł i było o 13,9% wyższe od zanotowanego w 2011 r.

Tabl. 10. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie łódzkim**

Sektory	2012				2013				w tys.
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100								
O g ó l e m	106,6	104,7	104,5	104,6	103,0	103,9	103,6	103,5	3454,92
w tym:									
Przemysł	106,6	105,3	105,6	105,8	103,4	104,1	103,7	103,6	3714,91
w tym:									
przetwórstwo przemysłowe	105,8	105,4	105,2	105,4	103,6	103,9	104,2	104,0	3096,45
Budownictwo	101,8	101,4	100,7	99,0	95,9	94,3	94,6	96,7	3083,94
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	106,2	103,9	104,0	104,1	105,0	105,6	105,7	105,0	3312,54
Transport i gospodarka magazynowa	108,2	101,6	100,3	100,5	97,2	101,8	101,9	101,3	3058,56
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	104,3	102,2	96,7	97,7	103,7	108,1	102,1	103,0	2380,71
Informacja i komunikacja	104,5	96,9	97,4	96,9	97,0	104,6	103,8	104,2	5355,31
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	106,8	106,3	106,7	105,6	102,6	103,8	102,6	103,5	3640,64
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	112,3	110,0	110,0	112,4	106,3	107,6	106,6	104,3	2333,71

W stosunku do poprzedniego roku wzrost wynagrodzeń wystąpił w większości sekcji sektora przedsiębiorstw w województwie, przy czym najwyższy notowano w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 5,0%), administrowanie i działalność wspierająca (o 4,3%) oraz informacja i komunikacja (o 4,2%). Spadek nastąpił jedynie w budownictwie (o 3,3%).

Wyk. 31. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w wybranych sekcjach w 2013 r.**

W omawianym okresie najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie łódzkim zanotowano w sekcjach: informacja i komunikacja, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna oraz obsługa rynku nieruchomości (przekroczyły one odpowiednio o 55,0%, 14,9% i 5,4% przeciętne wynagrodzenie w województwie). Najniższy poziom wynagrodzeń wystąpił natomiast w administrowaniu i działalności wspierającej oraz zakwaterowaniu i gastronomii (odpowiednio o 32,5% i 31,1% mniejsze od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w województwie).

Zatrudnieni w jednostkach sektora przedsiębiorstw w województwie łódzkim przepracowali w 2013 r. ogółem 560,6 mln godzin, tj. o 1,5% mniej niż przed rokiem. Najwięcej godzin przepracowano w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe – 242,1 mln (43,2% ogółu) i handel; naprawa pojazdów samochodowych – 97,4 mln (17,4%), a najmniej w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją – 7,0 mln (1,3%) oraz w informacji i komunikacji – 9,3 mln (1,7%).

Średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw w 2013 r. wyniósł 148,8 godziny.

Przeciętne wynagrodzenie godzinowe brutto w tym okresie wyniosło 23,22 zł, przy czym w sektorze prywatnym – 23,00 zł. W porównaniu z 2012 r. zaobserwowano wzrost wynagrodzenia za godzinę pracy o 2,7% (w sektorze prywatnym zanotowano jego wzrost o 14,6%). Najwyższe wynagrodzenie za przepracowaną godzinę otrzymali zatrudnieni w sekcjach: informacja i komunikacja – 36,65 zł oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 28,47 zł, natomiast najniższe zanotowano w administrowaniu i działalności wspierającej – 15,21 zł oraz w zakwaterowaniu i gastronomii – 15,38 zł.

Dane prezentujące przeciętne wynagrodzenia brutto w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).
-
-

ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

W województwie łódzkim w 2013 r. przeciętna liczba emerytów i rencistów była na poziomie niższym niż rok wcześniej. Spadek ten spowodowany był zarówno malejącą zbiorowością rolników indywidualnych pobierających świadczenia emerytalno-rentowe, a także zmniejszaniem się liczby świadczeniobiorców ZUS w kolejnych okresach narastających 2013 r.

W analizowanym roku odnotowano wzrost przeciętnego świadczenia emerytalno-rentowego brutto, przy czym wyższą dynamiką charakteryzowały się świadczenia wypłacane rolnikom indywidualnym, niż te wypłacane przez ZUS.

W 2013 r. w województwie łódzkim przeciętna liczba emerytów i rencistów wyniosła 617,8 tys. osób i była niższa zarówno od notowanej przed rokiem (o 8,8 tys. osób, tj. o 1,4%), jak i w 2010 r. (o 36,0 tys. osób, tj. o 5,5%). W skali kraju – w omawianym roku świadczenia wypłacano przeciętnie 8951,8 tys. osób, czyli o 0,8% mniej niż w roku poprzednim i o 3,2% mniej niż w 2010 r.

Tabl. 11. Świadczenia społeczne

Wyszczególnienie	2010	2012	2013		
			ogółem	2010 = 100	2012 = 100
POLSKA ^a					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.:					
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	7868,8	7741,7	7706,1	97,9	99,5
rolników indywidualnych	1374,6	1285,7	1245,7	90,6	96,9
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto:					
wypłacana przez ZUS w zł	1588,95	1759,85	1855,52	116,8	105,4
w tym emerytura	1698,35	1872,32	1970,39	116,0	105,2
rolników indywidualnych w zł	954,68	1054,61	1121,52	117,5	106,3
w tym emerytura	996,18	1097,75	1153,87	115,8	105,1
ŁÓDZKIE					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.:					
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	537,8	518,8	513,4	95,5	99,0
rolników indywidualnych	116,0	107,8	104,4	90,0	96,8
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto:					
wypłacana przez ZUS w zł	1481,17	1642,49	1730,12	116,8	105,3
w tym emerytura	1581,99	1745,97	1836,35	116,1	105,2
rolników indywidualnych w zł	940,86	1043,43	1109,24	117,9	106,3
w tym emerytura	967,41	1068,49	1124,37	116,2	105,2

^a Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych a wypłacanymi przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych oraz Ministerstwo Sprawiedliwości w przypadku łączenia uprawnień z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSW oraz MS, a także z wypłatami świadczeń rolnych finansowanymi z Funduszu Emerytalno-Rentowego a wypłacanymi przez MON, MSW oraz MS, nieuwzględnionymi w województwie.

W 2013 r. odsetek osób pobierających świadczenia emerytalno-rentowe w województwie łódzkim w ogólnej ich zbiorowości w Polsce wyniósł 7,2%, tj. o 0,1 p. proc. mniej niż przed rokiem. Świadczeniobiorcy ZUS z terenu województwa stanowili 7,0% całej populacji w kraju (6 miejsce wśród wszystkich województw), natomiast biorąc pod uwagę liczbę wypłat z KRUS województwo łódzkie znalazło się na 4 pozycji, z udziałem 8,4%.

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) i od 2009 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych – OFE.

W 2013 r. emerytury i renty z ZUS otrzymywało 513,4 tys. osób, tj. o 1,0% mniej niż przed rokiem i o 4,5% mniej niż w 2010 r. W porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano spadek liczby rencistów otrzymujących świadczenia z tytułu niezdolności do pracy (o 3,3%). W stosunku do 2012 r. zmniejszyła się też liczba emerytów (spadek o 0,8%) oraz przeciętna liczba osób pobierających renty rodzinne (spadek o 0,5%).

W 2013 r. najliczniejszą grupę świadczeniobiorców ZUS stanowili emeryci (71,9% całej zbiorowości), a najmniej – osoby pobierające renty z tytułu niezdolności do pracy (12,2%).

Tabl. 12. Świadczenia społeczne w województwie łódzkim

Wyszczególnienie	2012				2013			
	I–III	I–VI	I–IX	I–XII	I–III	I–VI	I–IX	I–XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	629,9	628,8	627,7	626,6	622,2	620,7	619,4	617,8
analogiczny okres poprzedniego roku=100	97,6	97,6	97,8	98,0	98,8	98,7	98,7	98,6
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	520,7	520,0	519,4	518,8	516,5	515,5	514,6	513,4
analogiczny okres poprzedniego roku=100	97,8	97,8	98,0	98,3	99,2	99,1	99,1	99,0
rolników indywidualnych	109,2	108,8	108,3	107,8	105,7	105,2	104,8	104,4
analogiczny okres poprzedniego roku=100	96,7	96,7	96,7	96,7	96,8	96,7	96,7	96,8
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:								
wypłacana przez ZUS	1599,21	1626,73	1636,09	1642,49	1691,90	1715,06	1723,52	1730,12
analogiczny okres poprzedniego roku=100	104,9	105,4	105,6	105,7	105,8	105,4	105,3	105,3
rolników indywidualnych	1004,58	1030,07	1038,73	1043,43	1081,97	1100,26	1105,77	1109,24
analogiczny okres poprzedniego roku=100	104,8	106,4	106,9	107,2	107,7	106,8	106,5	106,3

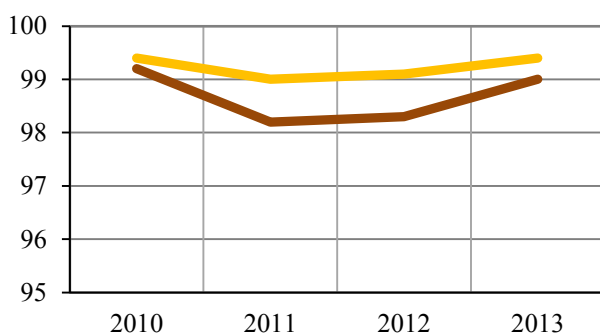
Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

W 2013 r. emerytury i renty w ramach rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych pobierało 104,4 tys. osób, tj. o 3,2% mniej niż przed rokiem i o 10,0% mniej niż w 2010 r. W skali roku zmniejszyła się liczba świadczeniobiorców otrzymujących emerytury

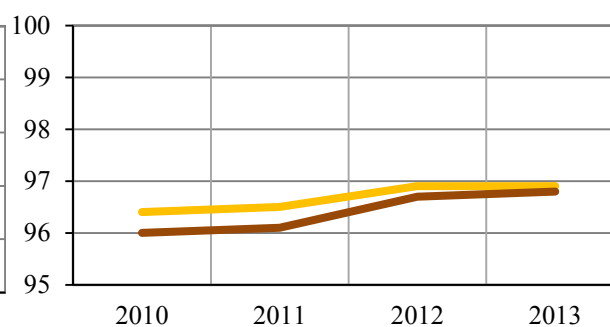
(spadek o 3,4%) oraz osób pobierających renty z tytułu niezdolności do pracy (o 3,2%), natomiast zbiorowość osób korzystających z rent rodzinnych zwiększyła się o 0,9%. Świadczeniobiorcy KRUS charakteryzowali się nieco odmienną strukturą niż zbiorowość osób pobierających świadczenia z ZUS. Podobnie jak w przypadku świadczeń wypłacanych przez ZUS dominowali emeryci, przy czym ich odsetek był znacznie wyższy (83,8%). Najniższy udział miały natomiast osoby pobierające renty rodzinne, które stanowiły 3,6% ogółu świadczeniobiorców KRUS.

Wyk. 32. **Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów**
Rok poprzedni = 100

Pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS

Rolników indywidualnych

— Polska — Łódzkie

W województwie łódzkim w 2013 r. przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS wyniosła 1730,12 zł i była wyższa o 5,3% niż przed rokiem (w kraju wzrost o 5,4%).

Świadczenia emerytalno-rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących oraz wyrównawczych) uwzględniającą zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

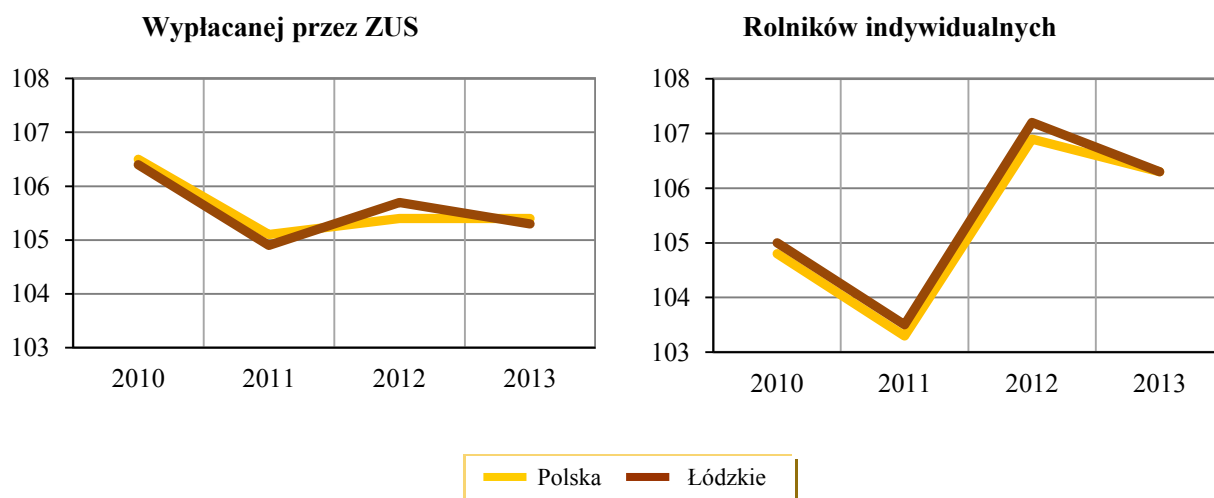
Świadczenia emerytalno-rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

To samo świadczenie pobierane przez rolników indywidualnych ukształtowało się na poziomie 1109,24 zł i zwiększyło się o 6,3% w ciągu roku (w kraju wzrost o 6,3%).

Tendencję wzrostową obserwowano w przypadku wszystkich rodzajów świadczeń zarówno w województwie, jak i w kraju. Szybciej rosła przeciętna emerytura i renta wypłacana przez KRUS niż to samo świadczenie z ZUS. W ostatnim roku różnica wyniosła 1,0 p. proc. w województwie, a w kraju 0,9 p. proc. Rozpatrując poszczególne kategorie świadczeń, największy wzrost w ciągu ostatniego roku odnotowano w przypadku renty z tytułu niezdolności do pracy rolników indywidualnych, zarówno w województwie (o 15,8%), jak i w kraju (o 14,5%).

Wyk. 33. **Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto**

Rok poprzedni = 100

Pod względem poziomu przeciętnej emerytury i renty realizowanej przez ZUS, województwo łódzkie znajdowało się, podobnie jak rok wcześniej, na 9 miejscu w kraju, a analogiczne świadczenie pobierane przez rolników indywidualnych uplasowało łódzkie na 11 miejscu wśród innych województw (spadek o jedną pozycję w porównaniu z 2012 r.). Wszystkie świadczenia wypłacane przez ZUS w województwie oscylowały poniżej średniej krajowej (różnice wahały się od 6,8% przy emeryturach do 12,9% w przypadku rent z tytułu niezdolności do pracy). W przypadku wypłat realizowanych przez KRUS odnotowano mniejsze odchylenia od średniej krajowej w poszczególnych kategoriach świadczeń, gdzie przeciętna emerytura była niższa od średniej krajowej o 2,6%, natomiast renta rodzinna była wyższa od średniej krajowej o 5,0%.

Dane prezentujące świadczenia społeczne w województwie łódzkim znajdują się w publikacji pt. „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego”, który co kwartał dostępny jest w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

CENY

W województwie łódzkim w 2013 r. wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku był wolniejszy od notowanego w 2012 r. Jednocześnie poziom cen wzrósł, w porównaniu z rokiem poprzednim, w mniejszym stopniu niż w skali kraju. Podobnie jak w Polsce, wzrost cen wystąpił w większości grup towarów i usług, a najwyższy odnotowano w przypadku napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych oraz towarów i usług związanych z rekreacją i kulturą.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie łódzkim w 2013 r. w odniesieniu do roku poprzedniego wzrosły o 0,8% (wobec wzrostu o 0,9% średnio dla Polski).

Podstawę do opracowania wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

Systemy wag w zakresie poszczególnych województw oraz w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu zaadaptowanej na potrzeby zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (COIOP/HICP).

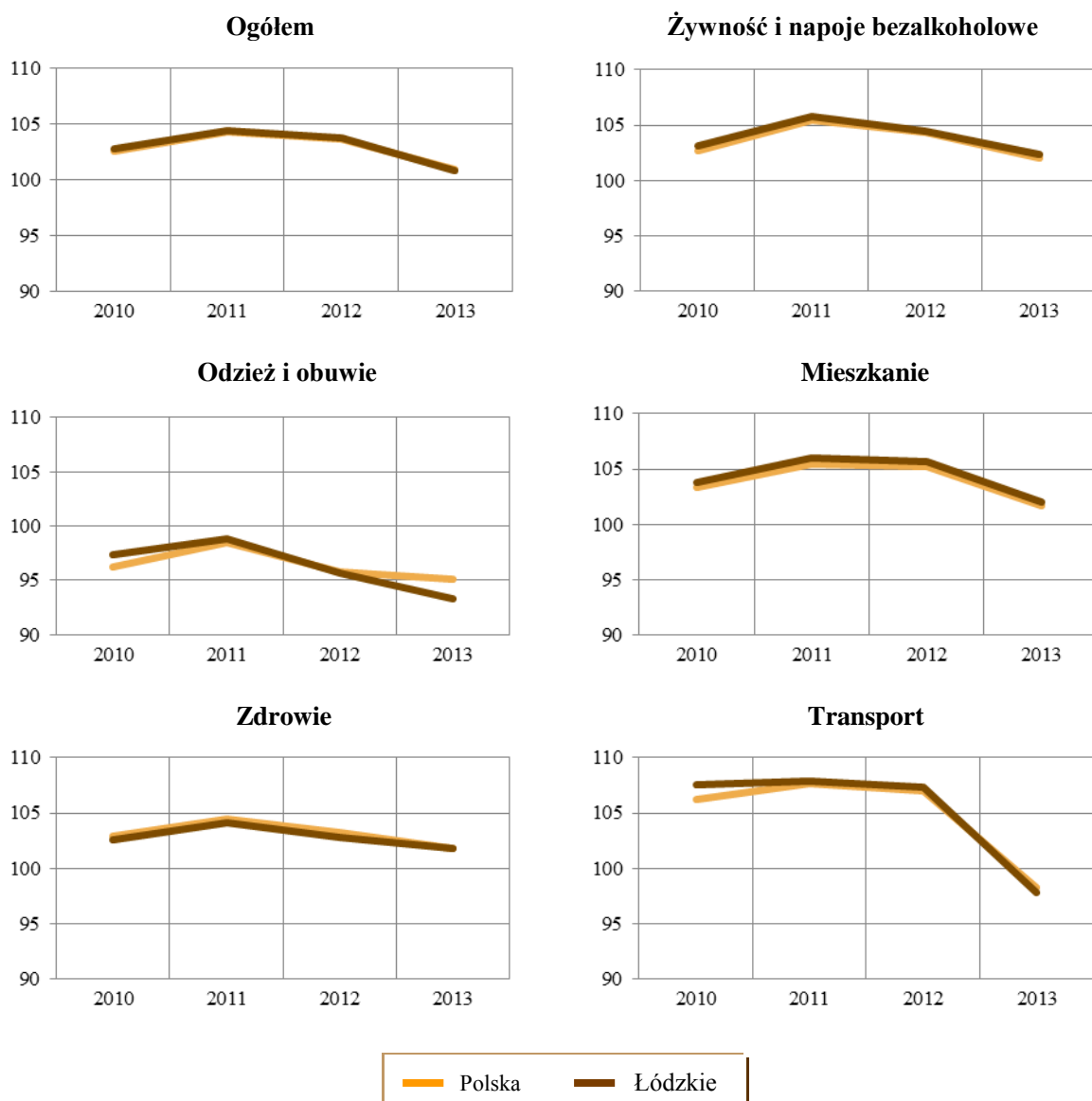
W województwie najbardziej zdrożały napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (o 3,6%), towary i usługi w zakresie rekreacji i kultury (o 2,9%) oraz żywność i napoje bezalkoholowe (o 2,3%). Mniej niż w poprzednim roku płacono natomiast za odzież i obuwie (spadek o 6,7%), transport (o 2,2%) oraz towary i usługi związane z edukacją (o 0,1%). Podobne tendencje obserwowano w skali kraju, przy czym spadki cen były mniejsze niż w województwie w przypadku odzieży i obuwia (o 4,9%) oraz transportu (o 1,8%), ale nieco większe w zakresie edukacji (o 0,3%).

Tabl. 13. **Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych**

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	102,6	103,7	100,9
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,7	104,3	102,0
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	105,3	104,1	103,5
Odzież i obuwie	96,2	95,8	95,1
Mieszkanie	103,3	105,2	101,7
Zdrowie	102,9	103,2	101,8
Transport	106,2	107,0	98,2
Rekreacja i kultura	99,7	101,1	102,8
Edukacja	102,7	104,2	99,7

Tabl. 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
	rok poprzedni = 100		
ŁÓDZKIE			
Ogółem	102,8	103,8	100,8
Żywność i napoje bezalkoholowe	103,1	104,4	102,3
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	105,8	103,7	103,6
Odzież i obuwie	97,4	95,7	93,3
Mieszkanie	103,8	105,7	102,0
Zdrowie	102,6	102,8	101,8
Transport	107,5	107,3	97,8
Rekreacja i kultura	97,8	101,5	102,9
Edukacja	103,7	103,5	99,9

Wyk. 34. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych
Rok poprzedni = 100

W okresach kwartalnych największy wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2013 r., w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego, wystąpił w I i III kwartale (o 1,1%), w których najbardziej zdrożały napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (odpowiednio o 3,1% i 3,9%), a ich ceny znacząco rosły także w II i IV kwartale 2013 r. W I kwartale notowano również wysoki wzrost cen towarów i usług związanych z edukacją, przy czym najwyższą dynamikę odnotowano w II kwartale 2013 r., a w IV kwartale nastąpił spadek cen. We wszystkich analizowanych okresach zaobserwowano również wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych oraz towarów i usług związanych z rekreacją i kulturą, mieszkaniem i zdrowiem. Jedynie w działach odzież i obuwiu oraz transport utrzymywał się spadek cen we wszystkich kwartałach.

Tabl. 14. **Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie łódzkim**

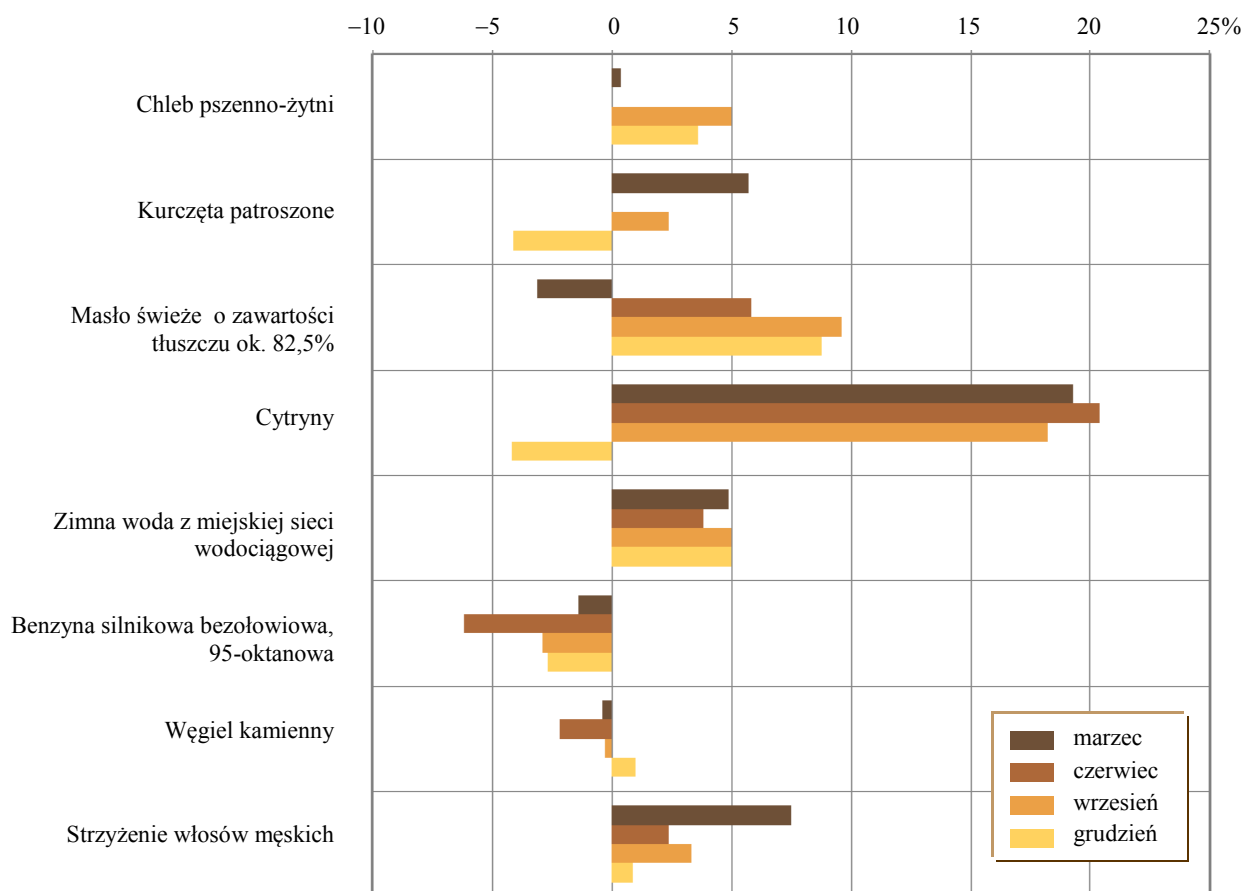
Wyszczególnienie	2012				2013			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó l e m	104,4	104,0	103,8	102,8	101,1	100,5	101,1	100,6
Żywność i napoje bezalkoholowe	104,9	103,6	104,7	104,4	102,3	101,8	103,2	101,8
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	104,7	104,3	102,9	103,1	103,1	103,5	103,9	103,8
Odzież i obuwiu	97,7	95,9	94,9	94,4	93,6	93,4	93,1	93,2
Mieszkanie	106,2	106,5	105,7	104,5	102,1	101,4	102,3	102,2
Zdrowie	103,7	103,5	103,5	100,7	102,3	101,8	101,1	102,1
Transport	109,5	108,9	107,7	103,5	99,4	96,3	97,8	97,7
Rekreacja i kultura	101,4	101,3	101,7	101,5	100,5	104,1	103,4	103,4
Edukacja	104,4	103,8	103,3	102,6	102,6	102,7	100,2	94,3

W grudniu 2013 r., w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku, znaczące zmiany cen wystąpiły w grupie artykułów żywnościowych. W województwie łódzkim najbardziej podrożały ziemniaki (o 67,4%), cebula (o 52,6%) oraz ser dojrzewający „Gouda” (o 20,9%). Mniej niż przed rokiem płacono natomiast m.in. za cukier biały kryształ (o 19,8%), kawę naturalną mieloną (o 13,7%) oraz olej rzepakowy produkcji krajowej (o 13,3%).

Źródłem informacji o cenach detalicznych prezentowanych towarów żywnościowych były notowania cen prowadzone przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych notowano raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone były dwa razy w miesiącu.

W grupie artykułów nieżywnościowych najbardziej zdrożał talerz głęboki porcelanowy o średnicy 22-24 cm, dekorowany (17,0%), podkoszulek męski bawełniany z krótkim rękawem (o 12,1%) oraz mydło toaletowe (o 10,9%). Spadła natomiast cena odtwarzacza DVD (o 18,1%), miksera elektrycznego (o 12,3%) oraz garnituru męskiego 2-częściowego z elanowej (o 5,6%). W zakresie transportu największy wzrost cen zanotowano w przypadku biletu normalnego na przejazd autobusem miejskim, jednorazowego (o 1,6%), spadła natomiast cena benzyny silnikowej bezołowiowej, 95-oktanowej (o 2,7%). W dziale rekreacja i kultura znacząco wzrosła cena gazety – dziennika lokalnego (o 11,7%).

Wyk. 35. **Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie łódzkim w 2013 r.**

Tabl. 15. **Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu**

Wyszczególnienie	2010	2012	2013	
	w złotych			XII 2012= =100
POLSKA				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	2,08	2,25	2,22	98,7
Kurczęta patroszone – za 1 kg	5,96	7,18	6,94	96,7
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg ..	13,68	15,96	15,51	97,2
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg	21,65	23,88	24,51	102,6
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane – za 1 l.....	2,67	2,73	2,93	107,3
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – – za 200 g	4,27	4,29	4,74	110,5
Cebula – za 1 kg	2,25	1,48	2,16	145,9
Ziemiaki – za 1 kg	1,43	0,91	1,52	167,0
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,94	3,93	3,17	80,7

Tabl. 15. **Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu (dok.)**

Wyszczególnienie	2010	2012	2013	
	w złotych			XII 2012= =100
POLSKA (dok.)				
Sok jabłkowy – za 1 l	3,64	3,82	3,79	99,2
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowełny – za 1 kpl.	467,17	476,09	479,09	100,6
Półbuty skórzane męskie, na podeszwie nieskórzanej – – za 1 parę	164,09	180,58	185,13	102,5
Proszek do prania – za 400 g	4,43	4,60	4,55	98,9
Ciepła woda – za 1 m ³	17,89	19,83	20,90	105,4
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy	2,23	2,64	2,73	103,4
Bilet do kina	15,23	16,68	17,30	103,7
Wizyta u lekarza specjalisty	69,63	79,90	83,97	105,1
ŁÓDZKIE				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	2,18	2,22	2,30	103,6
Kurczęta patroszone – za 1 kg	5,83	7,01	6,72	95,9
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	14,29	16,09	15,98	99,3
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg	20,59	24,46	24,12	98,6
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane – za 1 l	2,60	2,69	2,91	108,2
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – – za 200 g	4,33	4,33	4,71	108,8
Cebula – za 1 kg	2,24	1,37	2,09	152,6
Ziemniaki – za 1 kg	1,35	0,89	1,49	167,4
Cukier biały kryształ – za 1 kg	3,04	3,98	3,19	80,2
Sok jabłkowy – za 1 l	3,50	3,94	3,85	97,7
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowełny – za 1 kpl. ...	387,0	461,88	436,00	94,4
Półbuty skórzane męskie, na podeszwie nieskórzanej – – za 1 parę	189,64	202,35	211,85	104,7
Proszek do prania – za 400 g	4,31	4,25	4,39	103,3
Ciepła woda – za 1 m ³	17,16	19,73	19,98	101,3
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy	2,13	2,49	2,53	101,6
Bilet do kina	16,67	18,70	19,40	103,7
Wizyta u lekarza specjalisty	69,64	76,06	78,93	103,8

Dane prezentujące ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

ROLNICTWO

▪ WARUNKI AGROMETEOROLOGICZNE

Warunki agrometeorologiczne jesienią 2012 r. sprzyjały prowadzeniu prac polowych pod zbiory w 2013 r. Siewy zbóż ozimych i rzepaku przeprowadzono na ogół w optymalnych terminach agrotechnicznych, a dobre warunki termiczne i wilgotnościowe w październiku sprzyjały wschodom, wzrostowi i rozwojowi roślin. Utrzymująca się w listopadzie wysoka temperatura powietrza i gleby podtrzymywała wegetację, a występujące wahania dobowej temperatury powietrza sprzyjały hartowaniu roślin. Znaczne ochłodzenie na początku grudnia spowodowało zahamowanie procesów życiowych roślin. Oziminy w końcowej fazie jesiennego wzrostu były dobrze wyrosnięte i rozkrzewione, a stan plantacji przed wejściem w okres zimowego spoczynku dobry.

Warunki pogodowe zimą, tj. w miesiącach grudzień, styczeń, luty i marzec nie stwarzały większych zagrożeń dla zimujących upraw. Notowane w tym okresie spadki temperatur, przekraczające miejscami -20°C , dzięki zalegającej grubej pokrywie śnieżnej, nie spowodowały większych strat mrozowych w oziminach. Niewielkie uszkodzenia roślin spowodowane były wyprzieniem (zamieraniem i gniciem) oraz otrzymywaniem się zastoisk wody na plantacjach.

Do siewów i sadzenia roślin w 2013 r. przystąpiono w II połowie kwietnia – o miesiąc później niż w latach poprzednich – z uwagi na przedłużającą się zimę i zaleganie na polach śniegu. Pogoda w I i II dekadzie maja sprzyjała wykonywaniu prac polowych, a występujące w tym okresie ciepłe dni przyspieszyły tempo wzrostu i rozwoju roślin. Pod koniec maja nastąpiło jednak pogorszenie pogody. Ulewne deszcze, utrzymujące się jeszcze przez cały czerwiec, połączone z burzami i silnym wiatrem, spowodowały nadmierne uwilgotnienie gleby, a miejscami nawet podtopienia plantacji ziemniaków i buraków cukrowych. Opady te utrudniły także właściwą pielęgnację roślin okopowych oraz spowodowały brak możliwości zastosowania ochrony upraw przed chorobami i szkodnikami.

Niski poziom opadów w II połowie lipca, w połączeniu z wysokimi temperaturami powietrza, wpłynął niekorzystnie na rozwój roślin, skracając ich wegetację. Pomimo spiętrzenia prac żniwnych (jednoczesny zbiór rzepaku oraz zbóż ozimych i jarych) przebiegły one sprawnie i pod koniec sierpnia zostały zakończone. Zebrane ziarno zbóż było suche i dobrej jakości.

Warunki agrometeorologiczne od III dekady sierpnia uległy poprawie. Występujące w tym okresie opady deszczu poprawiły stan uwilgotnienia gleby, a słoneczna i ciepła pogoda we wrześniu sprzyjała dalszej wegetacji roślin, co korzystnie wpłynęło na plonowanie późnych odmian ziemniaków oraz gromadzeniu się sacharozy w korzeniach buraków cukrowych.

Warunki pogodowe panujące jesienią 2013 r. były zróżnicowane, na ogół jednak korzystne dla prowadzenia zbiorów upraw okopowych, pastewnych i warzyw, a także siewów, kiełkowania i wschodów roślin ozimych.

Uprawy ozime, końcowej fazie rozwoju, przed wejściem w stan zimowego spoczynku były prawidłowo wyrosnięte i dobrze przygotowane do przezimowania.

Tabl. 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
POLSKA			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	34,9	34,6	35,9
rzepak i rzepik	23,6	26,4	28,1
ziemniaki	211	244	210
buraki cukrowe	483	582	547
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych w szt. (stan w czerwcu):			
bydło	37,2 ^a	38,4	38,8
trzoda chlewna	98,5 ^a	77,0 ^b	76,3 ^b
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	59,84	89,32	79,67
ziarno żyta za 1 dt	42,12	74,22	55,36
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	50,86	33,98	64,45
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,56	6,39	6,20
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,89	5,40	5,39
mleko krowie za 1 l	1,07	1,20	1,36
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	64,91	94,65	97,50
ziarno żyta za 1 dt	48,58	80,85	72,89
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	98,51	60,59	100,22
ŁÓDZKIE			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	30,8	29,6	29,8
rzepak i rzepik	23,7	18,1	27,0
ziemniaki	210	266	192
buraki cukrowe	421	506	487
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych w szt. (stan w czerwcu):			
bydło	45,3 ^a	45,5	43,8
trzoda chlewna	130,5 ^a	97,5 ^b	94,8 ^b
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	60,45	89,27	83,20
ziarno żyta za 1 dt	38,66	75,19	60,25
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	57,81	36,61	55,72
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,47	6,45	6,19
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,81	5,21	5,28
mleko krowie za 1 l	0,98	1,11	1,25
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	65,42	98,15	97,85
ziarno żyta za 1 dt	45,36	84,77	70,76
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	91,28	49,83	93,87

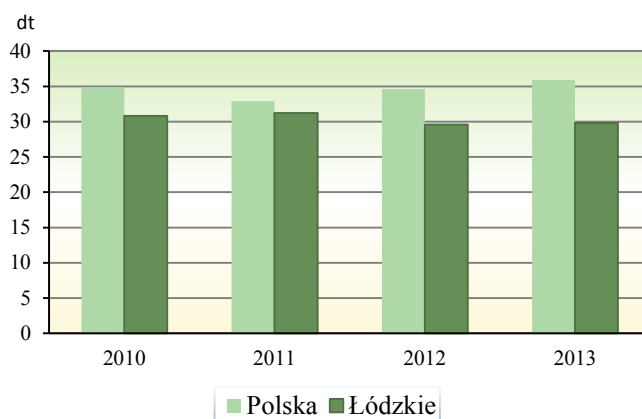
^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Stan w końcu lipca.

▪ PRODUKCJA ROŚLINNA

W 2013 r. w województwie łódzkim, pomimo wyższego plonowania zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, ich mniejsza powierzchnia uprawy spowodowała, że uzyskano produkcję niższą niż przed rokiem. Zbiory rzepaku i rzepiku były dużo wyższe niż rok wcześniej, a o ich wyższym poziomie zadecydowała większa powierzchnia uprawy oraz wyższe plonowanie w porównaniu z 2012 r. Spadek zbiorów ziemniaków wynikał zarówno z ich niższego plonowania, jak i zmniejszenia areału uprawy w odniesieniu do roku poprzedniego.

Powierzchnia zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w czerwcu 2013 r. wyniosła 563,1 tys. ha i była o 0,7% mniejsza niż w roku poprzednim, a w porównaniu z notowaną w 2010 r. mniejsza o 0,8%. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2013 r. osiągnęły poziom

Wyk. 36. **Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha**

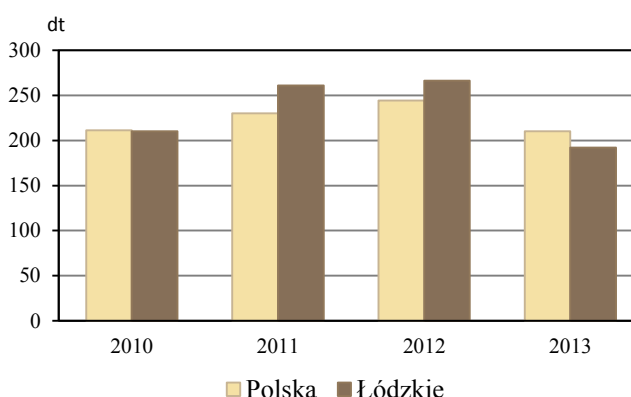
29,8 dt z ha i wzrosły w stosunku do uzyskanych w roku poprzednim o 0,7%, a w porównaniu z 2010 r. były niższe o 3,2%. W odniesieniu do średnich plonów w kraju były niższe o 17,0%. W omawianym roku zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w województwie oszacowano na 1675,6 tys. ton, czyli o 0,3% mniej niż przed rokiem i o 4,3% mniej niż w 2010 r.

Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w 2013 r. wynosiła 20,8 tys. ha i w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się o 99,7%, a w stosunku do 2010 r. była niższa o 1,4%. W omawianym roku plony wyniosły 27,0 dt z ha i były o 3,9% niższe od średnich plonów w kraju. W porównaniu z bardzo niskimi plonami uzyskanymi rok wcześniej zwiększyły się o 49,2%, a w odniesieniu do 2010 r. były wyższe o 13,9%. Zbiory rzepaku i rzepiku w województwie, w omawianym okresie, oszacowano na 56,2 tys. ton, tj. o 198,5% więcej od uzyskanych w 2012 r. i 12,2% więcej niż w 2010 r.

W 2013 r. powierzchnia uprawy ziemniaków (łącznie z ogrodami przydomowymi), w porównaniu z rokiem poprzednim, zmniejszyła się o 7,2% i wyniosła 38,7 tys. ha, a w stosunku do 2010 r. była mniejsza o 10,8%.

W omawianym roku z 1 ha zebrano średnio 192 dt ziemniaków, czyli odpowiednio mniej o 27,8% i 8,6% niż w roku poprzednim i 3 lata wcześniej, a w odniesieniu do średnich w kraju uzyskane plony były niższe o 8,6%.

Produkcja ziemniaków w województwie w 2013 r. wyniosła 741,9 tys. ton i była niższa zarówno w porównaniu z rokiem 2012, jak i 2010 r. odpowiednio o 33,2% i 18,7%.

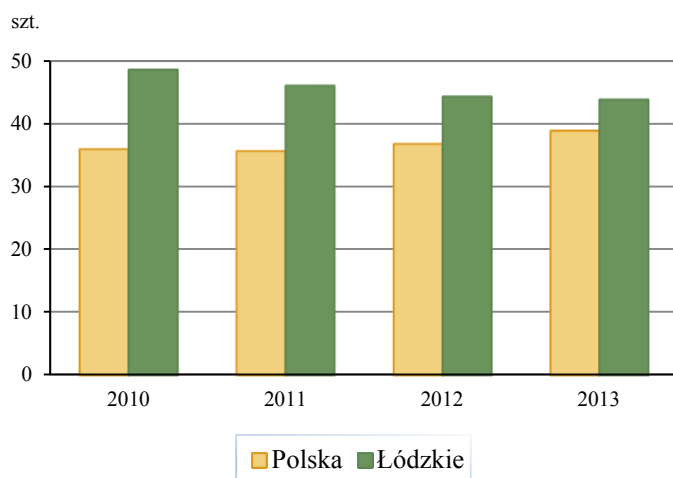
Wyk. 37. **Plony ziemniaków z 1 ha**

▪ POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH

W województwie łódzkim w końcu 2013 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, zmniejszyło się pogłowie bydła, owiec oraz trzody chlewnej.

W grudniu 2013 r. pogłowie bydła wynosiło 428,6 tys. sztuk i było o 11,7 tys. sztuk (o 2,7%) niższe niż przed rokiem. W województwie łódzkim znajdowało się 7,7% krajowego pogłowia bydła (5 lokata w kraju pod względem wielkości wojewódzkiego stada bydła). W strukturze wojewódzkiego stada bydła krowy stanowiły 44,3% (w kraju 43,6%) i w ciągu roku ich udział zmniejszył się o 0,7 p. proc.

Badania pogłowia trzody chlewnej i produkcji żywca wieprzowego prowadzone są 3-krotnie w roku – w kwietniu według stanu w końcu marca, w sierpniu według stanu w końcu lipca i w grudniu według stanu w końcu listopada, a badania pogłowia bydła i pozostałych gatunków zwierząt gospodarskich oraz produkcji zwierzęcej – 2-krotnie w roku – według stanu w czerwcu i grudniu.

Wyk. 38. **Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych**
Stan w grudniu

targowiskach, sprzyjały rozwojowi tego kierunku produkcji.

Wyniki grudniowego badania pogłowia bydła wskazują na dalszy spadek liczebności stada bydła ogółem, wynikający z niższych stanów cieląt oraz krów i pozostałego bydła dorosłego w wieku powyżej 2 lat. Wyższe niż przed rokiem było pogłowie młodego bydła w wieku od 1 roku do 2 lat wynikające z dużego zainteresowania rolników produkcją żywca wołowego w 2012 r. Korzystne ceny żywca wołowego, zarówno w skupie, jak i na

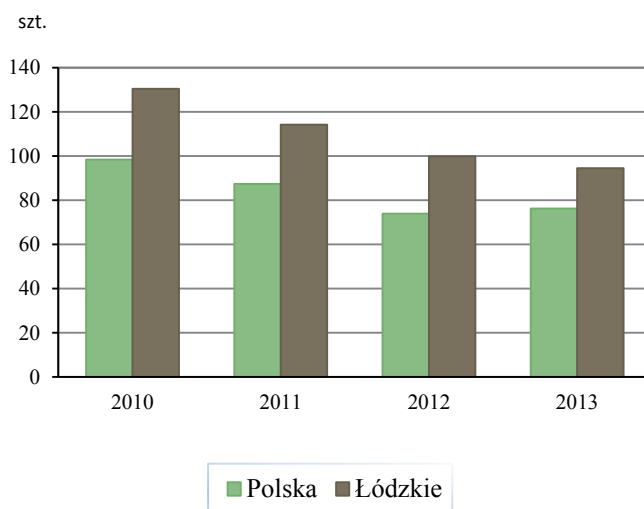
Pogłowie owiec ogółem w województwie w grudniu 2013 r. zmniejszyło się w stosunku do stanu w grudniu 2012 r. o 3,7 tys. sztuk (o 29,4%) do poziomu 8,8 tys. sztuk. W województwie łódzkim znajdowało się 3,9% krajowego pogłowia owiec. W strukturze stada maciorki owcze, tj. samice, które miały już potomstwo i samice pokryte po raz pierwszy, stanowiły 68,3%, a ich udział w ciągu roku zwiększył się o 4,2 p. proc.

Pogłowie trzody chlewnej w województwie w końcu 2013 r. wyniosło 925,3 tys. sztuk i było niższe o 68,0 tys. sztuk (o 6,8%) od stanu notowanego w analogicznym okresie 2012 r. W strukturze stada lochy stanowiły 70,0 tys. szt. (7,6%). Udział województwa w ogólnokrajowym pogłowie świń wyniósł

8,4% (3 lokata w kraju pod względem wielkości wojewódzkiego stada świń).

Na sytuację w chowie trzody chlewnej miała wpływ niska opłacalność produkcji żywca wieprzowego. Wprawdzie ceny żywca wieprzowego w skupie i na targowiskach w 2013 r. rosły nieco szybciej niż ceny ziemiopłodów paszowych, to i tak relacja opłacalności tuczu świń pozostawała na niskim poziomie. Ponadto na niekorzystne zmiany w wielkości hodowli świń wpływ miało embargo nałożone na producentów wieprzowiny związane z wykryciem w Polsce przypadków zachorowań dzików na choroby zakaźne.

Wyk. 39. **Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych**
Stan w końcu listopada

▪ SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH

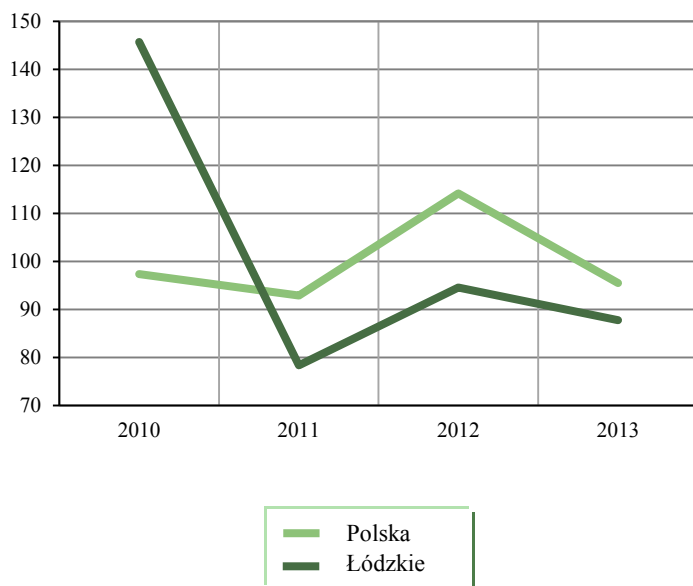
W 2013 r. producenci z województwa łódzkiego dostarczyli do skupu mniej niż przed rokiem ziarna zbóż (spadła wielkość skupu pszenicy, przy jednoczesnym wzroście skupu żyta). Wielkość skupu żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso była wyższa niż w roku poprzednim (większa była wielkość skupu żywca wieprzowego oraz wołowego). Zmalała ilość skupionego mleka krowiego.

W roku 2013 skupiono 208,1 tys. ton ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi), co stanowiło 2,6% skupu ogólnopolskiego. W odniesieniu do roku poprzedniego skup był niższy o 12,2%, a w porównaniu z 2010 r. niższy o 34,9% (w kraju – spadek odpowiednio o 4,5% i 2,6%). W omawianym okresie na terenie województwa łódzkiego skupiono 116,6 tys. ton pszenicy, co oznacza spadek wielkości skupu, zarówno w stosunku do roku po-

przedniego (o 16,8%), jak i do roku 2010 (o 23,4%). Skup żyta wyniósł 65,2 tys. ton i zwiększył się o 6,5% w odniesieniu do 2012 r., natomiast w porównaniu z 2010 r. był mniejszy o 4,1%.

Wyk. 40. **Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)**

Rok poprzedni = 100

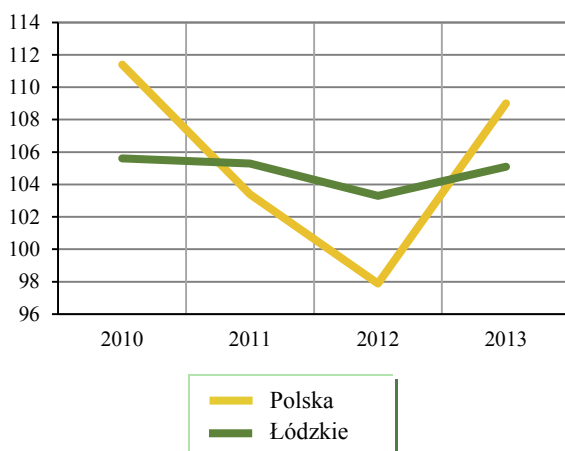

Skup ziemniaków w 2013 r. ukształtował się na poziomie 90,9 tys. ton, co stanowiło 6,6% ogólnego skupu w kraju. Zarówno w porównaniu z rokiem poprzednim, jak i w stosunku do 2010 r., nastąpił znaczny wzrost ilości skupowanych ziemniaków – odpowiednio o 26,4% i o 90,0% (w kraju odnotowano spadek o 8,6% w odniesieniu do roku poprzedniego, ale wzrost o 20,7% w stosunku do 2010 r.)

W omawianym roku skupiono 304,7 tys. ton żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami (co stanowiło 8,7% skupu ogólnokrajowego). Tym samym skup był większy niż przed rokiem o 5,5%.

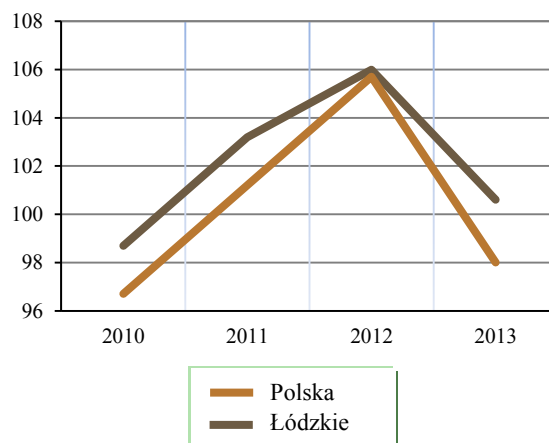
Wyk. 41. **Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami)**

Rok poprzedni = 100

Wyk. 42. **Dynamika skupu mleka krowiego**

Rok poprzedni = 100

W ciągu całego roku 2013 skupiono 211,5 tys. ton żywca wieprzowego, tj. o 10,9% więcej niż w roku poprzednim. Skup żywca wołowego osiągnął poziom 74,9 tys. ton i był o 3,8% wyższy niż przed rokiem. Żywca drobiowego skupiono 142,9 tys. ton, czyli o 2,2% mniej niż w roku poprzednim.

W 2013 r. wielkość skupu mleka krowiego w województwie łódzkim wyniosła 754,3 mln litrów, co stanowiło 7,8% ogółu mleka skupionego w kraju. Ilość skupionego mleka w omawianym okresie była o 2,0% mniejsza niż rok wcześniej, ale o 4,8% większa niż w 2010 r.

▪ CENY PRODUKTÓW ROLNYCH W SKUPIE I NA TARGOWISKACH

W 2013 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, w województwie łódzkim odnotowano spadek cen większości produktów rolnych, zarówno w skupie (z wyjątkiem ziemniaków jadalnych i mleka krowiego), jak i na targowiskach (z wyjątkiem żywca wieprzowego).

Średnia cena skupu pszenicy w województwie w 2013 r. wyniosła 83,20 zł za 1 dt (w kraju – 79,67 zł/dt) i była o 6,8% wyższa niż przed rokiem oraz o 37,6% wyższa od notowanej w 2010 r. Na targowiskach za 1 dt pszenicy płacono średnio 97,85 zł (w kraju – 97,50 zł), tj. o 0,3% mniej niż przed rokiem, ale o 49,6% więcej niż trzy lata wcześniej.

Przeciętne roczne ceny skupu obliczono jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

W analizowanym roku średnie ceny żyta w skupie kształtowały się na poziomie 60,25 zł za 1 dt (w kraju – 55,36 zł/dt), tj. o 19,9% niższym w porównaniu z 2012 r., ale o 55,8% wyższym niż w 2010 r.

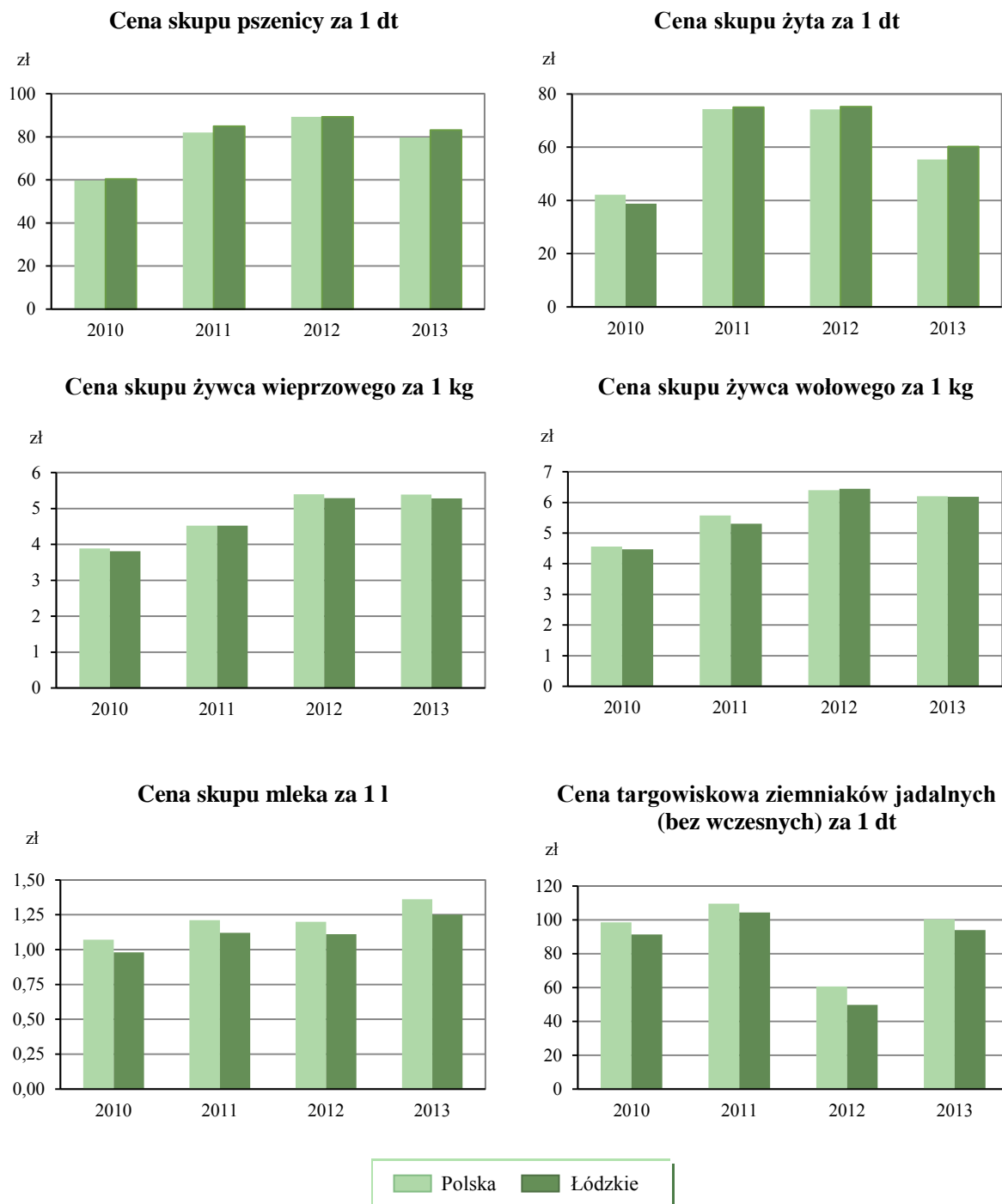
Przeciętne roczne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

W obrocie targowiskowym cena żyta spadła w stosunku do poprzedniego roku o 16,5%, a w stosunku do uzyskanej w 2010 r. wzrosła o 56,0%, osiągając poziom 70,76 zł za 1 dt (w Polsce – 72,89 zł/dt).

W 2013 r. za ziemniaki jadalne w skupie płacono 55,72 zł za 1 dt (w kraju – 64,45 zł/dt), tj. o 29,9% więcej niż przed rokiem, ale o 3,6% mniej niż w 2010 r. Na targowiskach za 1 dt ziemniaków płacono średnio 93,87 zł (w Polsce – 100,22 zł) – o 86,6% więcej w stosunku do ceny notowanej w 2012 r. oraz 2,8% więcej niż w 2010 r.

W omawianym roku cena skupu żywca wołowego wyniosła 6,19 zł za 1 kg (w kraju – 6,20 zł), tj. spadła o 4,0% w stosunku do uzyskanej w poprzednim roku, a w odniesieniu do 2010 r. była wyższa o 38,5%. Cena żywca wieprzowego w skupie osiągnęła wartość 5,28 zł za kg (w kraju – 5,39 zł), tj. o 0,2% niższą niż w 2012 r., ale o 38,6% większą w porównaniu z notowaną w 2010 r.

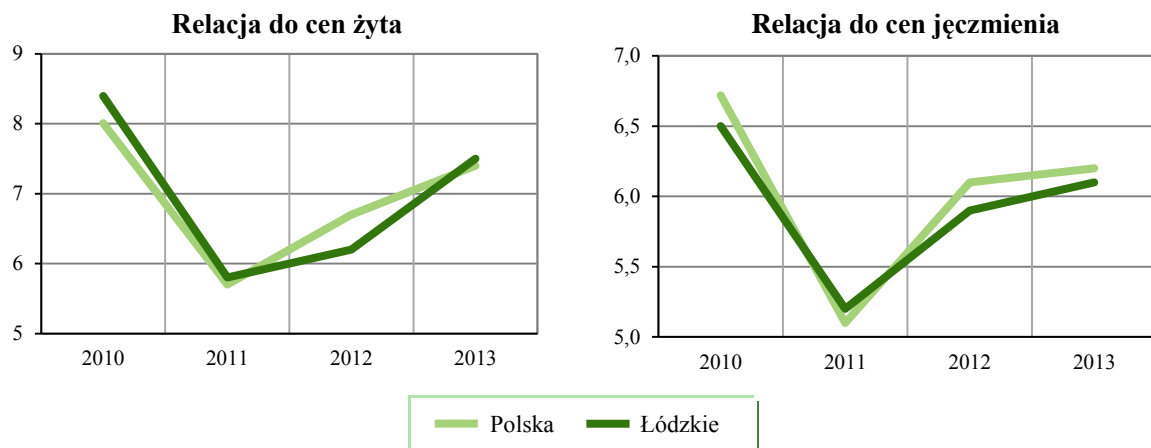
Wyk. 43. Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach

W 2013 r. cena skupu drobiu rzeźnego osiągnęła poziom 4,05 zł za 1 kg (w kraju – 4,22 zł) i była o 0,2% niższa w porównaniu z notowaną rok wcześniej, ale o 4,9% wyższa niż w 2010 r.

Za 1 litr mleka krowiego w omawianym roku płacono w skupie 1,25 zł (w kraju – średnio 1,36 zł), tj. o 13,3% więcej niż przed rokiem i o 28,5% więcej niż w 2010 r.

Wyk. 44. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia

W 2013 r. w odniesieniu do roku poprzedniego korzystniejsza była relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta. Wyniosła ona 7,5 wobec 6,2 w 2012 r. W kraju relacja ta wyniosła 7,4. Poprawiła się także relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen jęczmienia. W analizowanym okresie wyniosła 6,1 wobec 5,9 w 2012 r. (w kraju – 6,2).

Dane prezentujące rolnictwo w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałne,
 - „Pogłowie zwierząt gospodarskich oraz produkcja zwierzęca w województwie łódzkim” – opracowanie sygnałne,
 - „Produkcja głównych ziemiopłodów rolnych i ogrodnich w województwie łódzkim” – opracowanie sygnałne,
 - „Wiosenna ocena stanu upraw rolnych i ogrodnich w województwie łódzkim” – opracowanie sygnałne,
 - „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał,
 - „Rolnictwo w województwie łódzkim” – publikacja dostępna co roku także w wersji książkowej, jak również w Banku Danych Lokalnych.
-

PRZEMYSŁ

W 2013 r. w województwie łódzkim utrzymał się obserwowany od 2010 r. wzrost produkcji sprzedanej przemysłu. Był on jednak wolniejszy od notowanego w 2012 r.

W porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano wzrost wydajności pracy w przemyśle co było wynikiem spadku przeciętnego zatrudnienia.

Produkcja sprzedana przemysłu w 2013 r. w województwie osiągnęła wartość 67473,8 mln zł (w cenach bieżących), była o 4,0% (w cenach stałych) wyższa w odniesieniu do zanotowanej w roku poprzednim i o 35,4% wyższa niż w 2010 r. W skali kraju, sprzedaż produkcji zwiększyła się odpowiednio o 2,2% i 11,0%. Po notowanym w I kwartale 2013 r. spadku produkcji sprzedanej przemysłu w skali roku (o 0,2%), w kolejnych okresach narastających zaobserwowano wzrost (w I półroczu wyniósł on 2,8%, a w okresie trzech kwartałów 2013 r. – 4,3%).

Dane o produkcji sprzedanej przemysłu dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:

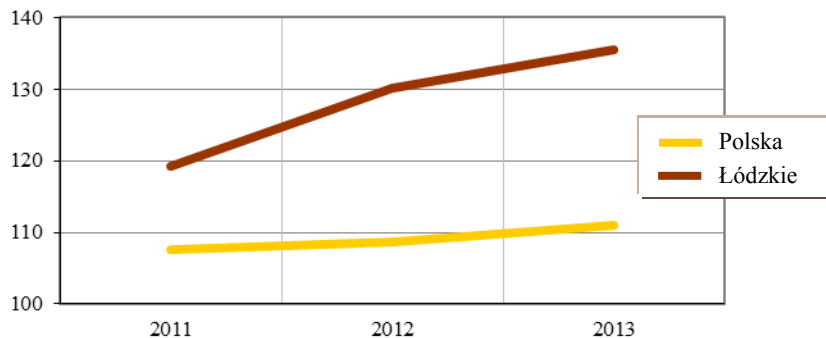
- wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Wydajność pracy w przemyśle mierzona jest wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego.

Tabl. 17. **Przemysł**

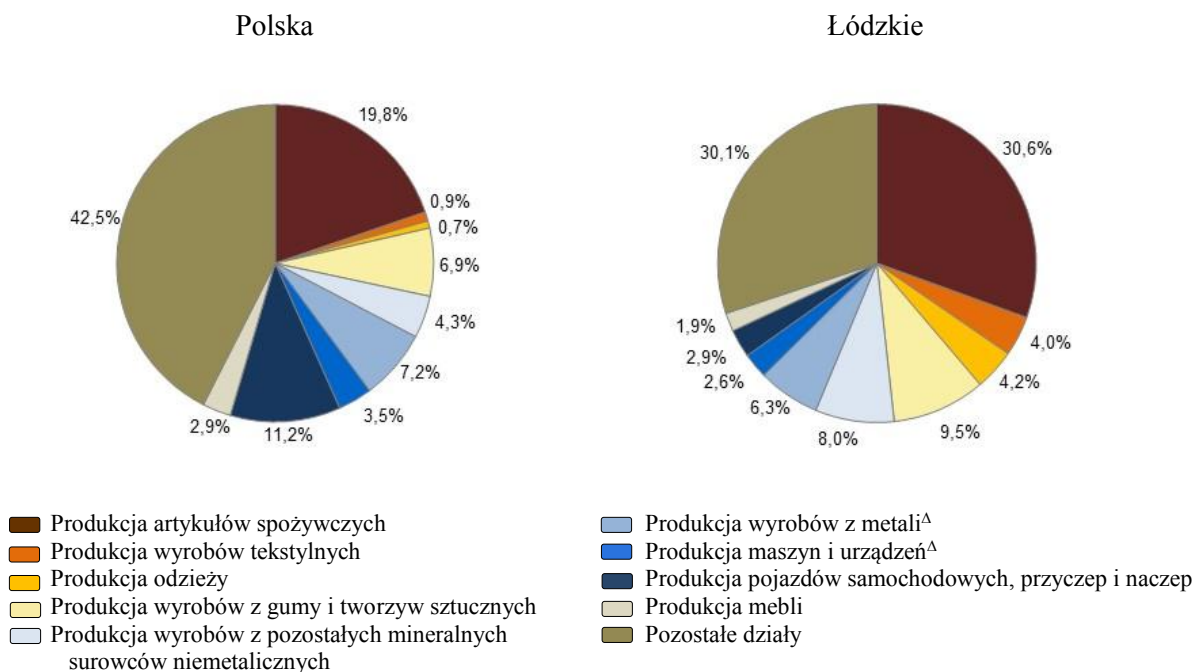
Wyszczególnienie	2010	2012	2013
POLSKA			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	945306,9	1138861,2	1148985,4
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	83,0	84,1	84,5
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	2442,2	2470,5	2445,8
ŁÓDZKIE			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	50007,5	66771,4	67473,8
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	78,1	76,5	78,3
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	168,1	169,7	165,1
ŁÓDŹ			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	12825,5	14322,6	14657,8
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	86,4	91,0	91,0
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	47,7	44,0	42,8

Wyk. 45. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu**
(ceny stałe)
2010 = 100

Dane o wartości produkcji sprzedanej przemysłu prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.

Wyk. 46. **Struktura produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego według działów PKD 2007 w 2013 r.**
(ceny bieżące)

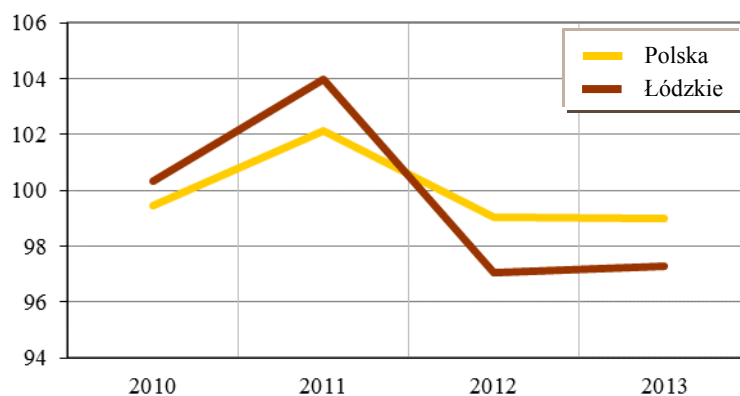
Wzrost produkcji uzyskany w ciągu 2013 r. był wynikiem zwiększenia produkcji sprzedanej (w cenach stałych) przede wszystkim w przetwórstwie przemysłowym o 4,4%, przy udziale 78,3% w ogólnej wartości produkcji sprzedanej przemysłu w województwie (wobec 84,5% w kraju).

Wzrost produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach stałych), w porównaniu z 2012 r., odnotowano w większości działów przetwórstwa przemysłowego, w tym najwyższy w produkcji chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 15,7%), odzieży (o 11,4%) oraz wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 10,2%). W analizowanym okresie spadek wystąpił jedynie w dziale poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji (o 16,2%).

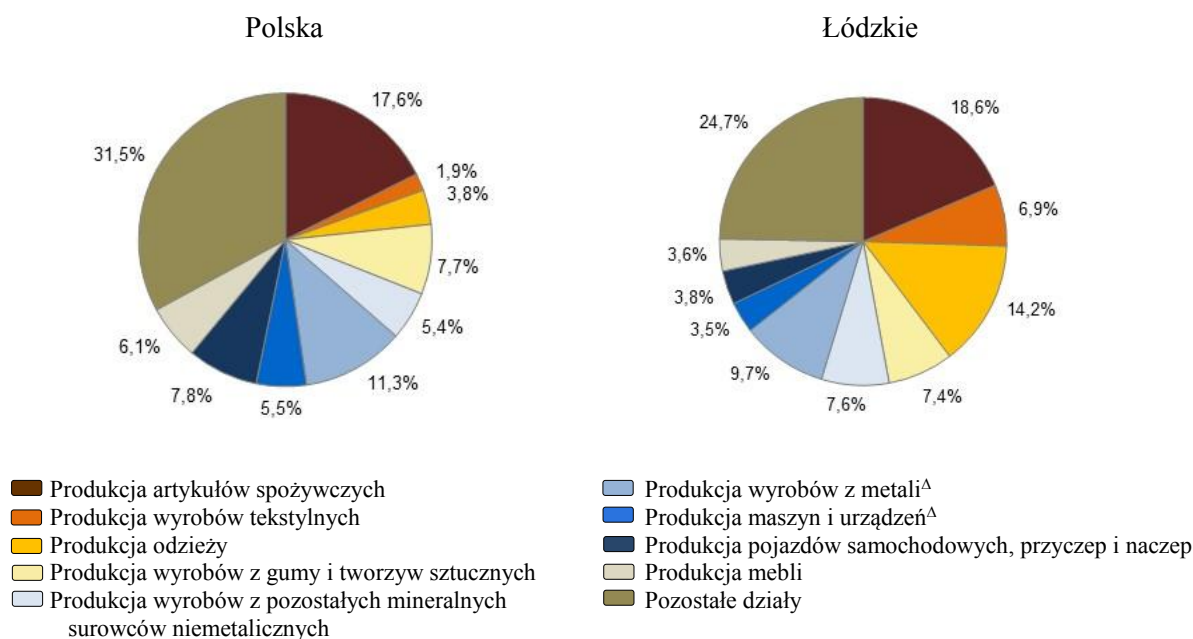
Tabl. 18. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie łódzkim (ceny stałe)**

Sekcje i działy	2012				2013			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	119,1	113,3	110,7	109,3	99,8	102,8	104,3	104,0
Przetwórstwo przemysłowe ...	119,2	116,5	114,1	112,3	102,0	104,2	105,1	104,4
w tym:								
Produkcja artykułów spożywczych	138,2	134,8	131,5	130,2	110,9	106,8	103,9	101,2
Produkcja wyrobów tekstylnych	102,5	100,9	98,6	98,2	93,9	96,3	100,2	102,0
Produkcja odzieży	97,1	103,9	101,3	100,9	99,1	101,9	111,1	111,4
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	110,8	101,4	98,4	99,4	102,3	104,9	111,6	110,2
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	154,9	146,5	142,2	141,9	100,7	106,2	108,2	108,8
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji ...	89,6	86,4	82,7	83,7	81,8	80,3	79,1	81,5
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	126,4	125,6	130,2	126,2	120,9	124,6	120,1	115,7
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	106,1	100,5	98,7	93,0	91,0	98,1	100,3	105,2
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	105,6	98,9	98,4	98,1	89,3	96,9	100,0	100,8
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	143,4	137,6	132,0	128,6	93,0	97,5	99,1	100,8
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	126,6	120,6	118,4	110,4	103,9	107,4	107,5	107,2
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	132,4	125,5	116,6	106,5	76,8	92,7	98,8	103,6
Produkcja mebli	93,1	98,1	96,7	96,7	106,5	104,3	105,2	104,0

Wzrostowi produkcji sprzedanej przemysłu w województwie łódzkim, towarzyszył spadek przeciętnego zatrudnienia w skali roku o 2,7%, a w porównaniu z 2010 r. o 1,8%. W 2013 r. przeciętne zatrudnienie w przemyśle w województwie ukształtowało się na poziomie 165,1 tys. osób. W kraju również zanotowano spadek przeciętnego zatrudnienia w przemyśle w odniesieniu do roku poprzedniego o 1,0%, ale wzrost w porównaniu z 2010 r. o 0,2%. W 2013 r. przeciętne zatrudnienie w przemyśle w kraju wyniosło 2445,8 tys. osób.

Wyk. 47. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle**
Rok poprzedni = 100

Wyk. 48. **Struktura przeciętnego zatrudnienia w przetwórstwie przemysłowym według działów PKD 2007 w 2013 r.**

W przetwórstwie przemysłowym, w ujęciu rocznym, odnotowano spadek zatrudnienia o 1,7% do poziomu 135,9 tys. osób. Wśród działów przetwórstwa przemysłowego największy spadek przeciętnego zatrudnienia, w porównaniu z poprzednim rokiem, wystąpił w poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji (o 8,3%), produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 6,9%) oraz produkcji wyrobów drewna, korka, słomy i wikliny i produkcji wyrobów z metali (po 4,5%). Poziomem zatrudnienia wyższym niż przed rokiem charakteryzowały się działy: produkcja maszyn i urządzeń (wzrost o 3,9%), produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 3,4%) oraz produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 1,2%).

Wydajność pracy w przemyśle w 2013 r., mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, w województwie łódzkim wyniosła 408,6 tys. zł (w cenach bieżących) i była o 6,8% wyższa (w cenach stałych) niż przed rokiem. W kraju wydajność pracy w przemyśle w omawianym okresie wzrosła o 1,9%.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną przemysłu w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).
-

BUDOWNICTWO

W województwie łódzkim rok 2013 był kolejnym, w którym zanotowano spadek produkcji sprzedanej w sekcji budownictwo. Niższa niż przed rokiem była zarówno wartość produkcji budowlano-montażowej oraz jej udział w produkcji sprzedanej budownictwa ogółem. Odnotowany wzrost wydajności pracy w budownictwie był wynikiem spadku przeciętnego zatrudnienia przewyższającego tempo spadku wartości produkcji.

W 2013 r. w województwie łódzkim produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) ukształtowała się na poziomie 7032,2 mln zł i zmniejszyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 9,0% (w skali kraju spadek o 11,3%).

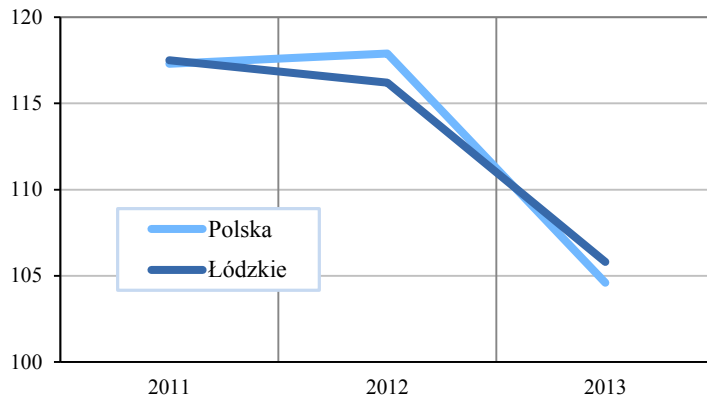
Dane o produkcji sprzedanej budownictwa dotyczą działalności budowlanej i niebudowlanej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji „Budownictwo”. Dane te obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów, półfabrykatów i części własnej produkcji (niezależnie od tego czy otrzymano za nie należne opłaty);
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. przemysłowych, budowlanych, jak i innych niż przemysłowe i budowlane;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

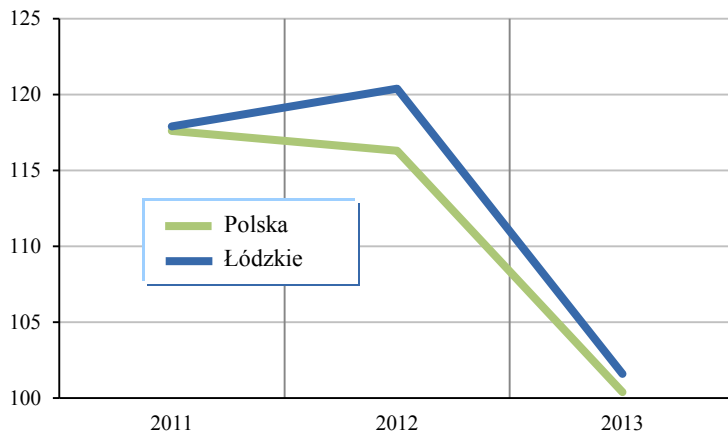
Tabl. 19. **Budownictwo**

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
POLSKA			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	160403,9	189076,7	167771,8
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	51,5	50,8	49,4
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	442,8	486,3	444,2
ŁÓDZKIE			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	6645,8	7724,3	7032,2
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	63,5	65,9	61,0
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	22,5	24,1	20,8
ŁÓDŹ			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	2704,9	2691,4	2846,3
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	52,8	49,7	45,9
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	7,1	7,3	6,4

Wyk. 49. **Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa**
(ceny bieżące)
2010 = 100

Wyk. 50. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej**
(ceny bieżące)
2010 = 100

Produkcja budowlano-montażowa w analizowanym okresie wyniosła 4291,6 mln zł (61,0% ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa) i zmniejszyła się w stosunku do odnotowanej w roku poprzednim o 15,6%. W kraju wartość produkcji budowlano-montażowej była niższa niż przed rokiem o 13,6%.

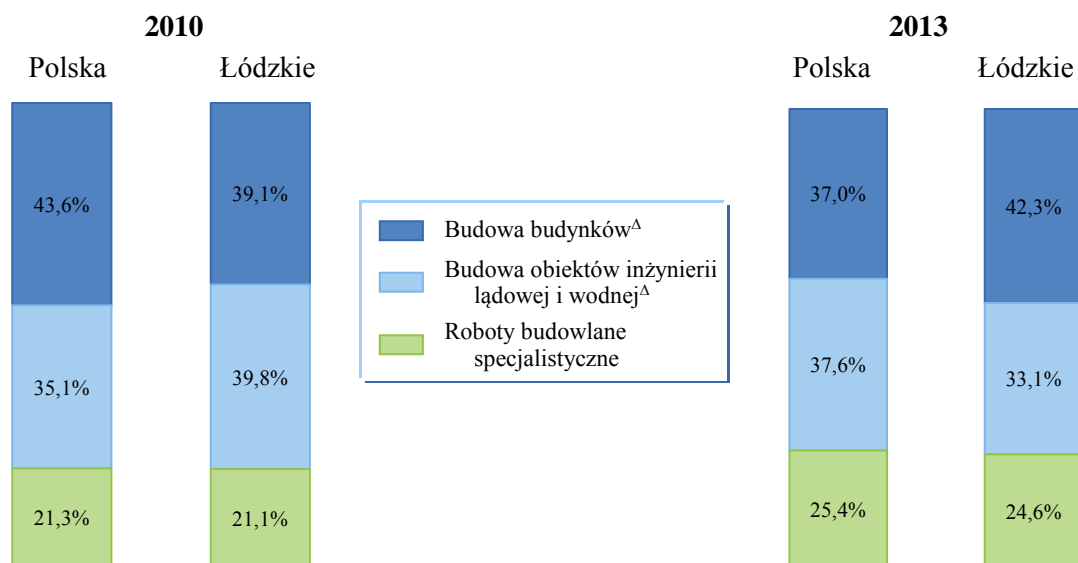
We wszystkich kwartalnych okresach narastających spadek odnotowały przedsiębiorstwa specjalizujące się w budowie budynków. Jedynie w I kwartale roku wzrost odnotowały przedsiębiorstwa, których podstawowym rodzajem działalności jest budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej oraz wykonujące roboty budowlane specjalistyczne.

Tabl. 20. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie łódzkim** (ceny bieżące)

Działy	2012				2013			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	118,0	107,0	105,3	102,1	95,2	79,9	83,0	84,4
Budowa budynków ^A	132,4	131,4	119,0	115,2	69,5	84,7	95,3	94,7
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^A	97,2	86,0	92,7	87,1	138,7	65,7	64,4	72,2
Roboty budowlane specjalistyczne	116,3	109,2	109,0	113,6	105,1	91,2	93,2	87,9

Pomimo spadku w ciągu roku produkcji budowlano-montażowej wśród przedsiębiorstw specjalizujących się w budowie budynków, ich udział w strukturze produkcji zwiększył się o 4,6 p. proc. Spadek udziału zanotowały podmioty, których podstawowym rodzajem działalności jest budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej – o 5, 6 p. proc.

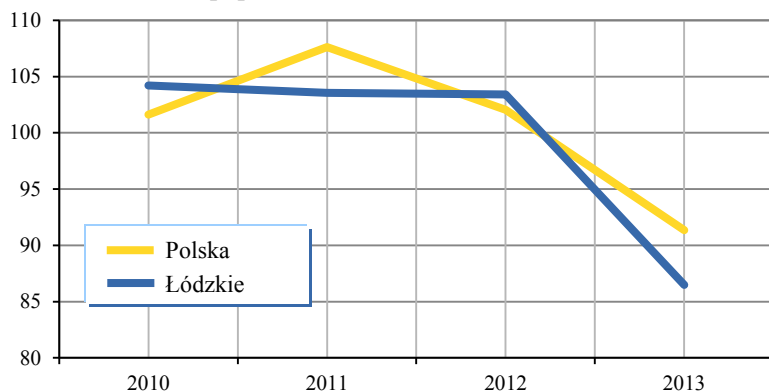
Wyk. 51. **Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD 2007**
(ceny bieżące)

W 2013 r. – po okresie wzrostu w latach 2010-2012 – odnotowano w województwie łódzkim spadek przeciętnego zatrudnienia w sekcji budownictwo o 13,5% (w skali kraju o 8,7%).

Wyk. 52. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie**

Rok poprzedni = 100

Wartość produkcji sprzedanej budownictwa w przeliczeniu na 1 zatrudnionego w 2013 r. w łódzkim, mierząca wydajność pracy, ukształtowała się na poziomie 337,4 tys. zł (w cenach bieżących), co oznacza wzrost o 5,3% w stosunku do roku poprzedniego.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną budownictwa w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

Budownictwo mieszkaniowe w województwie łódzkim w 2013 r., pod względem liczby zakończonych inwestycji mieszkaniowych, odnotowało słabsze wyniki niż w latach poprzednich. Znacząco mniej niż w roku poprzednim oddano mieszkań do użytkowania. Był to również kolejny rok, w którym odnotowano spadek liczby mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia oraz rozpoczętych inwestycji mieszkaniowych.

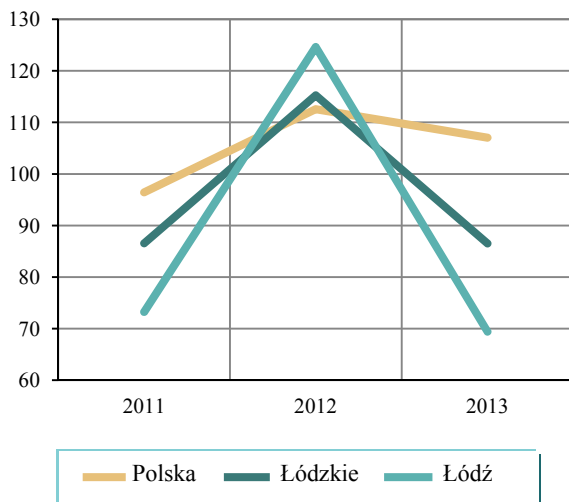
W 2013 r. w województwie oddano do użytkowania 6009 mieszkań, tj. o 25,1% mniej niż przed rokiem. Spadek liczby zakończonych inwestycji mieszkaniowych odnotowano także w skali kraju, był on jednak znacznie niższy (o 5,1% mniej). Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w omawianym roku była najniższa w całym czteroletnim obserwowanym okresie.

*Informacje o **mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych. Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.*

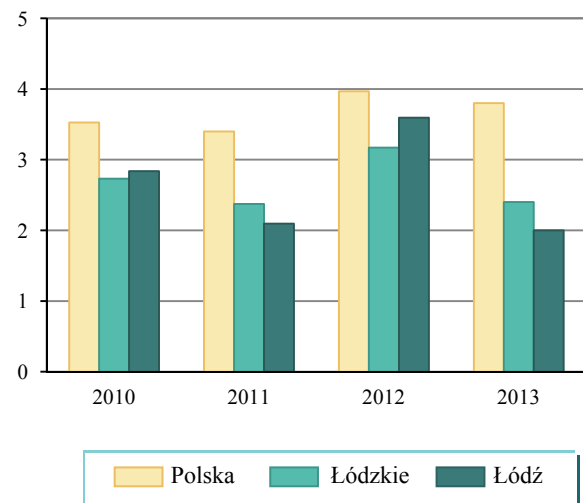
Tabl. 21. **Budownictwo mieszkaniowe**

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
POLSKA			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,6	4,0	3,8
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	106,1	102,4	104,6
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia na 1000 ludności	4,6	4,3	3,6
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	4,1	3,7	3,3
ŁÓDZKIE			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	2,7	3,2	2,4
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	112,7	107,5	126,3
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia na 1000 ludności	3,8	3,0	2,9
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	3,2	2,4	2,4
ŁÓDŹ			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	2,8	3,6	2,0
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	88,4	71,3	84,6
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia na 1000 ludności	3,4	2,4	2,9
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	3,2	1,3	2,3

Wyk. 57. **Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania**
2010 = 100

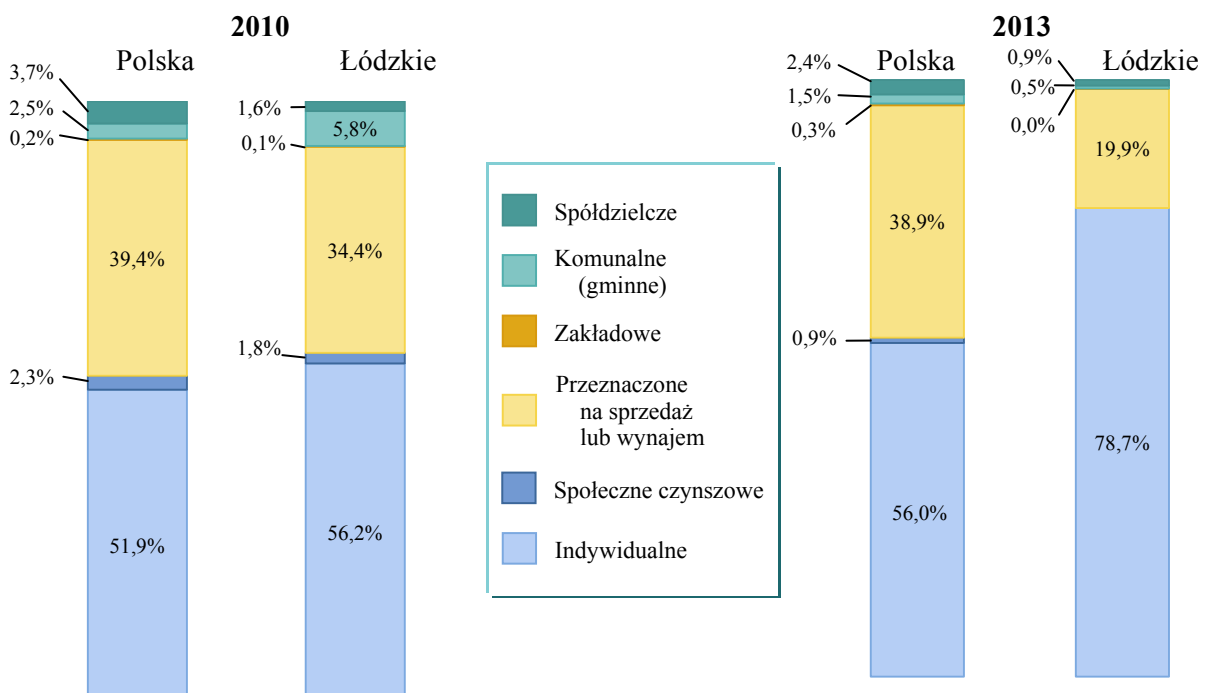

Wyk. 58. **Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności**

W 2013 r. spadek liczby mieszkań oddanych do użytkowania w województwie łódzkim, w stosunku do roku poprzedniego, odnotowano przede wszystkim w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 60,8%, przy udziale 19,9%) oraz komunalnym (o 31,8%, przy udziale 0,5%). Niewielki spadek (o 0,1%) dotyczył także budownictwa indywidualnego, przy największym udziale wynoszącym 78,7%. Wzrost liczby mieszkań oddanych do użytkowania odnotowano jedynie w przypadku budownictwa spółdzielczego (o 36,6% przy udziale 0,9%). W 2013 r. przekazano do użytkowania również jedno mieszkanie zakładowe.

Wyk. 59. **Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa**

Mieszkania oddane do użytkowania w Łodzi stanowiły 23,9% wszystkich takich inwestycji w województwie. W Łodzi w 2013 r. odnotowano znaczny spadek liczby zakończonych inwestycji mieszkaniowych – o 44,7%. Tak duży spadek spowodowany był oddaniem do użytkowania prawie o połowę mniej mieszkań budowanych przez deweloperów. Mieszkania na sprzedaż lub wynajem stanowiły 70,7% wszystkich zakończonych inwestycji mieszkaniowych w Łodzi.

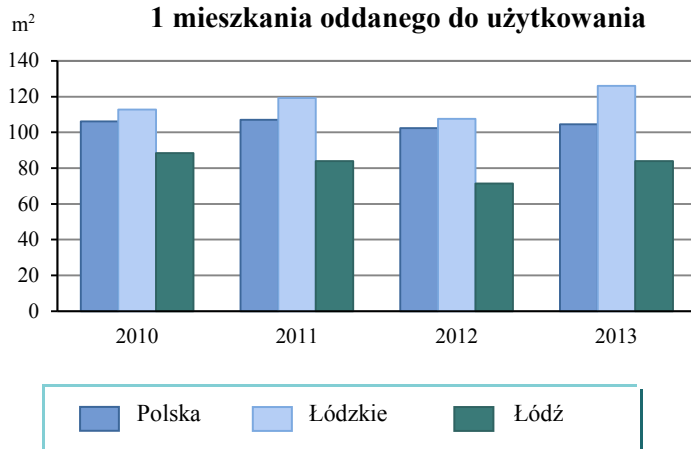
Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w województwie łódzkim w 2013 r. wyniosła 126,3 m² (w kraju – 104,6 m²) i zwiększyła się o 18,8 m² w stosunku do roku

poprzedniego (w kraju wzrosła o 2,2 m²). Przeciętna powierzchnia mieszkania, zanotowana w 2013 r., w łódzkim była najwyższa w całym okresie 2010-2013. W porównaniu z 2010 r. uległa ona zwiększeniu o 13,6 m².

Znaczący wzrost w 2013 r. średniej powierzchni użytkowej mieszkania w województwie był wynikiem zwiększenia się powierzchni miesz-

Wyk. 56. **Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania**

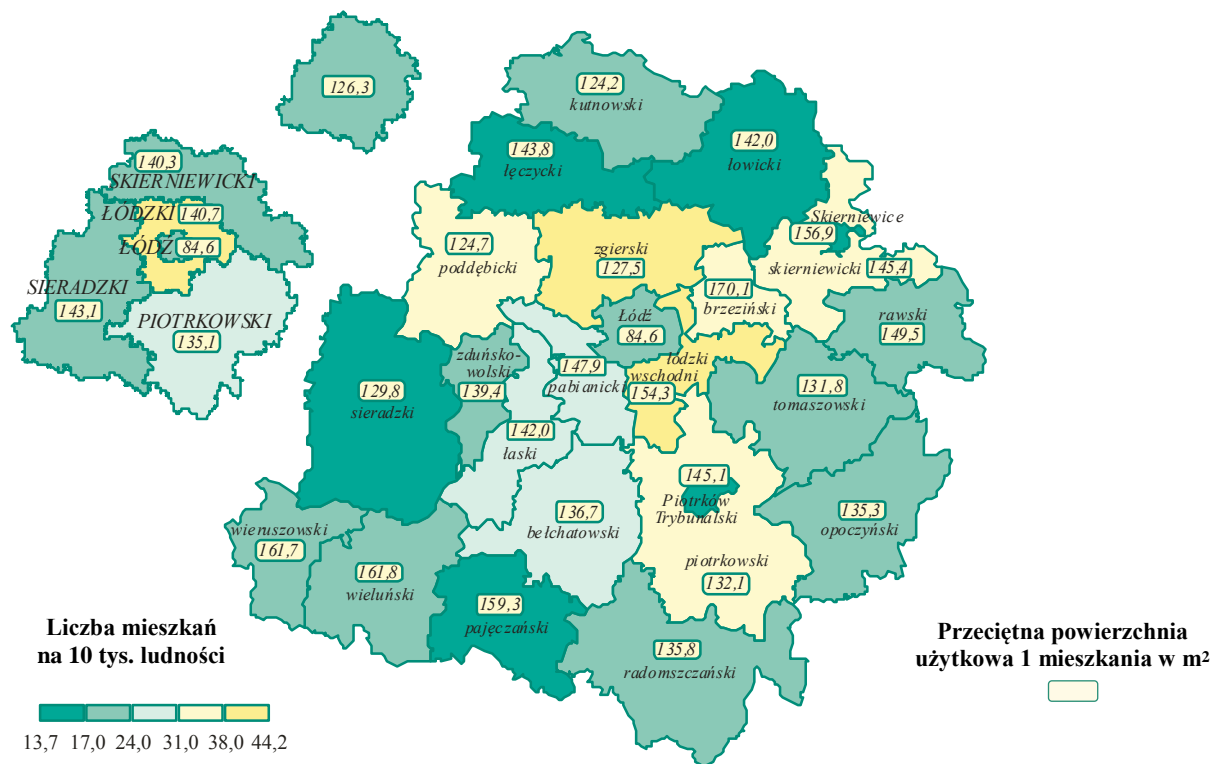

kań budowanych przez inwestorów we wszystkich formach budownictwa. Inwestorzy o największych udziałach – indywidualni i deweloperzy – przekazali do użytkowania mieszkania o przeciętnej powierzchni większej niż w 2012 r. odpowiednio o 2,1 m² i 5,9 m².

Tabl. 22. **Mieszkania oddane do użytkowania w województwie łódzkim**

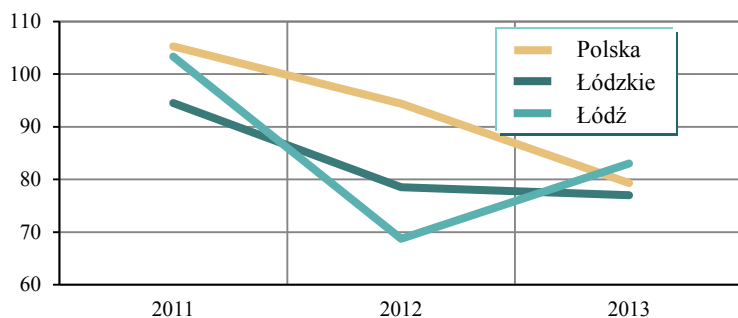
Formy budownictwa	2012				2013			
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2011 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2012 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
O g ó ł e m	8019	100,0	133,2	107,5	6009	100,0	74,9	126,3
Spółdzielcze	41	0,5	512,5	53,0	56	0,9	136,6	62,1
Komunalne (gminne)	44	0,5	33,1	42,9	30	0,5	68,2	46,5
Zakładowe	-	-	x	-	1	0,0	x	83,0
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	3052	38,1	232,4	60,8	1195	19,9	39,2	66,7
Społeczne czynszowe	150	1,9	47,8	52,4	-	-	x	-
Indywidualne	4732	59,0	111,2	140,5	4727	78,7	99,9	142,6

Wyk. 57. **Mieszkania oddane do użytkowania w województwie łódzkim według podregionów i powiatów w 2013 r.**

W 2013 r. w łódzkim wydano pozwolenia na budowę 7402 mieszkań, tj. o 1,9% mniej niż rok wcześniej. Był to kolejny rok (począwszy od 2010 r.), w którym spadła liczba mieszkań na budowę których uzyskano pozwolenia. W skali kraju również odnotowano spadek o 16,0% w porównaniu z rokiem poprzednim.

Wyk. 58 **Dynamika liczby wydanych pozwoleń na realizację mieszkań 2010 = 100**

Niemal wszystkie pozwolenia na budowę mieszkań w województwie łódzkim wydano na dwie formy budownictwa: indywidualne (71,8% ogółu) oraz z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem (26,9%). Liczba mieszkań, na które wydano pozwolenia tych dwóch głównych inwestorów była jednak mniejsza niż przed rokiem. Pięciokrotnie więcej niż w 2012 r. pozwoleń dotyczyło mieszkań komunalnych, jednak stanowiły one zaledwie 1,0% wszystkich mieszkań, na których realizację wydano pozwolenie. W 2013 r. wydano również pozwolenia na budowę 16 mieszkań społecznych czynszowych, 5 spółdzielczych i 1 zakładowego.

Większą niż przed rokiem liczbę lokali mieszkalnych, na realizację których wydano pozwolenie odnotowano w pięciu powiatach województwa. Najwyższy wzrost wystąpił w powiecie wieruszowskim (o 91,4%), Łodzi – mieście na prawach powiatu (o 20,9%) oraz powiecie zduńskowolskim

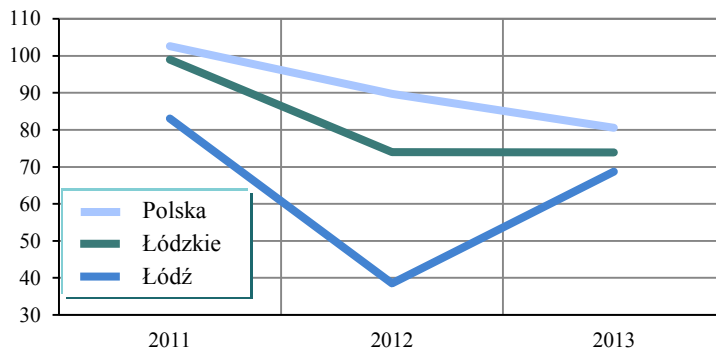
(o 6,1%). Najwyższy spadek zaobserwowano w powiatach: kutnowskim (o 38,5%), poddębickim (o 30,3%) oraz łęczyckim (o 29,9%).

Tabl. 23. **Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie łódzkim**

Formy budownictwa	2012			2013		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2011 = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2012 = 100
O g ó ł e m	7543	100,0	83,0	7402	100,0	98,1
Spółdzielcze	-	-	x	5	0,1	x
Komunalne (gminne)	13	0,2	216,7	74	1,0	569,2
Zakładowe	-	-	x	1	0,0	x
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1232	16,3	49,7	1992	26,9	161,7
Spółeczne czynszowe	-	-	x	16	0,2	x
Indywidualne	6298	83,5	96,6	5314	71,8	84,4

W 2013 r. w województwie rozpoczęto budowę 6053 mieszkań, tj. o 0,1% mniej niż w 2012 r. (w skali kraju odnotowano spadek o 10,2%). Choć w porównaniu z rokiem poprzednim liczba rozpoczętych budów nieznacznie tylko zmniejszyła się w województwie, to w stosunku do 2010 r. odnotowano najgłębszy, w całym obserwowanym okresie, spadek – o 26,1%.

Wyk. 59. **Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto**
2010 = 100

Największą liczbę mieszkań, których budowę rozpoczęto odnotowano w budownictwie indywidualnym – 4594, tj. o 10,8% mniej niż rok wcześniej oraz przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem – 1355, tj. o 56,5% więcej.

Spadek liczby rozpoczętych inwestycji mieszkaniowych dotyczył większości powiatów województwa.

O ponad połowę zmniejszyła się liczba rozpoczętych budów w Piotrkowie Trybunalskim i powiecie tomaszowskim. Wzrost liczby rozpoczętych inwestycji mieszkaniowych w stosunku do 2012 r. odnotowano w 7 powiatach. Największy wystąpił w powiecie wierszowskim (ponad dwukrotny), rawskim (o 90,9%) oraz Łodzi (o 78,3%).

Dane prezentujące budownictwo mieszkaniowe w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Budownictwo mieszkaniowe w województwie łódzkim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku, jak również w Banku Danych Lokalnych.

RYNEK WEWNĘTRZNY

W województwie łódzkim w 2013 r. utrzymał się obserwowany od lat wzrost wartości sprzedaży detalicznej, jednak wzrost ten był niższy niż w latach poprzednich. Wzrosła również sprzedaż hurtowa towarów.

Wartość **sprzedaży detalicznej** (w cenach bieżących) zrealizowanej przez jednostki handlowe i niehandlowe w 2013 r. wzrosła w stosunku do roku 2012 o 3,5% (w kraju sprzedaż detaliczna ukształtowała się na poziomie o 2,3% wyższym niż w roku poprzednim).

Dane o sprzedaży detalicznej towarów obejmują sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych dokonywaną w punktach sprzedaży detalicznej, placówki gastronomiczne oraz inne punkty sprzedaży (np. składy, magazyny), w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców.

Tabl. 24. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a** (ceny bieżące)

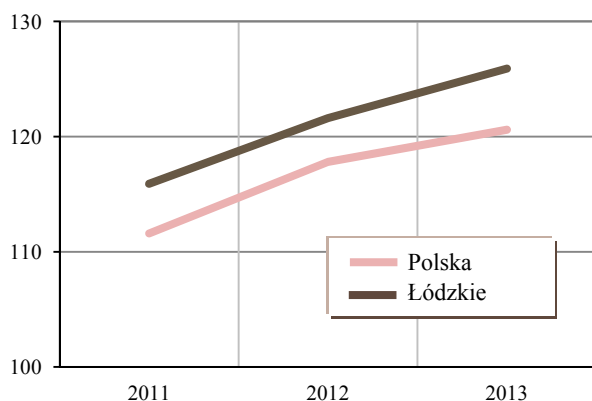
Wyszczególnienie	2010	2012	2013
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	105,5	105,6	102,3
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	107,9	103,3	110,8
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	113,1	109,1	93,9
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	101,2	104,4	102,6
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	113,6	113,2	109,9
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	117,2	106,9	109,7
Włókno, odzież, obuwie	113,1	104,4	107,9
Meble, RTV, AGD	123,0	117,5	105,6
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	83,6	87,6	100,7
Pozostałe	95,9	101,3	96,8
ŁÓDZKIE			
O g ó ł e m	113,3	104,9	103,5
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	111,9	129,5	113,4
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	100,9	106,3	105,2

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wartości sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Tabl. 24. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a** (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
	rok poprzedni = 100		
ŁÓDZKIE (dok.)			
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	97,6	72,0	99,4
Włókno, odzież, obuwie	101,1	72,5	100,2
Meble, RTV, AGD	98,5	122,5	73,6
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	168,2	93,8	93,1
Pozostałe	99,5	98,8	93,0

^a Patrz notka a na str. 78.

Wyk. 64. **Dynamika sprzedaży detalicznej**
(ceny bieżące)
2010 = 100

W województwie łódzkim w pierwszym półroczu 2013 r. notowano nieznaczne spowolnienie dynamiki sprzedaży detalicznej towarów ogółem w skali roku. Od drugiego półroczu obserwowano przyśpieszenie tempa wzrostu sprzedaży towarów. Największy wzrost w odniesieniu do 2012 r. odnotowano w przedsiębiorstwach prowadzących sprzedaż pojazdów samochodowych, motocykli, części (o 13,4%) oraz żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (o 5,2%). Znaczny spadek wartości sprzedaży detalicznej dotyczył m.in. grupy meble, RTV, AGD (o 26,4%).

Tabl. 25. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie łódzkim** (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2012				2013			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	110,9	109,8	108,0	104,9	101,1	100,7	102,0	103,5
w tym:								
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	154,9	162,9	147,9	129,5	101,3	106,5	114,6	113,4
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	116,6	112,2	109,2	106,3	103,7	101,7	103,0	105,2
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	70,0	74,6	79,9	72,0	98,1	94,2	92,9	99,4
Włókno, odzież, obuwie	92,5	73,5	77,0	72,5	99,5	95,9	96,7	100,2

^a Patrz notka a do tabl. 24 na str. 78.

Tabl. 25. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie łódzkim (dok.)**

Wyszczególnienie	2012				2013			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
Meble, RTV, AGD	124,4	119,3	120,2	122,5	76,0	75,5	76,2	73,6
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	106,5	94,0	97,7	93,8	87,9	92,9	93,7	93,1
Pozostałe	93,3	97,9	99,7	98,8	97,0	95,2	93,3	93,0

^a Patrz notka *a* do tabl. 24 na str. 78.

Wartość **sprzedaży hurtowej** towarów (w cenach bieżących) w 2013 r. w jednostkach handlowych zwiększyła się o 4,1% w stosunku do poziomu zanotowanego przed rokiem (w tym w przedsiębiorstwach hurtowych wzrost o 3,9%). W kraju sprzedaż hurtowa w jednostkach handlowych w omawianym roku była o 3,5% wyższa niż w 2012 r. (w tym zrealizowana przez jednostki hurtowe o 1,3%). W łódzkim w skali roku największy wzrost sprzedaży odnotowały jednostki prowadzące sprzedaż hurtową żywności (o 7,9%) oraz sprzedaż hurtową wyrobów włókienniczych, odzieży i obuwia (o 7,4%). Największy spadek wartości sprzedaży odnotowały jednostki prowadzące sprzedaż hurtową płodów rolnych i żywych zwierząt (o 6,0%) oraz sprzedaż hurtową AGD, RTV, artykułów użytku domowego (o 4,4%).

Dane prezentujące rynek wewnętrzny w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał.
-

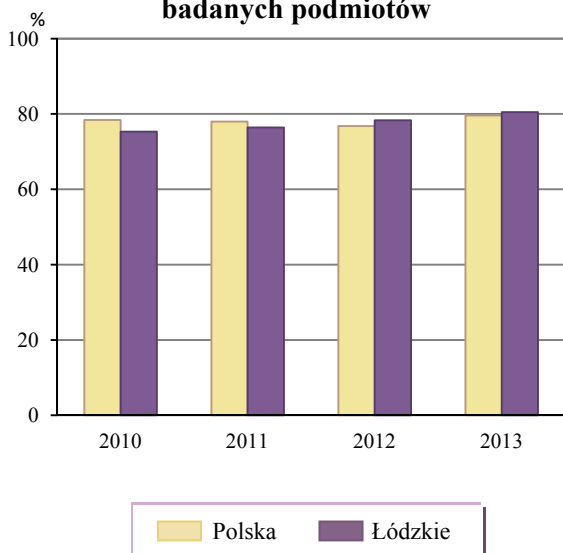
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW NIEFINANSOWYCH

W 2013 r. w województwie łódzkim wyniki finansowe uzyskane przez badane przedsiębiorstwa niefinansowe uległy poprawie w porównaniu z rokiem poprzednim. Zwiększył się udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto, a wyższa dynamika przychodów z całokształtu działalności przy niższych kosztach ich uzyskania wpłynęła na obniżenie wskaźnika poziomu kosztów. Wzrósł wynik finansowy brutto i netto, poprawie uległy również wskaźniki rentowności obrotu przedsiębiorstw.

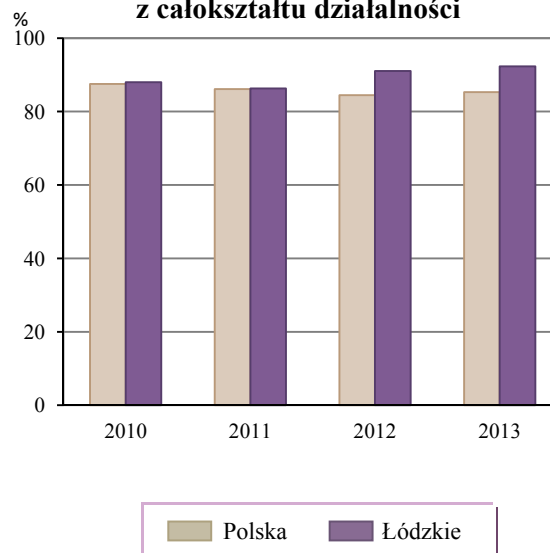
Wyniki finansowe uzyskane w 2013 r. przez badane przedsiębiorstwa w województwie łódzkim były korzystniejsze niż w roku poprzednim. Również wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w skali kraju były lepsze od notowanych rok wcześniej.

Dane dotyczące wyników finansowych przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do nowelizacji ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. 2013, poz. 330).

Wyk. 65. **Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów**

Wyk. 66. **Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności**

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem, pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- pozostałe koszty operacyjne;
- koszty finansowe.

W 2013 r. w województwie łódzkim zysk netto wykazało 80,5% badanych przedsiębiorstw wobec 78,3% przed rokiem. Odsetek ten był najwyższym poziomem tego wskaźnika w całym obserwowanym

okresie 2010-2013. Udział przychodów tych firm w przychodach ogółem wzrósł w porównaniu z 2012 r. o 1,3 p. proc do poziomu 92,3%. W skali kraju udział przedsiębiorstw rentownych ukształtował się na poziomie 79,6%, co oznacza wzrost o 2,8 p. proc. w stosunku do roku poprzedniego.

Przychody z całokształtu działalności w 2013 r. wyniosły 102641,0 mln zł i były nieznacznie (o 0,1%) wyższe od osiągniętych rok wcześniej, natomiast koszty ich uzyskania zmniejszyły się o 0,8% (do 95927,2 mln zł), co znalazło odzwierciedlenie w poprawie wskaźnika poziomu kosztów (z 94,4% w 2012 r.) do 93,5% (w kraju odnotowano jego spadek o 0,3 p. proc. do 95,5%). W omawianym okresie, zarówno w województwie, jak i kraju, osiągnięto wyższy wynik na działalności gospodarczej (wynik finansowy brutto i netto). Pogorszeniu uległ natomiast wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.

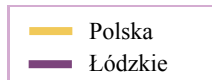
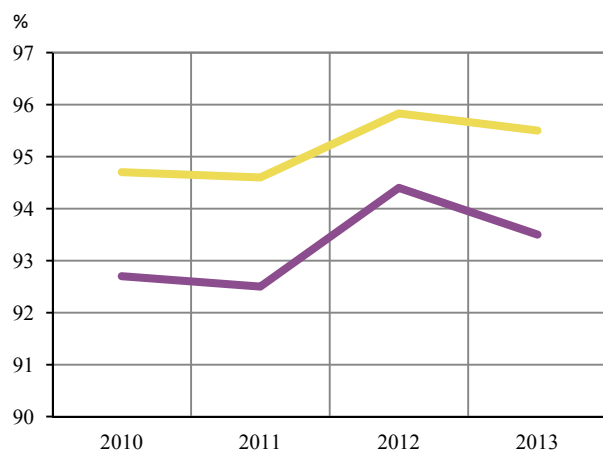
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2013 r. w województwie łódzkim osiągnęły wartość 99433,0 mln zł i pozostały na prawie niezmiennym poziomie w stosunku do roku poprzedniego, natomiast koszty ich uzyskania wyniosły 92644,5 mln zł, co oznacza ich wzrost o 1,3%. Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (na poziomie 6788,5 mln zł) był o 14,7% niższy niż przed rokiem. Poprawę odnotowano natomiast w przypadku wyniku na działalności gospodarczej (z 5768,4 mln zł w 2012 r. do 6713,8 mln zł w 2013 r.).

Wynik finansowy brutto był o 16,3% wyższy od odnotowanego w roku poprzednim i wyniósł 6710,0 mln zł. Po odliczeniu obciążeń (podatku dochodowego) wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 5538,1 mln zł i wzrósł o 16,2% w stosunku do poziomu uzyskanego przed rokiem.

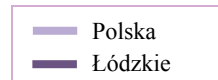
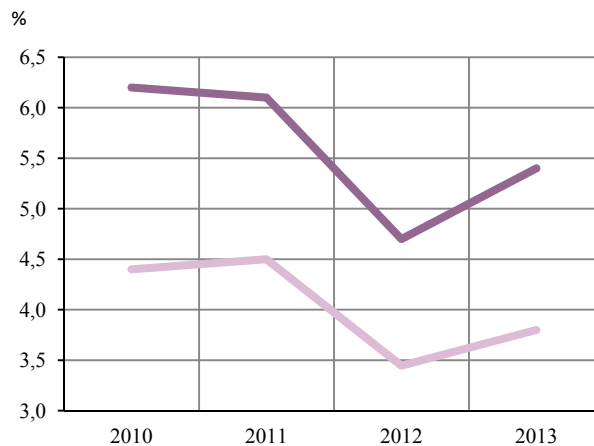
Wyniki finansowe:

- *wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;*
- *obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych, a w 2013 r. również inne płatności wynikające z odrębnych przepisów;*
- *wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.*

Wyk. 67. Wskaźnik poziomu kosztów

Wyk. 68. Wskaźnik rentowności obrotu netto

Wskaźniki:

- wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik płynności finansowej I stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych;

Wyższe niż w roku 2012 r. były wskaźniki rentowności obrotu przedsiębiorstw. Wskaźnik rentowności obrotu brutto zwiększył się o 0,9 p.proc do 6,5%, a wskaźnik rentowności obrotu netto wzrósł o 0,7 p.proc do 5,4%. Pogorszeniu uległ natomiast wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów o 1,2 p.proc do 6,5%. W skali roku wzrósł wskaźnik płynności finansowej I stopnia, na niezmienionym poziomie pozostał natomiast wskaźnik płynności finansowej II stopnia

Tabl. 26. **Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych**

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
	w %		
POLSKA			
Wskaźnik poziomu kosztów	94,7	95,8	95,5
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ..	5,2	4,3	4,3
Wskaźnik rentowności obrotu brutto ..	5,3	4,2	4,5
Wskaźnik rentowności obrotu netto	4,4	3,4	3,8
Wskaźnik płynności I stopnia	39,7	34,1	35,0
Wskaźnik płynności II stopnia	105,5	97,4	96,8
ŁÓDZKIE			
Wskaźnik poziomu kosztów	92,7	94,4	93,5
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ..	7,3	8,0	6,8
Wskaźnik rentowności obrotu brutto ..	7,3	5,6	6,5
Wskaźnik rentowności obrotu netto	6,2	4,7	5,4
Wskaźnik płynności I stopnia	32,7	31,5	32,1
Wskaźnik płynności II stopnia	92,1	93,3	93,3

Dane prezentujące wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

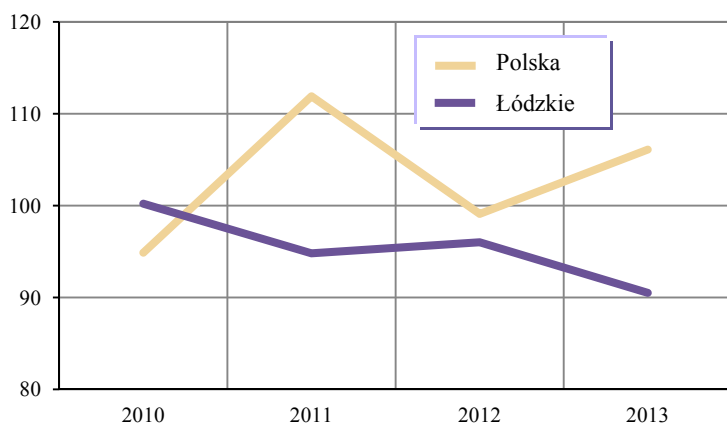
- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał; jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

NAKLADY INWESTYCYJNE

W 2013 r. - kolejnym od 2010 - odnotowano spadek nakładów inwestycyjnych poniesionych przez badane przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa łódzkiego. Wpłynął na to znaczny spadek nakładów na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz na budynki i budowle. W porównaniu z 2012 r. wzrosła liczba nowych inwestycji oraz ich wartość kosztorysowa.

Wyk. 65. **Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem**
(ceny bieżące)

Rok poprzedni = 100

Nakłady inwestycyjne (w cenach bieżących) na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących, poniesione w 2013 r. przez badane przedsiębiorstwa w województwie łódzkim, wyniosły 5149,7 mln zł i były niższe od zrealizowanych rok wcześniej o 9,5%. W skali kraju wartość nakładów inwestycyjnych wzrosła o 6,1% w odniesieniu do poziomu notowanego w 2012 r.

*Prezentowany podział **nakładów inwestycyjnych**, obejmujących nakłady na nowe środki trwałe i (lub) ulepszenie (rozbudowę, przebudowę, rekonstrukcję, modernizację) istniejących obiektów majątku trwałego, opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.*

Tabl. 27. **Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące)**

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
POLSKA			
O g ó ł e m w mln zł	89236,8	99719,0	104061,4
w tym – w % – nakłady na:			
Budynki i budowle	42,1	40,6	41,3
Zakupy	56,8	58,5	57,9
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi ..	45,5	47,4	46,6
środków transportu	11,3	11,1	11,3

Tabl. 27. Nakłady inwestycyjne (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
ŁÓDZKIE			
O g ó ł e m w m l n z ł	6249,4	5687,7	5149,7
w tym – w % – nakłady na:			
Budynki i budowle	36,9	27,7	29,0
Zakupy	61,2	70,4	69,7
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi ..	56,1	66,1	63,6
środków transportu	5,2	4,3	6,1

W omawianym roku, w województwie łódzkim, z ogólnej kwoty nakładów inwestycyjnych na budynki i budowle wydatkowano 1490,9 mln zł (o 5,3% mniej niż rok wcześniej). Wartość zakupów inwestycyjnych osiągnęła 3590,9 mln zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się o 10,4%,

Nakłady na środki trwałe to nakłady na:

- *budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe;*
- *maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem);*
- *środki transportu;*
- *inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz od 1995 r. inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto koszty obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu sfinansowania zakupu, budowy lub ulepszenia środka trwałego za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących).*

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

a udział tych zakupów w nakładach ogółem był niższy w skali roku o 0,7 p.proc, co wynikało ze spadku nakładów poniesionych na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia, w kwocie 3276,3 mln zł (o 12,9% mniej niż w roku poprzednim). Za zakup środków transportu poniesiono kwotę wyższą niż przed rokiem o 27,6% - 314,6 mln zł.

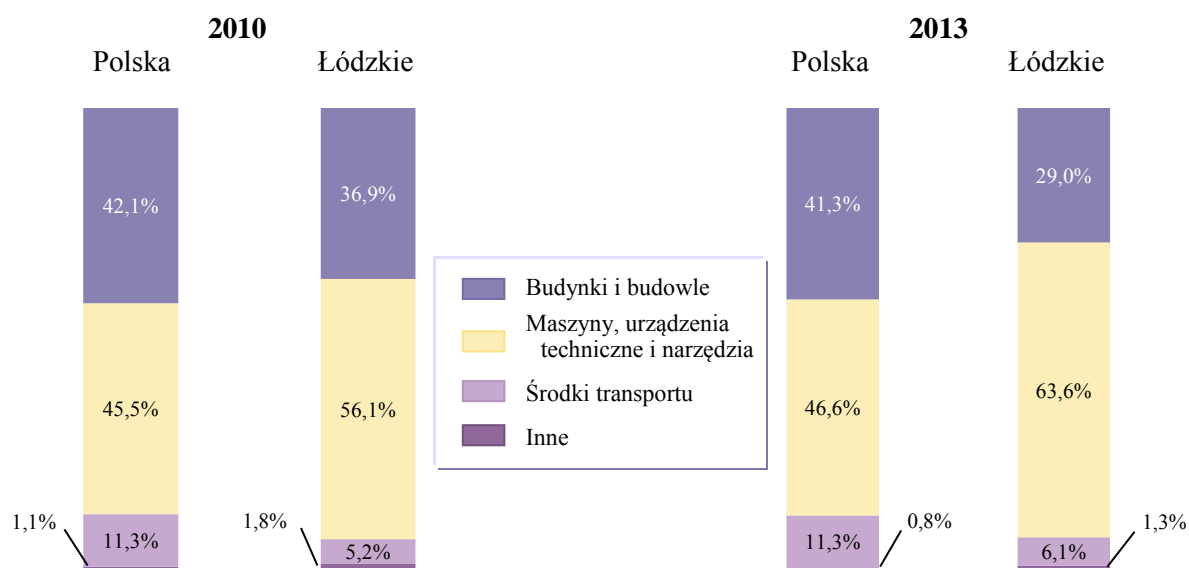
Spadek wartości nakładów inwestycyjnych w porównaniu z 2012 r. odnotowano m.in w sekcjach: zakwaterowanie i gastronomia (o 66,6% mniej), informacja i komunikacja (o 36,0%), opieka zdrowotna i pomoc społeczna

(o 32,7%), budownictwo (o 25,5%), administrowanie i działalność wspierająca (o 13,3%) oraz obsługa rynku nieruchomości (o 6,6%). Wzrost nakładów odnotowano w sekcjach: działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 27,2%), działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 26,1%), handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 21,7%), transport i gospodarka magazynowa (o 20,1%) oraz przetwórstwo przemysłowe (3,3%).

W 2013 r. inwestowały głównie, podobnie jak przed rokiem, przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (44,8%) oraz przetwórstwa przemysłowego (34,2%). Inwestycje przedsiębiorstw z sekcji handel, na-

prawa pojazdów samochodowych to zaledwie 7,5% ogólnej wartości nakładów w województwie łódzkim.

Wyk. 66. **Struktura nakładów inwestycyjnych na środki trwałe (ceny bieżące)**

W 2013 r. w łódzkim inwestorzy rozpoczęli realizację o 2,3% nowych inwestycji więcej niż przed rokiem (3122), z których 46,9% stanowiły inwestycje polegające na modernizacji istniejących środków trwałych. Łączna wartość kosztorysowa inwestycji była o 19,4% wyższa niż w roku poprzednim i wyniosła 2602,6 mln zł. W kraju w omawianym okresie odnotowano wzrost liczby rozpoczętych inwestycji o 15,2%, a ich wartość kosztorysowa wzrosła o 13,0%.

Dane prezentujące nakłady inwestycyjne w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).
-

ANEKS
APPENDIX

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM
SELECTED DATA ON ŁÓDZKIE VOIVODSHIP

Wyszczególnienie	2005	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Specification
Ludność ^a (w tys.)	2577,5	2555,9	2548,9	2541,8	2542,4	2533,7	2524,7	2513,1	Population ^a (in thous.)
Na 1000 ludności:									Per 1000 population (in the period Jan-Sep):
małżeństwa zawarte	5,16	5,99	6,37	6,21	5,70	4,98	4,99	4,34	marriages contracted
urodzenia żywe	8,74	9,31	9,98	10,22	10,02	9,44	9,43	8,90	live births
zgony	12,09	12,48	12,32	12,52	12,26	12,14	12,40	12,41	deaths
przyrost naturalny	-3,35	-3,17	-2,34	-2,30	-2,24	-2,70	-2,97	-3,51	natural increase
saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-0,68	-0,83	-0,66	-0,50	-0,70	-0,75	-0,72	-1,06	internal and international net migration for permanent residence
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b (w tys.)	271,3	295,2	312,8	305,3	310,5	325,9	321,0	314,0	Average paid employment in the enterprise sector ^b (in thous.)
rok poprzedni = 100	105,9	106,0	97,6	101,7	105,0	98,5	97,8	previous year = 100
udział sektora prywatnego (w %)	83,3	86,2	87,6	88,0	87,6	86,1	86,5	92,9	private sector participation (in %)
Bezrobotni zarejestrowani ^a (w tys.)	198,4	123,1	99,2	128,1	131,6	138,7	151,0	151,6	Registered unemployed persons ^a (in thous.)
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (w %)	17,9	11,2	9,2	11,9	12,2	12,9	14,0	14,1	Registered unemployment rate ^a (in %)
Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych ^a (w %)	87,7	84,2	80,2	78,1	83,0	83,4	83,8	86,9	Unemployed persons without benefit rights in total number of unemployed persons ^a (in %)
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	144	46	47	103	98	147	146	82	Unemployed persons per job offer ^a
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^c (w %)	55,3	54,8	55,3	54,9	56,3	56,9	56,6	57,6	Activity rate by LFS ^c (in %)
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^c (w %)	45,7	49,7	51,6	50,8	51,1	51,6	50,3	51,2	Employment rate by LFS ^c (in %)
Stopa bezrobocia według BAEL ^c (w %)	17,4	9,3	6,7	7,6	9,2	9,3	11,0	11,1	Unemployment rate by LFS ^c (in %)

a Stan w końcu roku. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Przeciętne w roku; dane nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat poprzedzających 2010 r.
a As of the end of the year. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. c Average during the year; data are not fully comparable with the results of years preceding 2010.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM (cd.)
SELECTED DATA ON ŁÓDZKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Specification
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	2107,97	2401,66	2649,65	2787,65	2978,57	3192,09	3339,41	3454,92	Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^a (in zł)
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów (w tys.)	.	656,0	658,4	662,9	653,8	639,5	626,6	617,8	Average monthly number of retirees and pensioners (in thous.)
rok poprzedni = 100	.	99,9	100,4	100,7	98,6	97,8	95,4	98,6	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS (w zł)	.	1166,95	1278,81	1392,39	1481,17	1554,27	1642,49	1730,12	Average monthly gross retirement pay and pension paid by ZUS (in zł)
rok poprzedni = 100	.	103,0	109,6	108,9	106,4	104,9	105,7	105,3	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych (w zł)	.	797,51	843,17	896,10	940,86	973,40	1043,43	1109,24	Average monthly gross retirement pay and pension for farmers (in zł)
rok poprzedni = 100	.	101,5	105,7	106,3	105,0	103,5	107,2	106,3	previous year = 100
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100):									Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)
ogółem	102,0	102,8	104,1	103,5	102,8	104,4	103,8	100,8	total
żywność i napoje bezalkoholowe	102,4	105,1	105,8	104,2	103,1	105,8	104,4	102,3	food and non-alcoholic beverages
odzież i obuwie	93,7	90,8	92,8	93,9	97,4	98,8	95,7	93,3	clothing and footwear
mieszkania	103,2	104,3	107,6	107,7	103,8	106,0	105,7	102,0	dwelling
Plony zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi) z 1 ha w dt	26,9	29,6	27,6	31,1	30,8	31,2	29,6	29,8	Basic cereals (including mixed cereals) yields per 1 ha per dt
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych:									Farm animals stock per 100 ha agricultural land:
bydło ^b	40,1	41,1	41,5	43,1	45,3 ^c	47,3	45,5	43,8	cattle ^b
trzoda chlewna ^d	125,5	123,6	102,2	101,7	130,5 ^c	114,3	97,5	94,8	pigs ^d

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Stan w czerwcu. ^c Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. ^d Stan w końcu lipca.

^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^b As of June. ^c Data of Agricultural Census as of 30 June. ^d As of the end of July.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM (cd.)
SELECTED DATA ON ŁÓDZKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Specification
Wskaźnik cen skupu (rok poprzedni = 100):									<i>Price indices of procurement (previous year = 100):</i>
ziarna zbóż (bez siewnego)	65,3	119,0	156,5	103,4	89,0	<i>cereal grain (excluding sowing seed)</i>
w tym pszenica.....	71,7	151,8	104,3	68,2	123,9	140,5	105,1	93,2	<i>of which wheat</i>
żyto.....	65,5	161,9	93,2	52,8	126,4	193,9	103,3	80,1	<i>rye</i>
żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt)	121,1	95,9	99,2	120,5	94,9	118,8	121,5	96,0	<i>cattle for slaughter (excluding calves)</i>
żywca rzeźnego wieprzowego	91,5	97,2	114,5	113,2	85,2	118,6	117,0*	99,8	<i>pigs for slaughter</i>
Relacje cen skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do cen targowiskowych:									<i>Procurement price^a per kg of pigs for slaughter to marketplace prices:</i>
1 kg żyta	11,2	5,0	5,7	11,0	8,4	5,8	6,2	7,5	<i>per kg of rye</i>
1 kg jęczmienia	8,7	4,6	5,0	8,6	6,5	5,2	5,9	6,1	<i>per kg of barley</i>
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (rok poprzedni = 100; ceny stałe)	109,4	104,7	100,0	113,6	116,4	110,0	104,0	<i>Sold production of industry^b (previous year = 100; constant prices)</i>
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle ^b (w tys.)	165,8	171,9	177,2	167,6	168,1	174,8	169,7	165,1	<i>Average paid employment in industry^b (in thous.)</i>
rok poprzedni = 100	102,7	103,1	94,6	100,3	104,0	97,1	97,3	<i>previous year = 100</i>
Produkcja sprzedana budownictwa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	135,9	111,3	97,3	110,3	117,5	98,9	91,0	<i>Sold production of construction^b (previous year = 100; current prices)</i>
Produkcja budowlano-montażowa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	137,5	102,6	96,9	113,7	117,9	102,1	84,4	<i>Construction and assembly production^b (previous year = 100; current prices)</i>
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie ^b (w tys.)	16,5	19,6	20,3	21,6	22,5	23,3	24,1	20,8	<i>Average paid employment in construction^b (in thous.)</i>
rok poprzedni = 100	114,1	103,3	106,6	104,2	103,6	103,4	86,5	<i>previous year = 100</i>

a Ceny bieżące bez VAT. *b* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Current prices excluding VAT. *b* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM (dok.)
SELECTED DATA ON ŁÓDZKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Specification
Mieszkania oddane do użytkowania	4565	5886	7372	6344	6957	6022	8019	6009	<i>Dwellings completed</i>
rok poprzedni = 100	83,2	120,9	125,2	86,1	109,7	86,6	133,2	74,9	<i>previous year = 100</i>
na 1000 ludności	1,8	2,3	2,9	2,5	2,7	2,4	3,2	2,4	<i>per 1000 population</i>
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (w m ²)	126,3	118,8	114,9	112,9	112,7	119,2	107,5	126,3	<i>average usable floor space per dwelling (in m²)</i>
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	115,3	108,6	104,5	113,3	115,9	104,9	103,5	<i>Retail sale of goods^a (previous year = 100; current prices)</i>
Podmioty gospodarki narodowej ^b	249459	240862	242264	220706	230908	228537	234079	237915	<i>Entities of the national economy^b</i>
rok poprzedni = 100	101,9	99,9	100,6	91,1	104,6	99,0	102,4	101,6	<i>previous year = 100</i>
w tym spółki handlowe	11331	12372	12844	13408	14198	14945	15946	17214	<i>of which commercial companies</i>
rok poprzedni = 100	104,4	104,6	103,8	104,4	105,9	105,3	106,7	108,0	<i>previous year = 100</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	2277	2493	2584	2664	2722	2827	2953	3076	<i>of which with foreign capital participation</i>
rok poprzedni = 100	105,8	104,4	103,7	103,1	102,2	103,9	104,5	104,2	<i>previous year = 100</i>
Wskaźnik poziomu kosztów w przed- siębiorstwach ^c (w %)	93,8	93,6	93,4	92,7	92,5	94,4	93,5	<i>Cost level indicator in enterprises^c (in %)</i>
Wskaźnik rentowności obrotu w przed- siębiorstwach ^c (w %):									<i>Turnover profitability rate in enter- prises^c (in %):</i>
brutto	6,2	6,4	6,6	7,3	7,5	5,6	6,5	<i>gross</i>
netto	5,2	5,3	5,3	6,2	6,1	4,7	5,4	<i>net</i>
Nakłady inwestycyjne w przedsięw- iastwach ^c (w mln zł; ceny bieżące)	2843,9	6906,9	7540,5	6236,3	6249,4	5924,4	6587,7	5149,7	<i>Investment outlays in enterprises^c (in mln zł; current prices)</i>
rok poprzedni = 100 (ceny bieżące)	174,1	109,2	82,7	100,2	94,8	96,0	90,5	<i>previous year = 100 (current prices)</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu roku. ^c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the year. ^c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM WEDŁUG MIESIĘCY
SELECTED DATA ON ŁÓDZKIE VOIVODSHIP IN MONTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION A – 2012 B – 2013		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ludność ^a (w tys.)	A	.	.	2530,8	.	.	2528,6	.	.	2527,1	.	.	2524,7
Population ^a (in thous.)	B	.	.	2520,7	.	.	2517,8	.	.	2515,9	.	.	2513,1
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b (w tys.)	A	324,1	321,8	322,9	321,9	321,6	322,0	321,3	320,3	318,0	317,2	315,3	312,2
Average paid employment in the enterprise sector ^b (in thous.)	B	314,8	314,3	313,2	313,1	313,2	315,0	315,3	315,2	315,1	312,1	311,8	311,4
poprzedni miesiąc = 100	A	100,9	99,3	100,3	99,7	99,9	100,1	98,8	99,7	99,3	99,7	99,4	99,0
previous month = 100	B	100,8	99,9	100,0	99,7	100,0	100,6	100,1	99,9	100,0	99,1	99,9	99,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	99,8	98,9	99,1	99,4	99,3	98,9	99,0	99,1	98,2	98,0	97,4	97,2
corresponding month of previous year = 100	B	97,1	97,7	97,3	97,3	97,4	97,8	98,1	98,4	99,1	98,4	98,9	99,8
Bezrobotni zarejestrowani ^a (w tys.)	A	148,5	152,8	152,8	148,9	146,1	143,2	141,9	142,0	141,9	141,9	145,8	151,0
Registered unemployed persons ^a (in thous.)	B	161,9	165,5	164,0	160,6	156,2	152,4	150,7	148,8	147,4	146,9	149,8	151,6
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (w %)	A	13,7	14,0	14,0	13,7	13,5	13,3	13,2	13,2	13,2	13,2	13,5	14,0
Registered unemployment rate ^a (in %)	B	14,9	15,1	15,0	14,8	14,4	14,1	14,0	13,8	13,7	13,7	13,9	14,1
Oferty pracy zgłoszone w ciągu miesiąca	A	2852	2884	5501	3823	3814	3078	3396	4545	4417	3443	2778	1906
Job offers declared during a month	B	4021	5348	5287	4732	4673	4546	4621	4505	4142	4270	2472	3503
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	A	89	72	68	82	71	77	75	49	70	85	90	146
Registered unemployed persons per job offer ^a	B	66	64	66	72	59	51	58	48	59	53	75	82
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^b (w zł)	A	3383,59	3115,90	3272,34	3218,53	3222,88	3195,17	3356,66	3338,71	3297,53	3303,89	3550,87	3806,79
Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^b (in zł)	B	3445,55	3294,93	3349,28	3353,92	3302,26	3337,04	3467,03	3430,76	3398,88	3432,49	3669,15	3866,00
poprzedni miesiąc = 100	A	93,6	92,1	105,0	98,4	100,1	99,1	105,1	99,5	98,8	100,2	107,5	107,2
previous month = 100	B	90,5	95,6	101,6	100,1	98,5	101,1	103,9	99,0	99,1	101,0	106,9	105,4
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	108,1	104,7	106,4	104,6	105,6	103,6	104,5	103,3	103,1	104,8	105,1	105,3
corresponding month of previous year = 100	B	101,8	105,7	102,4	104,2	102,5	104,4	103,3	102,8	103,1	103,9	103,3	101,6

a Stan w końcu okresu. *b* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a As of the end of the period. *b* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)

SELECTED DATA ON ŁÓDZKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION A – 2012 B – 2013	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wskaźnik cen: Price indices of:												
towarów i usług konsumpcyjnych ^a : consumer goods and services ^a :												
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 A	.	.	104,4	.	.	104,0	.	.	103,8	.	.	102,8
corresponding period of previous year = 100 B	.	.	101,1	.	.	100,5	.	.	101,1	.	.	100,6
skupu ziarna zbóż: procurement of cereal grain:												
poprzedni miesiąc = 100 A	102,4	101,2	101,2	112,9	101,4	97,1	93,1	99,4	101,1	103,0	103,9	102,2
previous month = 100 B	99,1	101,5	92,6	100,6	98,6	96,3	84,6	87,8	104,7	107,2	101,6	102,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	92,5	90,8	93,6	102,4	98,6	95,5	100,7	111,3	110,7	113,1	118,8	119,4
corresponding month of previous year = 100 B	115,5	115,9	106,0	94,2	91,8	91,1	82,7	73,1	75,7	78,7	77,0	77,5
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt): procurement of cattle for slaughter (excluding calves):												
poprzedni miesiąc = 100 A	104,5	99,1	96,6	99,7	97,1	104,8	98,2	103,7	100,0	97,6	100,5	101,2
previous month = 100 B	101,6	101,0	95,1	100,2	97,1	98,4	99,0	95,4	104,9	98,7	99,7	103,4
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	134,9	125,1	113,5	113,9	105,7	100,0	119,8	116,0	114,8	107,5	109,1	102,6
corresponding month of previous year = 100 B	99,8	101,7	100,2	100,6	100,6	94,5	95,2	87,6	91,9	93,0	92,3	94,2
skupu żywca rzeźnego wieprzowego: procurement of pigs for slaughter:												
poprzedni miesiąc = 100 A	91,5	102,1	98,6	98,7	105,6	104,8	99,5	103,1	102,0	100,4	95,5	94,2
previous month = 100 B	94,4	101,4	104,2	99,6	97,7	108,3	103,7	104,2	107,0	96,0	91,8	98,5
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	136,0	135,4	123,0	114,1	119,5	121,3	115,9	119,6	117,4	115,2	107,8	95,2
corresponding month of previous year = 100 B	98,1	97,4	103,0	103,9	96,2	99,4	103,6	104,6	109,7	97,8	94,0	98,3

^a W kwartale.

^a In the quarter.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)

SELECTED DATA ON ŁÓDZKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION A – 2012 B – 2013		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Relacja ceny skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do ceny targowiskowej 1 kg żyta <i>Procurement price ^a per kg of pigs for slaughter to marketplace price per kg of rye</i>	A	6,2	6,1	6,4	5,4	5,8	6,4	6,5	7,2	7,3	7,4	7,2	6,4
	B	6,5	6,4	7,0	6,6	6,5	7,4	8,3	10,4	9,5	8,5	8,4	8,0
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (ceny stałe): <i>Sold production of industry ^b (constant prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100 <i>previous month = 100</i>	A	96,2	101,6	109,9	92,8	100,7	98,1	103,2	101,6	100,5	111,2	95,7	92,2
	B	98,0	96,3	107,2	99,3	97,0	104,0	105,6	96,2	103,8	103,9	94,7	93,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 <i>corresponding month of previous year = 100</i>	A	121,3	117,8	116,2	117,6	115,5	108,5	117,8	110,0	101,4	113,0	107,7	102,2
	B	104,1	100,3	98,1	105,0	101,5	107,6	109,4	103,9	107,4	100,4	100,4	102,1
Produkcja budowlano-montażowa ^b (ceny bieżące): <i>Construction and assembly production ^b (current prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100 <i>previous month = 100</i>	A	27,4	136,1	115,1	97,5	130,6	139,4	62,0	161,6	87,6	110,4	91,8	99,3
	B	46,0	79,1	170,1	75,0	123,9	119,1	116,5	101,8	121,1	103,1	87,7	119,5
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 <i>corresponding month of previous year = 100</i>	A	117,2	121,5	116,8	103,7	94,9	114,4	85,1	134,0	84,5	100,2	119,1	67,4
	B	112,9	65,5	97,0	74,6	70,8	60,5	113,6	71,6	99,0	92,4	88,3	106,3
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku) <i>Dwellings completed (since the beginning of the year)</i>	A	797	1406	2210	2668	3012	3486	3783	4374	4982	5863	7144	8019
	B	598	1014	1443	1886	2544	2976	3720	4115	4627	5133	5529	6009
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>	A	154,2	142,7	153,2	146,0	137,8	135,5	122,6	122,5	120,0	127,5	138,3	133,2
	B	75,0	72,1	65,3	70,7	84,5	85,4	98,3	94,1	92,9	87,5	77,4	74,9

^a Ceny bieżące bez VAT. ^b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Current prices excluding VAT. ^b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM WEDŁUG MIESIĘCY (dok.)

SELECTED DATA ON ŁÓDZKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION A – 2012 B – 2013	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (ceny bieżące): <i>Retail sale of goods ^a (current prices):</i>												
poprzedni miesiąc = 100	A 72,6	100,8	114,3	96,6	100,4	101,1	101,0	99,8	98,4	102,4	97,7	110,6
<i>previous month = 100</i>	B 82,4	100,6	112,1	94,8	106,3	98,1	105,4	97,3	100,1	103,3	96,3	116,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 112,6	109,7	110,9	106,9	105,7	107,0	106,9	104,8	102,1	101,0	104,2	89,9
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B 102,0	101,8	99,9	98,1	103,9	100,8	105,2	102,6	104,4	105,3	103,8	109,1
Podmioty gospodarki narodowej ^b	A 227518	227559	228156	228624	229345	230080	230569	231068	231815	232821	233665	234079
<i>Entities of the national economy ^b</i>	B 233745	233958	234238	234579	235310	236159	236635	237445	237895	237679	237893	237915
w tym spółki handlowe	A 14999	15065	15156	15240	15303	15387	15447	15541	15653	15735	15841	15946
<i>of which commercial companies</i>	B 16050	16125	16246	16372	16499	16612	16726	16839	16903	17007	17110	17214
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A 2827	2836	2852	2859	2864	2876	2886	2900	2915	2927	2938	2953
<i>of which with foreign capital participation</i>	B 2976	2981	2995	3010	2914	3025	3040	3038	3043	3053	3065	3076
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^c : <i>Profitability rate of turnover in enterprises ^c:</i>												
brutto (w %)	A .	.	9,3	.	.	7,8	.	.	7,4	.	.	5,6
<i>gross (in %)</i>	B .	.	5,6	.	.	6,1	.	.	7,0	.	.	6,5
netto (w %)	A .	.	7,5	.	.	6,3	.	.	6,1	.	.	4,7
<i>net (in %)</i>	B .	.	4,4	.	.	4,9	.	.	5,8	.	.	5,4
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^c (w mln zł; ceny bieżące)	A .	.	875,9	.	.	2218,9	.	.	3826,6	.	.	5687,7
<i>Investment outlays in enterprises ^c (in mln zł; current prices)</i>	B .	.	795,4	.	.	1939,3	.	.	3246,0	.	.	5149,7
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A .	.	96,2	.	.	93,5	.	.	97,6	.	.	96,0
<i>(ceny bieżące)</i>	B .	.	90,8	.	.	87,4	.	.	84,8	.	.	90,5
<i>corresponding period of previous year = 100 (current prices)</i>												

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu.
^c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco.

^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the period.
^c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons; data are presented cumulatively.

W sprzedaży między innymi:

- RAPORT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2011, 2012
- SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA ŁODZI (kwartalnik)
- ROCZNIK STATYSTYCZNY WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO - 2009, 2010, 2011, 2012, 2013
- WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE – PODREGIONY, POWIATY, GMINY - 2009, 2010, 2011, 2012, 2013
- STATYSTYKA ŁODZI - 2010, 2012

- ŁÓDZKI OBSZAR METROPOLITALNY W LATACH 2008-2010, ŁÓDŹ 2011

- RYNEK PRACY W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2005-2010, ŁÓDŹ 2011
- WARUNKI ŻYCIA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W 2011 R., ŁÓDŹ 2013

- OCHRONA ŚRODOWISKA W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W 2010 R., ŁÓDŹ 2011
- ROLNICTWO W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W 2012 R., ŁÓDŹ 2013

- NAUKA, TECHNIKA I INNOWACYJNOŚĆ W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2007-2009, ŁÓDŹ 2011
- ŚRODKI TRWAŁE I DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2008-2009, ŁÓDŹ 2011
- DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA MIKROPRZEDSIĘBIORSTW W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2010-2011, ŁÓDŹ 2013
- DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA MIKROPRZEDSIĘBIORSTW W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2011-2012, ŁÓDŹ 2014
- DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA PODMIOTÓW Z KAPITAŁEM ZAGRANICZNYM W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2008-2010, ŁÓDŹ 2012
- BUDOWNICTWO W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2005-2011, ŁÓDŹ 2012
- GOSPODARKA MIESZKANIOWA W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2010-2012, ŁÓDŹ 2013

WYNIKI SPISÓW Powszechnych

- PSR 2010. RAPORT Z WYNIKÓW WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO, ŁÓDŹ 2011
- PSR 2010. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM, ŁÓDŹ 2012
- NSP 2011. LUDNOŚĆ W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM. STAN I STRUKTURA DEMOGRAFICZNO-SPOŁECZNA
- NSP 2011. ZAMIESZKANE BUDYNKI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM
- NSP 2011. MIESZKANIA W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM
- NSP 2011. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM

Zapraszamy do zapoznania się z szeroką ofertą wydawniczą znajdującą się na stronie internetowej Urzędu <http://www.stat.gov.pl/lodz>, gdzie prezentowane są w formie elektronicznej publikacje, komunikaty oraz tematyczne informacje sygnałowe.

**Zamówienia realizuje Urząd Statystyczny w Łodzi
ul. Suwalska 29, 93-176 Łódź tel. (42) 683-92-96, FAX (42) 684-48-46**